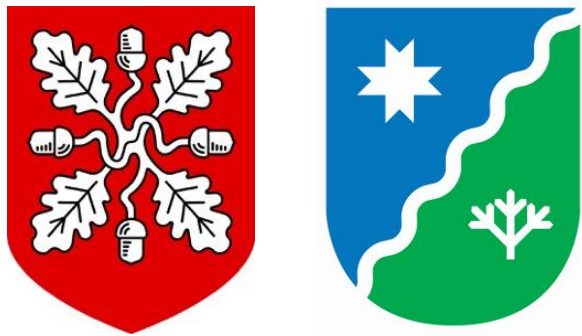

Saue Vallavolikogu 30.09.2021. a
määruse nr 20 "Saue valla ja Lääne-Harju valla ühine jäätmekava
aastateks 2021–2026"

Lääne-Harju Vallavolikogu 27.09.2021. a
määruse nr 13 "Saue valla ja Lääne-Harju valla ühine jäätmekava
aastateks 2021–2026"

Lisa

Saue valla ja Lääne-Harju valla ühine jäätmekava aastateks 2021–2026

Sisukord

SISUKORD.....	1
SISSEJUHATUS.....	3
1 ÜLDOSA.....	5
1.1 VALDADE ÜLDISELOOMUSTUS.....	5
1.1.1 Asukoht.....	5
1.1.2 Rahvastik.....	6
1.1.3 Elamumajandus ja infrastruktuur.....	6
1.1.4 Ettevõtlus.....	7
1.1.5 Looduskeskkond.....	8
1.2 JÄÄTMEMAJANDUSE ÕIGUSLIKUD ALUSED.....	9
1.2.1 Euroopa Liidu õigusaktid.....	9
1.2.2 Eesti õigusaktid.....	10
1.2.3 Saue valla ja Lääne-Harju valla jäätmekäitlusalased õigusaktid.....	11
1.3 JÄÄTMEHOOLDUSE ARENGUDOKUMENDID.....	11
1.3.1 Eesti keskkonnanstrateegia ja keskkonnategevuskava.....	11
1.3.2 Riigi jäätmekava 2014-2020.....	11
1.3.3 Saue valla arengukava 2020-2030.....	12
1.3.4 Lääne-Harju valla arengukava 2019-2030.....	13
1.4 JÄÄTMEKAVA RAKENDAMISEGA KAASNEV KESKKONNAMÕJU.....	13
2 JÄÄTMEKÄITLUSE HETKEOLUKORRA KIRJELDUS.....	15
2.1 TEKIVATE JÄÄTMEDE KOGUSED LIKIDE JA PÄRITOLU KAUPA.....	15
2.2 OLMEJÄÄTMEDE.....	15
2.2.1 Saue vald.....	16
2.2.2 Lääne-Harju vald.....	19
2.3 PAKEND.....	22
2.3.1 Saue vald.....	22
2.3.2 Lääne-Harju vald.....	23
2.4 BIOLAGUNEVAD JÄÄTMEDE.....	24
2.4.1 Kalmistujäätmed.....	25
2.5 EHITUS- JA LAMMUTUSJÄÄTMEDE.....	25
2.5.1 Saue vald.....	25
2.5.2 Lääne-Harju vald.....	26
2.6 OHTLIKUD JÄÄTMEDE.....	27
2.7 ROMUSÕIDUKID JA VANAREHVID.....	29
2.8 ELEKTRI- JA ELEKTROONIKASEADMED.....	30
2.9 REOVEESETE.....	30
2.10 TERVISHOIU- JA VETERINAARTEENUSTE JÄÄTMEDE.....	31
2.11 TÖÖSTUSJÄÄTMEDE.....	32
2.12 JÄÄTMEDE KOGUMINE JA KÄITLUS.....	32
2.12.1 Liitumine kogumissüsteemidega.....	32
2.12.2 Pakendijäätmete kogumis- ja käitlussüsteem.....	33
2.12.3 Biolagunevate jäätmete kogumis- ja käitlussüsteem.....	35
2.12.4 Ehitus- ja lammutusjäätmete kogumis- ja käitlussüsteem.....	35
2.12.5 Elektroomikaromude kogumis- ja käitlussüsteem.....	36
2.12.6 Koondandmed eriliigiliste jäätmete kogumissüsteemide osas.....	36
2.12.7 Kõrvaldamis- ja taaskasutamisrajatised.....	38
2.13 JÄÄTMEMAJANDUSE KORRALDAMINE JA RAHASTAMINE.....	39
2.13.1 Jäätmemajanduse korraldamine.....	39
2.13.2 Korraldatud jäätmevedu.....	39
2.13.3 Jäätmehoolduse rahastamine.....	41
2.14 ANDMED SULETUD PRÜGILATE NING JÄÄKREOSTUSOBJEKTIDE KOHTA.....	41
3 EELNEVATE JÄÄTMEKAVADE EESMÄRKIDE TÄITMISE ANALÜÜS.....	45
4 JÄÄTMEKKE PROGNOOS.....	49

Saue valla ja Lääne-Harju valla ühine jäätmekava aastateks 2021–2026

4.1	SAUE VALD.....	49
4.2	LÄÄNE-HARJU VALD.....	49
5	TEGEVUSKAVA.....	51
5.1	KOGUMISSÜSTEEMIDE VALIK	51
5.1.1	<i>Saue vald</i>	51
5.1.2	<i>Lääne-Harju vald</i>	51
5.2	JÄÄTMETEKKE VÄLTIMINE JA VÄHENDAMINE	52
5.2.1	<i>Saue vald</i>	52
5.2.2	<i>Lääne-Harju vald</i>	52
5.3	JÄÄTMETE LIIGITI KOGUMISE, SORTIMISE, TAASKASUTAMISE JA RINGLUSSEVÖTU EDENDAMINE	53
5.3.1	<i>Saue vald</i>	54
5.3.2	<i>Lääne-Harju vald</i>	54
5.4	KOHALIKU OMAVALITSUSE ÜKSUSE KORRALDATAVA JÄÄTMEVEO ARENDAMINE, SEALHULGAS KORRALDATUD JÄÄTMEVEO PIIRKONNA MÄÄRAMINE	62
5.4.1	<i>Saue vald</i>	62
5.4.2	<i>Lääne-Harju vald</i>	62
5.5	VAJALIKE JÄÄTMEHOOLDUSRAJATISTE KINDLAKSMÄÄRAMINE	63
5.5.1	<i>Saue vald</i>	63
5.5.2	<i>Lääne-Harju vald</i>	64
5.6	LADESTAMISE VÄHENDAMISE MEETMED.....	64
5.7	PRÜGISTAMISE, SH MEREPRÜGI VÄLTIMISE, VÄHENDAMISE JA KORISTAMISE MEETMED	65
5.7.1	<i>Mereprügi</i>	65
5.8	TEAVITUSKAMPAANIAD	66
5.9	TEGEVUSKAVA JA RAHASTUSALLIKAD	68
	KOKKUVÕTE.....	72
	KASUTATUD MATERJALID.....	73
	LISAD	75
	LISA 1 PAKENDIKONTEINERITE PAIKNEMINE SAUE VALLAS JA LÄÄNE-HARJU VALLAS	75
	LISA 2 JÄÄTMEKÄITLUSKOHAD SAUE JA LÄÄNE-HARJU VALLAS.....	80

Sissejuhatus

Saue ja Lääne-Harju valla ühine jäätmekava aastateks 2021-2026 (edaspidi *jäätmekava*) on valdade arengukavade osa, mis käsitleb omavalitsuste jäätmehoolduse arendamist. Jäätmekava koostamisel võeti arvesse peamiselt valdade arengukavades ja riigi jäätmekavas sätestatud ning toetuti jäätmeseaduses sätestatule.

Vastavalt jäätmeseadusele võib jäätmekava koostada mitme kohaliku omavalitsuse üksuse kohta. Saue ja Lääne-Harju vald logistiliselt seotud naaberomavalitsustena otsustasid jäätmekava koostada ühiselt tagamaks piirkonna jäätmehoolduse sidusat arengut.

Jäätmekava eesmärk on käsitleda jäätmehoolduse arendamist, sealjuures rõhutada seatud strateegilisi eesmärke, käsitleda nende saavutamiseks vajalikke meetmeid ning nende maksumust. Lisaks antakse ülevaade valdade jäätmehoolduse hetkeolukorrast (sealhulgas ülevaade valdade haldusterritooriumil tekkivate jäätmete liigi, koguse, päritolu ja käitluse kohta ning hinnang tuleviku jäätmevoogudest ja täiendavate jäätmerajatiste infrastruktuuri loomise vajaduse kohta), käsitletakse jäätmekäitluse alternatiive ning hinnatakse jäätmekäitluse eeldatavat keskkonnamõju.

Saue ja Lääne-Harju valdade ühine jäätmekava vastab jäätmeseaduse § 42 lõikes 3 toodud nõuetele, sisaldades:

- 1) tekkivate jäätmete koguseid liikide ja päritolu kaupa ning hinnangut jäätmevoogudele tulevikus;
- 2) kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatava jäätmeveo arendamist tema haldusterritooriumil, sealhulgas korraldatud jäätmeveo piirkonna või piirkondade määramist;
- 3) jäätmete liigiti kogumise arendamist koos tähtaegadega konkreetsete jäätmeliikide kaupa ning asjakohasel juhul käesoleva seaduse § 31 lõike 6 alusel tehtud erandeid;
- 4) analüüsi, mis tõendab väidetavaid vabastamise asjaolusid ja nende aluste esinemist, kui käesoleva seaduse § 31 lõike 6 alusel nähakse ette erand teatud jäätmete liigiti kogumisest vabastamiseks;
- 5) olemasolevate jäätmete kogumissüsteemide ja käitlemistaristu kirjeldust;
- 6) hinnangut vajadusele luua uusi kogumissüsteeme, võttes arvesse, milliseid materjale ja millistes piirkondades liigiti kogutakse ja milliseid erandeid on käesoleva seaduse § 31 lõike 6 alusel tehtud ning milliseid meetmeid võetakse liigiti kogumise parandamiseks;
- 7) jäätmehoolduse rahastamist;
- 8) üldise jäätmekäitluspoliitika kirjeldust;
- 9) ülevaadet jäätmekäitlusega seotud organisatsioonide kohustustest, sealhulgas jäätmekäitlusega tegelevate avalik-õiguslike ja eraõiguslike isikute vahelise vastutuse kirjeldust;
- 10) ülevaadet üldsusele või kindlale tarbijarühmale suunatud teavitamiskampaaniate korraldamisest;
- 11) andmeid minevikus saastunud jäätmekäitluskohtade ning nende korrastamiseks võetavate meetmete kohta;
- 12) kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava rakendamisest keskkonnale avalduva mõju kirjeldust;
- 13) ringlussevõtuks või muuks taaskasutamiseks sobivate jäätmete, eelkõige olmejäätmete ja biolagunevate jäätmete ladestamise vähendamise plaani ja ladestamise piiramiseks võetud meetmeid;

- 14) pakendite ja pakendijäätmete käitlemise kava;
- 15) asjakohaseid kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid näitajaid ja sihtarvusi, sealhulgas tekkivate jäätmete koguse ja nende töötlemise kohta ning kõrvaldatavate või energia tootmiseks kasutatavate olmejäätmete kohta;
- 16) prügistamise, sealhulgas mereprügi vältimise, vähendamise ja koristamise meetmeid.

Jäätmekava koostamise käigus analüüsiti Saue ja Lääne-Harju valla jäätmemajandust puudutavaid materjale ja Eesti kohta koostatud jäätmealaseid uuringuid.

Kava käsitleb kõiki jäätmeliike, mis kuuluvad jäätmeseaduse reguleerimisalasse. Jäätmekava ülesehituses ja sisus on arvestatud muuhulgas ka Keskkonnaameti poolt koostatud juhendiga "Kohaliku omavalitsuse jäätmekava koostamise juhendmaterjal. Versioon 08.01.2016".

Käesolev jäätmekava ei saa olla lõplik ja paindumatu tegevuskava, vaid vajaduse korral muudetav strateegia. Muudatusi ning täpsustusi jäätmekavas võivad kaasa tuua lisauuringute või muu informatsiooni laekumisel ilmnevad hinnangute muutused olukorrale või tulevikutrendidele. Samuti võivad muutusi tuua kaasa prognoosimatud või raskesti prognoositavad muutused poliitilistes või majanduslikes sfäärides.

Kava realiseerimine sõltub lisaks Saue ja Lääne-Harju vallas toimuvatele arengutele ka laiemalt üleeestilisest jäätmekäitluse alastest ja üldisest majandusarengust. Seetõttu tuleb käesolevat kava vaadelda dünaamilise dokumendina, mida tuleb perioodiliselt üle vaadata ja korrigeerida.

Käesolev jäätmekava on koostatud Saue ja Lääne-Harju Vallavalitsuse ametnike ning LEMMA OÜ konsultantide koostöös.

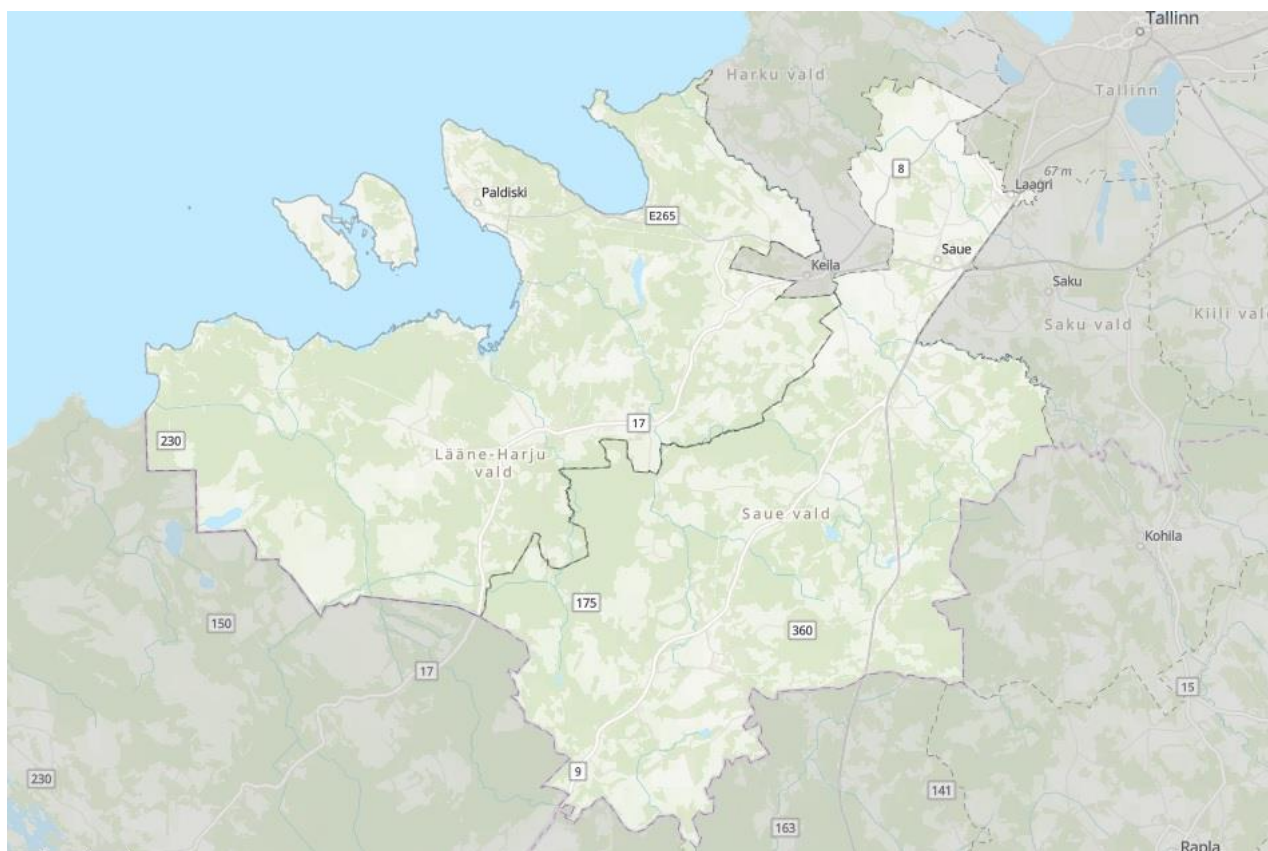
1 Üldosa

1.1 Valdade üldiseloostus

1.1.1 Asukoht

23 902 elanikuga Saue vald ja 12 772 elanikuga (seisuga 1. jaan 2021) Lääne-Harju vald on Harju maakonnas Tallinnast lääne suunas paiknevad naabervallad. Saue vald piirneb põhjast Tallinna linna, Harku valla ja Saku vallaga, läänest Lääne-Harju valla ja Keila linnaga, lõunast Lääne-Nigula valla ja Märjamaa vallaga ning idast Kohila vallaga. Lääne-Harju vald piirneb idast Keila linna ja Harku vallaga, lõunast Saue vallaga ning läänest Lääne-Nigula vallaga. Vallal on üle saja kilomeetri rannajoont Lohusalu, Lahepere, Pakri ja Keibu lahe ning Kurkse väina kaldal.

Valdade pindalad on järgmised: Lääne-Harju vald 644 km² ning Saue vald 630 km². Saue vald on kõige suurema rahvaarvuga vald Eesti mandriosas ning rahvaarvult suurim omavalitsus Tallinna tagamaal.

Joonis 1. Saue ja Lääne-Harju valdade paiknemine

Saue valla tänased piirid moodustusid 2017. a haldusreformiga, kui ühendati Kernu vald, Nissi vald, Saue vald ning Saue linn. Valla administratiivne keskus on Saue linn, mis asub umbes 20 km kaugusel Tallinna kesklinnast, lisaks asuvad piirkondlikud halduskeskused veel Laagri ja Riisipere alevikus ning Haiba külas. Kokku on Saue vallas 3 alevikku – Laagri, Turba ja Riisipere - ning 50 küla: Aila, Allika, Alliku, Aude, Ellamaa, Haiba, Hingu, Hüüru, Jaanika, Jõgisoo, Kaasiku, Kabila, Kernu, Kibuna, Kiia, Kirikla, Kivitammi, Kohatu, Koidu, Koppelmaa, Kustja, Laitse, Lehetu, Lepaste, Madila, Maidla, Metsanurga, Munalaskme, Mustu, Muusika, Mõnuste, Nurme, Odulemma, Pohla, Pällu, Pärinurme, Püha, Ruila, Siimika, Tabara, Tagametsa, Tuula, Valingu, Vanamõisa, Vansi, Vatsla, Vilumäe, Viruküla, Ääsmäe ja Ürjaste.

Saue valla saab tinglikult jagada kaheks eriilmeliseks piirkonnaks. Valla põhjaosa (tinglikult Tallinna ringteeni) võib lugeda Tallinna linna vahetuks tagamaaks, kus ühtlasi paiknevad ka valla linnalised asulad (Saue linn ja Laagri alevik). Tallinna ringteest lõunasse jäävad hajaasustusalad oluliselt väiksemate keskusasulatega.

Lääne-Harju valla tänased piirid moodustusid 2017.a haldusreformiga, kui ühendati Paldiski linn, Keila vald, Vasalemma vald ja Padise vald. Valla administratiivne keskus on Paldiski linn, mis asub umbes 50 km kaugusel Tallinnast. Kokku on Lääne-Harju vallas 6 alevikku - Klooga, Karjaküla, Keila-Joa, Vasalemma, Rummu ja Ämari - ning 46 küla: Alliklepa, Keibu, Änglema, Vintse, Vihterpalu, Vilivalla, Pedase, Hatu, Kurkse, Harju-Risti, Pae, Kõmmaste, Altküla, Audevälja, Metslõugu, Määra, Padise, Laane, Madise, Karilepa, Kasepere, Kobru, Suurküla, Langa, Veskiküla, Lemmaru, Maeru, Nahkjala, Ohtu, Kulna, Lehola, Niitvälja, Põllküla, Laoküla, Kersalu, Kloogaranna, Tuulna, Illurma, Valkse, Tõmmiku, Keelva, Käesalu, Laulasmaa, Meremõisa, Lohusalu, Merenuka. Lisaks kuuluvad vallale väikesaared Suur-Pakri ja Väike-Pakri.

Mõlema valla eduka arengu eeldus on hea liiklusgeograafiline asend. Piirkonda läbivad riigi põhimaanteed Tallinna-Paldiski, Tallinna-Pärnu-Ikla, Tallinna ringtee ja Ääsmäe-Haapsalu-Rohuküla ning tugimaanteed Niitvälja-Kulna ja Keila-Haapsalu. Reisirongiühendused tagavad head liikumisvõimalused Tallinna, Saue, Paldiski, Klooga ja Niitvälja piirkondadele ning Keila lähiümbruse ja Vasalemma aleviku piirkondadele.

1.1.2 Rahvastik

Rahvastikuregistri andmeil on Saue vallas 2021 aasta 1. jaanuari seisuga 23 902 elanikku ning Lääne-Harju vallas 12 772 elanikku. Uutes piirides on Saue valla rahvaarv kasvanud hinnanguliselt 4%¹ ning Lääne-Harju vallas jäänud stabiilseks².

Tabel 1. Rahvaarvu muutus Saue ja Lääne-Harju vallas. Alus: Statistikaameti andmebaas.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Saue vald praegustes piirides³	21 719	20 902	21 260	21 406	22 050	22 929	23 902
Lääne-Harju vald⁴	13 564	12 627	12 641	12 568	12 507	12 558	12 772

1.1.3 Elamumajandus ja infrastruktuur

2021. aasta alguse seisuga on vallavalitsuste andmetel Saue vallas umbes 10 091 majapidamist, neist 2753 suvilat/aiamaja, 6542 eramut ja 796 kaksik-, korter- ja ridaelamut ning Lääne-Harju vallas umbes 13 793 majapidamist, neist 120 suvilat/aiamaja, 12 083 eramut ja 1590 kaksik-, korter- ja ridaelamut.

Veevarustus- ja kanalisatsiooniteenuseid osutab **Saue vallas** Saue linna territooriumil AS Tallinna Vesi, mis põhineb Tallinna linna veehaardel ja reoveepuhastil, ning ülejäänud valla piirkonnas AS Kovek, mis põhineb lokaalsetel veehaardetel ja reoveepuhastitel. AS Kovek omanikuks on 100% Saue vald.

AS Kovek tegevuspiirkonnad on olemasoleva ühisveevärgi ja/või ühiskanalisisatsiooniga Laagri-Alliku, Alliku, Vanamõisa, Hüüru, Vatsla, Ääsmäe, Kiia, Valingu, Jõgisoo, Tuula, Haiba, Laitse (nn ees-Laitse), Ruila, Kohatu, Mõnuste, Riisipere, Turba, Lehetu, Ellamaa, Munalaskme, Vilumäe ja

¹ Saue valla arengukava 2020-2030

² Lääne-Harju valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus

³ Perioodil 2015-2017 on liidetud endiste Kernu valla, Nissi valla, Saue valla ja Saue linna rahvaarvud.

⁴ Perioodil 2015-2017 on liidetud endiste Keila valla, Vasalemma valla, Padise valla ja Paldiski linna rahvaarvud.

Kivitammi ning Turba asula piirkonnad. Täiendavalt on kavandatud vastav taristu rajada Aila, Maidla, Vansi, Kibuna, Laitse (nn taga-Laitse ehk suvilapiirkond) ja Kaasiku asulatesse.

Saue vallas on kokku 12 reoveekogumisala (3 üle 2000 ie koormusega ning 9 alla 2000 ie koormusega). AS Kovek omandis on ligikaudu 60 puurkaevu.

Lääne-Harju valla territooriumil osutab Vasalemmas, Paldiskis ja Padisel veevarustus- ja kanalisatsiooniteenuseid Aktsiaselts Lahevesi, mis on 100% Lääne-Harju vallale kuuluv vee-ettevõtja. Lisaks Aktsiaseltsile Lahevesi osutavad vallas ühisveevärgi- ja kanalisatsiooniteenust Aktsiaselts Keila Vesi, Aiandusühistu Mareka, Aiandusühistu Teras, AÜ TM Loodus, Haridus- ja Noorteamet, MITTETULUNDUSÜHING RANNA KINNISTUD, Laulasmaa Invest OÜ, Aiandusühistu Oomega-T, Aiandusühistu Astangu, Aiandusühistu Tornimäe Eva ja AIANDUSÜHISTU AIDA.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga või ainult veevärgiga on varustatud teatud ulatuses Paldiski linn, Klooga, Keila-Joa, Karjaküla, Vasalemma, Ämari ja Rummu alevik ning Laulasmaa, Lehola, Tuulna, Kulna, Lohusalu, Kloogaranna, Meremõisa, Valkse, Kersalu, Padise ja Harju-Risti küla. Ülejäänud piirkondades ühisveevärg ja -kanalisatsioon puudub ning nendes piirkondades kasutatakse joogivee saamiseks isiklikke puurkaeve ja salvkaeve ning reovesi kogutakse kogumiskaevudesse või puhastatakse lokaalselt.

Lääne-Harju vallas on kokku 14 reoveekogumisala (alla 2000 ie koormusega 10 tk ja üle 2000 ie koormusega 4 tk) ning vee-ettevõtetele kuulub kokku ligikaudu 51 puurkaevu.

Saue vallas on kaugküte kättesaadav Saue linnas, Laagri alevikus, Turba alevikus, Riisipere alevikus ja Haiba külas. Saue linna ja Laagri aleviku kaugküttevõrku käitab Adven Eesti AS, Turba aleviku oma N.R.Energy OÜ, Riisipere aleviku oma AS Kovek ja Haiba küla kaugküttevõrku SW Energia OÜ. Kõik kaugküttekattlamajad toimivad puiduhakkel. **Lääne-Harju vallas** on kaugküte kättesaadav Paldiski linnas, Klooga ja Keila-Joa alevikus, Padise külas ja osaliselt Rummu alevikus. Kütetrassid kuuluvad nii vallale kui soojatootjatele. Paldiski kaugküttepiirkond hõlmab kogu linnakeskuse ning soojatootjaks on SW EENERGIA OÜ, Padisel asuvat kattlamaja ja kaugküttevõrku haldab Aktsiaselts Lahevesi ning Klooga, Keila-Joa ja Rummu kattlamajasid ja kaugküttevõrku haldab N.R. Energy Osühing.

Saue Vallavalitsuse hallatavate asutuste hulgas on 10 lasteaeda, 6 üldhariduskooli, 2 erakooli, 8 raamatukogu, Saue Noortekeskus Laagri, Haiba, Laitse, Riisipere ja Turba allüksustega, Ääsmäe Noortekeskus, Saue Muusikakool, Saue Kultuuri- ja Huvikeskus, Saue Spordikeskus, Saue Päevakeskus ja Haiba Lastekodu. **Lääne-Harju Vallavalitsuse** hallatavate asutuste hulgas on 7 üldhariduskooli, 5 lasteaeda, 1 raamatukogu seitsme allharuga, 2 huvikooli, Lääne-Harju Kultuurikeskus, Lääne-Harju Huvikeskus, Lääne-Harju Spordikeskus ja Lääne-Harju Valla Tugikeskus.

1.1.4 Ettevõtlus

Statistikaameti andmetel⁵ oli **Saue vallas** statistilisse profiili kuuluvatest ettevõtetest 2020. aasta alguse seisuga registreeritud 2191 ettevõtet ning ettevõtete arv on aasta-aastalt tõusnud. Peamised tegevusvaldkonnad on hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont (348 ettevõtet), millele järgneb kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus (336 ettevõtet), ehitus (298 ettevõtet) ning töötlev tööstus (224 ettevõtet). **Lääne-Harju vallas** oli statistilisse profiili kuuluvatest ettevõtetest 2020. aasta alguse seisuga registreeritud 878 ettevõtet ning ettevõtete arv on aasta-aastalt tõusnud. Peamised tegevusvaldkonnad on hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont (141

⁵ [Statistika](#) Andmebaas: ER0309: Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtted haldusüksuse ja tegevusala (EMTAK 2008) järgi, haldusjaotus seisuga 01.01.2018

ettevõtet), millele järgneb kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus (124 ettevõtet), ehitus (101 ettevõtet) ning põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük (80 ettevõtet).

Suur osa **Saue valla** territooriumil paiknevatest töökohtadest on koondunud linnapiirkonda, kus tegeletakse valdavalt tööstuse ja tootmisega (tuntumad ettevõtted on Saue Production osaühing, Aktsiaselts Santa Maria, Oriola AS, Aktsiaselts TOODE jt). Tootmist on ka Turba kandis (näiteks AS Tootsi Turvas). Keila jõest lõunapoole jäävatel aladel on peamised tegevusvaldkonnad põllumajandus ja metsandus (näiteks Saidafarm OÜ, Palkehituse OÜ, Tammiku Plekikoda OÜ), Laitse-Ruila kant kerkib esile kui oluline turismipiirkond (Ruila tall, Laitse RallyPark, Laitse loss, Laitse graniitvilla, Kernu mõis). Tööstusaladest on suurim Saue linna tööstusala. Lähitulevikus on oodata nii Saue linnas kui Laagri alevikus ettevõtluse arendamist, mis mõjutab kindlasti ka valla jäätmetatistikat. Näiteks planeeritakse Saue linna juurde uusi lao- ja tootmishooneid ning iseteenindav sõiduautode käsipesula, Laagri alevikku projekteeritakse kiirtoidurestoran jms.⁶

Lääne-Harju vallas asuvad suured tööstusladad Paldiski linnas ja selle lähiümbruses. Valla suurimad ettevõtted on Alexela Group OÜ, aktsiaselts TALLINNA SADAM, PALDISKI SADAMATE AS, ESTEVE AS, Kuusakoski AS jt. Lisaks on valla suur potentsiaal puhkemajanduse arendamiseks, head eeldused selleks loovad pikk rannajoon, liivased rannad, metsaalad ja vaatamisväärsused ning logistiline kättesaadavus mitme transpordiliigiga, samuti Tallinna lähedus. Suurema puhkepotentsiaaliga on rannaalad: Lohusalu ning Lahepere lahe äärne ala, mille keskuseks on kujunenud Laulasmaa SPA ja Lohusalu sadam ning Leetse, Keibu ja Alliklepa rannad. Lisaks mereäärsetele piirkondadele eristub puhkepiirkonnana Niitvälja küla, kus asub golfiväljak. Keila-Joa on tuntud juba varasemast ajast joa, suursuguse pargi ja mõisakompleksiga. Olulise tähtsusega puhkepiirkonnad on Padise puhkeala: klooster ja mõis koos ümbritseva metsa ja Kloostri jõega ning Vihterpalu metsad ja rabad koos Tānavjärvega. Klooga alevikus paiknevad Klooga järv, järveäärne raba ning Soodajärv, mis on kujunenud suviseks ja talviseks meelispaiigaks ka harrastuskalastajatele. Vähemtähtis ei ole kindlasti ka Rummu karjäärijärve ja aherainemäe turismipotentsiaal. Turismile Pakri poolsaarel annab hoogu Pakri tuletorni avamine külastamiseks ja ümbritseva ala korrastamine. Pakri saartel on korrastatud matka- ja seiklusturismiga seotud infrastruktuuri: ujukvai, matkarajad, teeviidad, tualetid, infotahvlid. Vasalemma alevikus on miljööväärtuslik elamuala, kus asuvad mitmed miljööväärtuslikud elamud ja ajalooline raudteejaam, mis vajab kordategemist ja kasutusele võtmist. Matkajad saavad kasutada kogu Lääne-Harju valla rannikut läbivat tähistatud rahvusvahelist matkarada E9.

Saue ja Lääne-Harju valla territooriumil on osaliselt või täielikult kokku 27 keskkonnaregistri maardlate nimistus arvel olevat maardlat ja 29 kehtiva kaevandamisloaga mäeeraldist. Saue valla territooriumile jääb 18 kehtiva kaevandamisloaga mäeeraldist ning Lääne-Harju valda 9 kehtiva kaevandamisloaga mäeeraldist. Mõlemas vallas on kaevandatavateks maavaradeks lubjakivi, turvas ning liiv ja kruus.

1.1.5 Looduskeskkond

Saue valla territooriumile jääb tervikuna või osaliselt 6 looduskaitseala ja 2 maastikukaitseala: Orkjärve looduskaitseala, Ruila looduskaitseala, Suure-Aru looduskaitseala, Linnuraba looduskaitseala, Alema looduskaitseala, Tagametsa looduskaitseala ning Valgejärve ja Lümandu maastikukaitsealad. Lisaks on Saue vallas looduskaitse alla võetud 6 mõisaparki: Saue mõisa park, Riisipere mõisa park, Haiba mõisa park, Munalaskme mõisa park, Laitse mõisa park ja Kernu mõisa park. Kaitsealuse puistuna on kaitse all Saue tammik.

⁶ https://sauevald.ee/documents/17893729/18388598/2021.03.22+SV_ma%CC%88rts_II_veeb.pdf/192cb3a9-c45f-4caa-9123-26712f6a4a60

Rahvusvahelise tähtsusega Natura 2000 võrgustiku loodusalasid jääb osaliselt või täielikult Saue valla territooriumile 12: Alema, Linnuraba, Lümandu, Mustjärve raba, Orkjärve, Rahula-Napanurga, Ruila, Suure-Aru, Valgejärve, Vansi, Vääna jõe ja Vääna-Posti loodusalad. Neist osad jäävad valda väga väikeses ulatuses. Natura aladele, mis ei ole looduskaitsealade koosseisus, on moodustatud hoiualad: Mustjärve raba hoiuala, Rahula-Napanurga hoiuala ning Vääna-Jõe hoiuala. Valla põhjaossa ulatub planeeritav Sõrve looduskaitseala.

Maakatastrisse kantud kõlvikutest 49,6% (31 125 ha) on metsamaa, haritavat maad on 26% (16 345 ha), looduslik rohumaa moodustab 6,6%, õuema 3,3% ja muu maa 14,5% valla pindalast. Maa sihtotstarbe järgi on ligi 84% maatulundusmaa ning 2,2% elamumaa⁷.

Vallas on kokku 8 looduslikku järve, 5 paisjärve ja 1 tehisjärv. Suurimad järved on Ruila järv (35,6 ha), Järveotsa järv (16,5 ha), Nurme järv (15,1 ha) ja Kernu paisjärv (14,4 ha). Saue valla territooriumi läbivad Vasalemma jõgi, Vääna jõgi, Maidla jõgi, Keila jõgi, Pääsküla jõgi, Kasari jõgi ja Kloostri jõgi.

Lääne-Harju territooriumile jääb osaliselt või täielikult 2 looduskaitseala ja 3 maastikukaitseala: Nõva ja Suure-Aru looduskaitsealad, Laulasmaa, Läänemaa Suursoo ja Pakri maastikukaitsealad. Lisaks on vallas kaitse alla võetud 5 parki: Keila-Joa mõisa park, Ohtu mõisa park, Padise mõisa park, Vasalemma mõisa park ja Vihterpalu mõisa park.

Lääne-Harju valla territooriumil on registreeritud üheksa loodusala ja kolm linnuala, mis kuuluvad üleeuroopalisse Natura 2000 alade võrgustikku. Nendeks on Krassi, Laulasmaa, Nõva-Osmussaare, Pakri, Pedase, Suure-Aru, Suursoo-Leidissoo, Türisalu ja Vasalemma loodusalad ning Nõva-Osmussaare, Pakri ja Suursoo-Leidissoo linnualad. Natura aladele, mis ei ole looduskaitsealade koosseisus, on moodustatud hoiualad: Keibu-Ristna, Pakri, Vasalemma jõe, Nõva-Osmussaare (Läänemaa), Nõva-Osmussaare (Harjumaa), Suursoo-Leidissoo (Läänemaa) ja Suursoo-Leidissoo (Harjumaa) hoiualad.

Vallas on kokku 6 looduslikku järve ja 1 tehisjärv. Suurimad järved on Tänavjärv (138,8 ha), Klooga järv (131,4 ha) ja Rummu järv (88,1 ha). Lääne-Harju valla territooriumi läbivad Vasalemma jõgi, Vihterpalu jõgi, Piirsalu jõgi, Keila jõgi ja Kloostri jõgi.

1.2 Jäätmemajanduse õiguslikud alused

Saue valla ja Lääne-Harju valla ühine jäätmekava tugineb mitmetele rahvusvahelistele, riiklikele ja omavalitsuse tasandi dokumentidele, mistõttu on jäätmekava koostamisel analüüsitud nii rahvusvahelisi, riiklikke kui kohalikke õigusakte, planeeringuid ja arengukavasid.

1.2.1 Euroopa Liidu õigusaktid

Euroopa Liidu keskkonnapoliitika koosneb mitmesajast seadusandlikust aktist, jäätmehoolduse seisukohalt on olulisemad järgmised raamküsümusi käsitlevad õigusaktid:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/98/EÜ (jäätmete raamdirektiiv), millega kehtestatakse õiguslik raamistik jäätmete käitlemiseks ühenduses;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 1013/2006 (jäätmeeveo määrus), millega kehtestatakse menetlused ja kontrollimeetmed jäätmesaadetistele olenevalt nende päritolust, sihtkohast ja marsruudist, veetavate jäätmete liigist ja käitlusviisist sihtkohas;
- 3) Euroopa Komisjoni otsus 2014/955/EL, millega kehtestatakse jäätmenimistu.

Jäätmekäitlust käsitlevad Euroopa Liidu tasandil järgmised õigusaktid:

⁷ [Maakatastri statistika](#) (seisuga 31.10.2020)

- 1) Nõukogu direktiiv 1999/31/EÜ (prügiladirektiiv), millega sätestatakse tehnilised nõuded prügilatele ja erinõuded prügi vastuvõtmisele prügilates ning kehtestatakse prügilate kategooriad ladestatavate jäätmete tüübi alusel;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/59/EÜ, millega sätestatakse nõuded laevaheitmete ja lastijäätmete vastuvõtmisele sadamates;
- 3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta, millega sätestatakse nõuded õhku, vette või pinnasesse juhitava heite vältimiseks ja piiramiseks ning jäätmete tekke vältimiseks suurtes tööstuskäitistes.

Jäätmevooge käsitlevad Euroopa Liidu tasandil järgmised õigusaktid:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 94/62/EÜ (pakendidirektiiv), millega sätestatakse nõuded pakendijäätmete vältimise, taaskasutamise ja ringlussevõtu ning pakendite korduskasutamise kohta;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/66/EÜ, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid;
- 3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/53/EÜ kasutuselt kõrvaldatud sõidukite kohta;
- 4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/19/EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (elektroonikaromude) kohta;
- 5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist;
- 6) Nõukogu direktiiv 96/59/EÜ polüklooritud bifenüülide ja polüklooritud terfenüülide (PCB/PCT) kõrvaldamise kohta;
- 7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 850/2004 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta;
- 8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist;
- 9) Nõukogu direktiiv 87/217/EMÜ asbestist põhjustatud keskkonnareostuse vältimise ja vähendamise kohta;
- 10) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/21/EÜ kaevandustööstuse jäätmete käitlemise kohta;
- 11) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 1257/2013 laevade ringlussevõtu kohta.

1.2.2 Eesti õigusaktid

Peamine õigusakt, mis reguleerib Eesti Vabariigis jäätmemajandusega seonduvat, on **jäätmeseadus**, milles on püstitatud üleriigilised jäätmehoolduse arendamise eesmärgid ja põhimõtted. Jäätmeseadusega määratud eesmärkide saavutamiseks ja jäätmemajanduse planeerimiseks koostatakse riigi ning kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekavad. Vastavalt jäätmeseadusele on jäätmekäitluse planeerimine ja suunamine oma haldusterritooriumil omavalitsuste ülesanne.

Lisaks jäätmeseadusele reguleerib jäätmete käitlemist **pakendiseadus**. Pakendi ja pakendijäätmete taaskasutussüsteem peab olema kohaliku omavalitsuse tasandil korraldatud selliselt, et saavutatakse pakendiseaduses toodud pakendi ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutuse eesmärgid ja kehtestatud sihtarvud. Pakendiseadus sätestab pakendile ja pakendi kasutamisele esitatavad üldnõuded, pakendi ja pakendist tekkivate jäätmete vältimise ja vähendamise meetmed, pakendi ja pakendijäätmete taaskasutussüsteemi korralduse ning vastutuse kehtestatud nõuete täitmata jätmise eest.

Jäätmekäitluse järelevalve toimimist reguleerib **keskkonnajärelevalve seadus**, mis kehtestab riiklikku keskkonnajärelevalvet teostavate ja juhtivate ning riiklikule järelevalvele allutatud isikute õigused ja kohustused. Keskkonnajärelevalve seaduse järgselt on kohalik omavalitsusorgan või -asutus üks keskkonnajärelevalve teostajatest.

1.2.3 Saue valla ja Lääne-Harju valla jäätmekäitlusalasid õigusaktid

Kohaliku omavalitsuse erinevate õigusaktidega täpsustatakse jäätmehoolduse arendamise erinevaid aspekte.

Saue Vallavolikogu 26.09.2019 määrusega nr 31 on vastu võetud "Saue valla jäätmehoolduseeskiri". Saue valla jäätmehoolduseeskiri on kehtestatud eesmärgiga tagada Saue vallas puhas ja tervislik elukeskkond, vähendada jäätmetest tulenevat keskkonnariski ning soodustada jäätmete liigiti kogumist ja taaskasutust.

Lääne-Harju Vallavolikogu 29.05.2018 määrusega nr 11 on vastu võetud „Lääne-Harju valla jäätmehoolduseeskiri”. Lääne-Harju valla jäätmehoolduseeskirja eesmärk on tagada vallas jäätmeseaduse, pakendiseaduse ja nende seaduste alusel antud rakendusaktide nõuete täitmine.

Mõlema valla eeskirjad määravad kindlaks jäätmehoolduse korra (sh korraldatud jäätmeveo korra), ehitus- ja lammutustöödel tekkivate jäätmete ning tervishoiu- ja veterinaarteenuse osutamisel tekkivate jäätmete käitlemise korra kohaliku omavalitsuse haldusterritooriumil, mille täitmine on kohustuslik kõikidele juriidilistele ja füüsilistele isikutele.

1.3 Jäätmehoolduse arengudokumendid

1.3.1 Eesti keskkonnanstrateegia ja keskkonnategevuskava

Eesti keskkonnanstrateegia aastani 2030 on riigi keskkonnavalase tegevuse kavandamise ja rahvusvahelise koostöö arendamise alus, mille eesmärk on määratleda pikaajalised arengusuunad looduskeskkonna hea seisundi hoidmiseks, lähtudes samas keskkonna valdkonna seostest majandus- ja sotsiaalvaldkonnaga ning nende mõjudest ümbritsevale looduskeskkonnale ja inimesele.

Jäätmete osas on keskkonnanstrateegias püstitatud eesmärk, et aastal 2030 peab olema tekkivate jäätmete ladestamine vähenenud 30% ning oluliselt peab olema vähendatud tekkivate jäätmete ohtlikkust. Jäätmete ladestamise vähendamiseks on esiteks oluline vähendada märkimisväärselt jäätmeteket, kasutades sealjuures tõhusamalt loodusvarasid ja muid ressursse. Selleks on oluline katkestada seosed ühelt poolt jäätmetekke ja loodusvarade kasutamise ning teiselt poolt majanduskasvu vahel, see tähendab, et majanduskasv ei tohi põhjustada loodusvarade kasutamise ja jäätmekoguste ning negatiivse keskkonnamõju suurenemist. Teiseks on oluline suurendada jäätmete sortimist, taaskasutamist, sealhulgas ringlussevõttu, et vähendada kõrvaldatavate jäätmete kogust miinimumini. Oluline on vähendada ka jäätmete ohtlikkust ning ohtlike ainete sisaldust jäätmetes, mis ühtlasi väldib jäätmete käitlemisel õhku, vette ja pinnasesse sattuvate heitkoguste suurenemist. Strateegia alusel töötatakse välja konkreetsemad tegevused, mis fikseeritakse perioodiliselt koostatavas Eesti Keskkonnategevuskavas.

1.3.2 Riigi jäätmekava 2014-2020

Kohalike omavalitsuste jäätmekavade koostamise alus on riigi jäätmekava. Riigi jäätmekava 2014–2020 on heaks kiidetud Vabariigi Valitsuse 13. juuni 2014. a korraldusega nr 256. Riigi jäätmekava kehtivust pikendati tagasiulatuvalt keskkonnaministri otsusega 25.02.2021 kuni uue riigi jäätmekava kehtestamiseni.⁸

⁸ Vabariigi Valitsuse 25.02.2021 protokoll number 15 päevakorrapunkt number 16 päevakorrapunkti pealkiri „Riigi jäätmekava 2014–2020“ täitmise aruanne ja riigi jäätmekava tagasiulatuvalt pikendamine

Riigi jäätmekava 2014–2020 peamine eesmärk on jäätmekäitluse hierarhiat järgiv säästev jäätmehooldus.

Jäätmekava strateegilised eesmärgid on püstitatud jäätmekäitluse hierarhiat silmas pidades. Iga strateegilise eesmärgi elluviimiseks vajalik tegevus on koondatud kolmeks meetmeks, kusjuures jäätmekavas on esitatud vaid meetme kirjeldus ning mõõdikud meetme elluviimise hindamiseks. Tegevus, selle tähtsajad ning teostajad on esitatud jäätmekava juurde kuulavas dokumendis "Riigi jäätmekava 2014–2020 rakenduskava".

Esimene strateegiline eesmärk on vältida ja vähendada jäätmeteket, sealhulgas vähendada jäätmete ohtlikkust. Olmejäätmete tekke kasvuprotsent peab jääma alla $\frac{1}{2}$ sisemajanduse koguprodukti kasvuprotsendist ja pakendijäätmete tekke kasvuprotsent alla $\frac{2}{3}$ sisemajanduse kasvuprodukti kasvuprotsendist.

Teine strateegiline eesmärk on võtta jäätmed ringlusse või neid muul viisil maksimaalsel tasemel taaskasutada. Ringlussevõtu osakaal jäätmeliigi kogumassist peab 2020. aastaks olema:

- 1) olmejäätmetel 50%;
- 2) pakendijäätmetel 60%;
- 3) biolagunevatel jäätmetel 13%;
- 4) ehitus-lammutusjäätmetel 70%.

Lisaks peab elektroonikaromude kogumise osakaal olema jäätmete kogumassist 65% ja kantavate patareid- ja akujäätmete kogumise osakaal jäätmete kogumassist 45%.

Kolmas strateegiline eesmärk on vähendada jäätmetest tulenevat keskkonnariski, tõhustades muuhulgas seiret ning järelevalvet. Eesmärgiks võeti, et aastaks 2016 oleksid kõik suletud prügilad korraldatud.

Pärast riigi uue jäätmekava või valdkondliku tegevuskava (*riigi uus jäätmekava koostatakse ringmajanduse tegevuskava osana*) valmimist tuleb vajadusel ajakohastada ka kohalike omavalitsuste jäätmekava.

1.3.3 Saue valla arengukava 2020-2030

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 37 kohaselt peab igal omavalitsusüksusel olema arengukava, milles määratletakse lühi- ja pikaajalise arengu eesmärgid ning nende saavutamiseks kavandatavad tegevused.

Saue valla arengukavas seatud eesmärkide saavutamiseks töötatakse seitsmes valdkondlikus arengusuunas, millel omakorda on mitmeid alavaldkondi. Igale alavaldkonnale on seatud väljakutsed, eesmärk (alaeesmärk), investeeringud ja tegevused.

Jäätmemajandus on alavaldkond, mis kuulub valdkondliku arengusuuna „kommunaalmajandus ja taristu“ alla. Jäätmemajanduse väljakutseks on korraldatud jäätmeveo tagamine endistes suvilapiirkondades.

Eesmärk: Saue valla jäätmemajandus on korraldatud keskkonnasõbralikult ja kestlikult.

Alaeesmärk: Saue valla elanikud on keskkonnateadlikud, toimub jäätmete sorteerimine.

Investeeringud: Iseteeninduslike jäätmejaamade rajamine (nt Laagri, Saue, Riisipere, Ääsmäe).

Tegevused

1. Tänavaprügikastide paigaldamine kantidesse ja edaspidi ka väiksematesse paikkondadesse.
2. Avalike jäätmekonteinerite jaoks jäätmeplatside rajamine, aiandusühistute piirkondades ühistupõhiste konteinerite paigaldamine.

3. Hooajaliste jäätmevabastuste andmise lõpetamine.
4. Korterühistute motiveerimine oma maa-ala korrastamiseks, aia- ja pargijäätmete äraveo toetamine.
5. Ohtlike jäätmete kogumisringi korraldamine.
6. Naaberomavalitsustega koostöö tegemine jäätmemajanduse korraldamisel.

1.3.4 Lääne-Harju valla arengukava 2019-2030

Lääne-Harju valla arengukavas seatud eesmärkide saavutamiseks töötatakse kuues valdkondlikus arengusuunas. Jäätmemajandus kuulub valdkondliku arengusuuna 1 alla, milleks on „elukeskkond ja avalik ruum“. Elukeskkonna ja avaliku ruumi visioonis on jäätmemajanduse valdkonda käsitletud kokkuvõtvalt järgmiselt: Lääne-Harju vald pakub oma elanikele looduslähedast, mitmekesist, heakorrastatud ja turvalist elukeskkonda. Loodussõbralikke, säästlikke, innovaatilisi ja parimal praktilal põhinevaid lahendusi rakendatakse elamu- ja ettevõtluspiirkondade rajamisel ning valla taristumajanduses – välja on arendatud nõuetekohased vee- ja kanalisatsioonisüsteemid, kasutusel on energiasäästlikud kütte- ja valgustuslahendused.

Jäätmemajanduse valdkonnaga seotud eesmärgid

1. Asulakeskuste korrastamine. Mängu- ja tegevusväljakute ning linnas koerte jalutusväljaku rajamine, lähtudes kogukondade vajadustest ja valla piirkondlikust tasakaalustatusest.
2. Tiheasustusealade elanike aiamaakasutuse korrastamine ja seadustamine.
3. Valla omanduses olevate ajaloo-, pärandkultuuri- ja loodusobjektide korrastamine.
4. Randade ja supluskohtade korrastamine, varustamine rannainventariga ja rannaaladele juurdepääsude tagamine.
5. Matka-, õppe- ja terviseradade rajamine ja korrastamine.
6. Lagunenud ehitiste korrastamine või lammutamine.
7. Kaunite kodude, äri- ja ühiskondlike objektide omanike tunnustamine.
8. **Valla jäätmemajanduse arendamine, liigiti kogumise soodustamine ja taaskasutusvõimaluse loomine.**
9. Ühisveevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemide rajamine ja rekonstrueerimine vastavalt ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale ning hajaasustusega alade kanalisatsioonirajatiste väljaehitamise toetamine.

1.4 Jäätmekava rakendamisega kaasnev keskkonnamõju

Jäätmeseaduse kohaselt on jäätmehoolduse arendamine oma haldusterritooriumil kohaliku omavalitsuse üks ülesannetest. Jäätmekavas püstitatud eesmärkide realiseerimine on kindlasti positiivse mõjuga ümbritsevale keskkonnale, kuna kavas loetletud tegevused aitavad korrastada jäätmekäitlust, suurendada jäätmete sortimist ja taaskasutust, vähendada prügilasse ladestatavate jäätmete koguseid, seega ka ohtlike jäätmete sattumist keskkonda.

Järelevalve tõhustamise, korraldatud jäätmeveo toimimise ja sihipärase teavitustööga on võimalik vähendada prügi omavaliliste mahapaneku kohtade tekkimist ja muud seadusevastast jäätmete kõrvaldamist, nagu näiteks jäätmete põletamist, samuti matmist.

Vältimaks negatiivset keskkonnamõju on tähtis pakkuda elanikele liigiti kogutud jäätmete üleandmiseks mugavamaid võimalusi võimalikelt kodulähedaste üleandmisvõimaluste näol. See suurendab jäätmete liigiti kogumist ja vähendab ladestatavate jäätmete hulka, sealhulgas koormust keskkonnale.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 33 lõige 1 kohaselt on keskkonnamõju strateegiline hindamine kohustuslik kui strateegilise

planeerimisdokumendi alusel kavandatakse KeHJS seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud tegevust või kavandatav tegevus on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga, lähtudes KeHJS seaduse § 6 lõigetes 2–4 sätestatust. Jäätmekavaga ei kavandata KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevust. Jäätmekavaga ei kavandata eeldatavalt tegevusi, mis võiksid avaldada olulist mõju või põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi, seada ohtu inimese tervist, heaolu, kultuuripärandit või vara. Kavandatavate tegevustega ei kaasne mõjusid Natura 2000 võrgustiku alale või mõnele muule kaitstavale loodusobjektile. Jäätmekavas kavandatavate tegevuste keskkonnamõju olulisus selgitatakse tegevuste edasisel kavandamisel ning kui tuvastatakse olulise keskkonnamõju esinemise võimalus, viiakse läbi keskkonnamõju strateegilised hindamised või keskkonnamõju hindamised vastavate detailplaneeringute, projektide või tegevusloa taotluste tasandil.

2 Jäätmekäitluse hetkeolukorra kirjeldus

2.1 Tekkivate jäätmete kogused liikide ja päritolu kaupa

Käesolevas jäätmekavas on olemasoleva olukorra kirjeldamisel kasutatud Saue ja Lääne-Harju Vallavalitsuse käsutuses olevat teavet ja riikliku jäätmetestatistika ning -aruannete andmeid. Riiklik jäätmetestatistika andmebaas JATS koondab kokku tekitatud, kogutud ning käideldud jäätmekogused jäätmekäitlejate esitatud jäätmearuannete põhjal. Antud andmestik võimaldab anda ülevaadet, kui suur osa tekkivatest jäätmetest taaskasutatakse või kõrvaldatakse. Statistikat kogutakse jäätmeliikide kaupa omavalitsuse täpsusega ning võimalik on eraldi käsitleda tekkivaid jäätmekoguseid ettevõtetes ja majapidamistes. Enne 2017. a toimunud haldusreformi on Saue vallas summeeritud endise Kernu, Nissi ja Saue valla ning Saue linna statistilised andmed ning Lääne-Harju vallas endise Keila, Vasalemma ja Padise valla ning Paldiski linna statistilised andmed.

Jäätmetestatistika võimaldab mõningaid andmeid ka jäätmete käitluse kohta, kuid kahjuks ei peegelda need täielikult tegelikku jäätmemajanduse olukorda omavalitsusüksustes. Peamine põhjus on, et jäätmekäitlejatel on küll kohustus pidada arvestust, millistest omavalitsustest jäätmeid vastu võetakse, kuid neil ei ole kohustust pidada eraldi arvestust selle kohta, millise omavalitsuse jäätmeid, millises koguses ja kuidas nad taaskasutavad. Taaskasutus jäätmeliikide lõikes kajastub jäätmekäitlejate jäätmevoogudes summaarselt, mitte üksikute omavalitsuste kaupa.

Omavalitsuste jäätmete teke on olnud aastate lõikes erinev. **Saue valla** jäätmete teke on viimasel viiel aastal olnud väga kõikumine ning tavapärasest märgatavalt rohkem jäätmeid on tekkinud 2019. aastal, mil suurema osa (53,4%) jäätmetest moodustasid kivilõikamisel ja -saagimisel tekkinud jäätmed jäätmekoodiga 01 04 13. Antud jäätmeid deklareeris Harku Karjäär AS ning jäätmete teke on seotud vallas asuva Harku maardla lubjakivi kaevandamisega. Jättes välja lubjakivi kaevandamisega seotud jäätmed, on peamised vallas tekkivad jäätmed pinnasejäätmed 17 05 koodiga, mida on viimastel aastatel tekkinud 40-53% kogu jäätmetekkest. **Lääne-Harju vallas** on jäätmete koguteke olnud mõnevõrra stabiilsem. Viimasel kolmel aastal on näha jäätmete kogutekkes kasvutrendi. Enamiku Lääne-Harju valla jäätmetekkest (u 40-47%) moodustavad jäätmete mehaanilise töötlemise jäätmed jäätmekoodiga 19 12 – peamiselt erinevad metallid (mustmetallid, värvilised metallid ja muud värvilised metallid ja nende sulamid).

Tabel 2. Jäätmete teke ja käitlemine (kõik jäätmeliigid) Saue ja Lääne-Harju vallas aastatel 2015-2019 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Aasta	Saue vald				Lääne-Harju vald			
	Kogu-teke (sh kogutud)	Transport sisse	Taaskasutatud	Transport välja	Kogu-teke (sh kogutud)	Transport sisse	Taaskasutatud	Transport välja
2015	30246	14667	14745	19163	112921	91688	25776	19877
2016	78878	28667	68907	23311	68871	76681	14914	25577
2017	29328	9483	11127	25232	182181	224404	35654	26110
2018	54674	10132	22267	37691	193815	166489	96624	20281
2019	116277	54205	31655	19760	194476.8	374734	103147	18455

2.2 Olmejäätmed

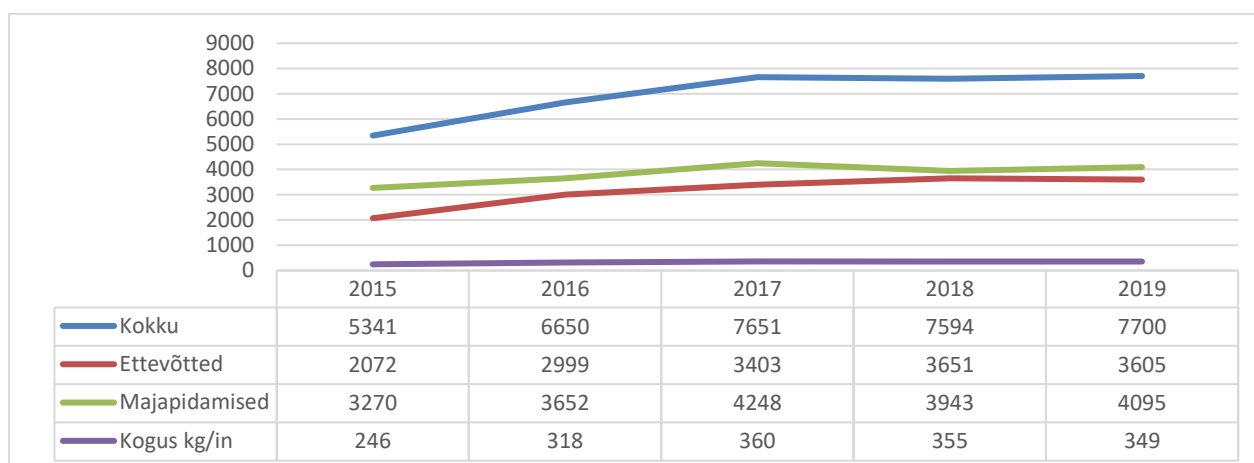
Olmejäätmed (jaotisekoodiga 20) on kodumajapidamiste jäätmed ja samalaadsed kaubandus-, tööstus- ja ametiasutusejäätmed, sealhulgas liigiti kogutud jäätmed. Olmejäätmetes võib sisalduda nii tava- kui ka ohtlikke jäätmeid. Olmejäätmed ei ole koostiselt ühtsed. Jäätmete koostise määravad paljud tegurid, nagu tarbimisharjumused, kohapealne sorteerimismäär, aastaeg, elamutüüp, elanike sorteerimiseadlikkus jne.

Riigi jäätmekava 2014–2020 alusel on olmejäätmete tekkel otsene seos majandusolukorra ja üldise tarbimise tasemega. Mida paremini läheb riigi majandusel ning seeläbi inimestel, seda enam tarbitakse erinevaid tooteid ja teenuseid. Suurema tarbimisega kaasneb ka suurem jäätmeteke. Seetõttu on jäätmetekke vähendamise aluseks elanikkonna teadlikkus, tarbimisharjumised ning olukord, kus inimestele on jäätmete sortimine ja ära andmine võimalikult mugavaks tehtud. Vastavalt riiklikutele jäätmemajanduse eesmärkidele peab olmejäätmete ringlussevõtu osakaal olmejäätmete kogumassist olema 2020. aastaks 50% ning 2025. aastaks 55%. 2018. aastal oli nimetatud näitaja reaalselt 31% ehk 2020. aasta eesmärk ei ole praeguseks täidetud⁹.

Jäätmeseaduse § 66 lõige 2 sätestab, et kohaliku omavalitsuse üksus korraldab oma haldusterritooriumil olmejäätmete, eelkõige prügi ehk segaolmejäätmete, nende sortimisjääkide ja olmejäätmete tekkekohas liigiti kogumisel tekkinud jäätmeliikide kogumise ja veo.

2.2.1 Saue vald

Jäätmearuandluse põhjal on Saue vallas tekkinud olmejäätmete kogus olnud nii ettevõtete kui majapidamiste jaotuses mõõdukas kasvutrendis. Ettevõtete jaotuses on viimasel aastal olmejäätmete tekke kasv pidurdunud ning majapidamiste jaotuses on aastal 2017 tekkinud jäätmeid mõnevõrra rohkem kui sellele järgnevatel aastatel. Olmejäätmete koguteke omavalitsuses on jäätmearuandluse põhjal olnud suurusjärgus 3270 – 4248 tonni.

Joonis 2. Olmejäätmete koguteke Saue vallas aastatel 2015–2019 tonnides¹⁰. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Eurostati¹¹ andmetel tekkis 2019. aastal Eestis elaniku kohta keskmiselt 369 kilogrammi olmejäätmeid. Saue vallas kogutud olmejäätmete kogused ühe elaniku kohta on olnud viimasel viiel aastal vahemikus 246–360 kg/in, mis on jäätmete kogutekke kohta arvatuna mõnevõrra väiksemad kui Eesti keskmine.

⁹ Riigi jäätmekava 2014–2020 täitmise aruanne. Tallinn 2020.

¹⁰ Nii siin kui edaspidi on praeguse Saue valla jäätmekoguse saamiseks liidetud enne haldusreformi esinenud omavalitsuste jäätmekogused.

¹¹ Eurostat andmebaas: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/cei_pc031/default/table?lang=en

Tabel 3. Olmejäätmete teke (sealhulgas kogutud) Saue vallas aastatel 2015-2019 tonnides. Allikas: Keskkonnaagenteer.

Kood	Jäätmeliik	2015		2016		2017		2018		2019	
		E ¹²	M	E	M	E	M	E	M	E	M
20 01 01	Paber ja kartong	224.8	70.4	287.7	61.0	191.2	83.5	175.3	81.6	195.6	104.7
20 01 02	Klaas	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2
20 01 08	Biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed	96.7	132.5	149.1	137.5	131.1	132.4	193.9	151.4	276.2	183.9
20 01 10	Rõivad	0.0	0.0	0.0	0.4	67.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1
20 01 11	Tekstiilid	0.1	0.0	0.0	0.0	35.3	0.0	22.6	0.0	37.9	0.0
20 01 13*	Lahustid	0.0	0.0	0.6	0.0	0.6	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0
20 01 14*	Happed	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
20 01 19*	Pestitsiidid	0.4	0.0	0.2	0.0	0.0	0.1	0.0	0.4	0.0	0.0
20 01 21*	Luminestsentslambid ja muud elavhõbedat sisaldavad jäätmed	0.9	0.0	0.9	0.1	0.5	0.3	0.8	0.1	0.4	0.3
20 01 23*	Klorofluorosüsi vesinikke sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud seadmed	0.7	10.0	0.3	12.2	0.0	10.4	0.0	15.9	0.7	9.0
20 01 25	Toiduõli ja -rasv	4.7	0.0	43.3	0.0	105.6	0.0	16.3	0.0	15.4	0.0
20 01 26*	Õli ja rasv, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 25	0.4	0.0	0.7	0.1	0.0	1.3	0.3	0.3	0.0	0.2
20 01 27*	Ohtlikke aineid sisaldavad värvid, trükivärvid, liimid ja vaigud	13.2	1.5	9.8	1.8	7.2	6.8	4.1	13.1	2.0	18.3
20 01 29*	Ohtlikke aineid sisaldavad pesuained	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1
20 01 33*	Koodinumbriga 16 06 01*, 16 06 02* ja 16 06 03* nimetatud patareid ja akud ning sortimata patarei- ja akukogumid, mille hulgas on selliseid patareisid või akusid	0.5	0.0	4.1	0.0	0.5	0.0	0.4	0.1	0.1	0.2
20 01 35*	Ohtlikke osi sisaldavad	3.0	24.9	2.1	21.5	0.5	23.4	25.9	21.3	2.7	18.9

¹² E - ettevõtted, M - majapidamised

	kasutuselt kõrvaldatud väikesed kodumasinad, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21* ja 20 01 23*										
20 01 36	Kasutuselt kõrvaldatud elektri- ja elektroonikaseadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21*, 20 01 23* ja 20 01 35*	9.5	8.0	11.7	14.4	6.4	21.9	0.5	19.4	0.1	38.1
20 01 39	Plastid	7.8	0.0	16.5	0.0	6.7	0.4	3.5	0.2	24.0	0.5
20 01 40	Metallid	0.4	17.1	0.0	6.4	4.5	35.8	7.4	31.6	0.4	22.8
20 01 98*	Sortimata ravimikogumid	0.2	0.0	0.1	0.0	0.9	0.1	1.1	0.1	0.1	0.1
20 01 99	Nimistus mujal nimetamata muud jäätmed	9.8	0.0	8.6	0.0	18.3	0.0	10.8	0.0	50.0	3.4
20 02 01	Biolagunevad jäätmed	133.6	2.4	95.4	1.5	171.2	0.5	40.7	3.3	112.3	3.8
20 02 02	Pinnas ja kivid	0.0	0.0	6.6	0.0	0.0	0.0	0.0	2.2	0.0	0.0
20 03 01	Prügi (segaolmejäätmed)	1548	2999	2338	3338	2634	3916	3124	3586	2839	3676
20 03 07	Suurjäätmed	16.8	3.2	23.0	56.7	21.4	15.2	23.1	15.8	48.7	14.1

Liigiti kogutud olmejäätmete osakaal (arvestades olmejäätmete hulka ka pakendijäätmed) on viimasel viiel aastal olnud 39-50%¹³. **Tegu on võrdlemisi madala näitajaga.** Seejuures on alates 2015. aastast liigiti kogutud jäätmete osakaal langenud (2015. aastal oli osakaal 50%, 2018-2019. aastatel 39%).

Liigiti kogutud jäätmete osakaal nende arvutuslikust kogutekkest 2019. aasta andmete alusel on esitatud järgnevas tabelis. Enamiku liigiti kogutud jäätmetest moodustavad pakendijäätmed, sellele järgnevad biolagunevad jäätmed ning paber ja kartong.

Olmejäätmete omavalitsusesisene taaskasutamine on umbes 2,7% olmejäätmete tekkest. Olmejäätmete edasise taaskasutamise osakaalu kohta andmed puuduvad, sest need liiguvad omavalitsusest välja.

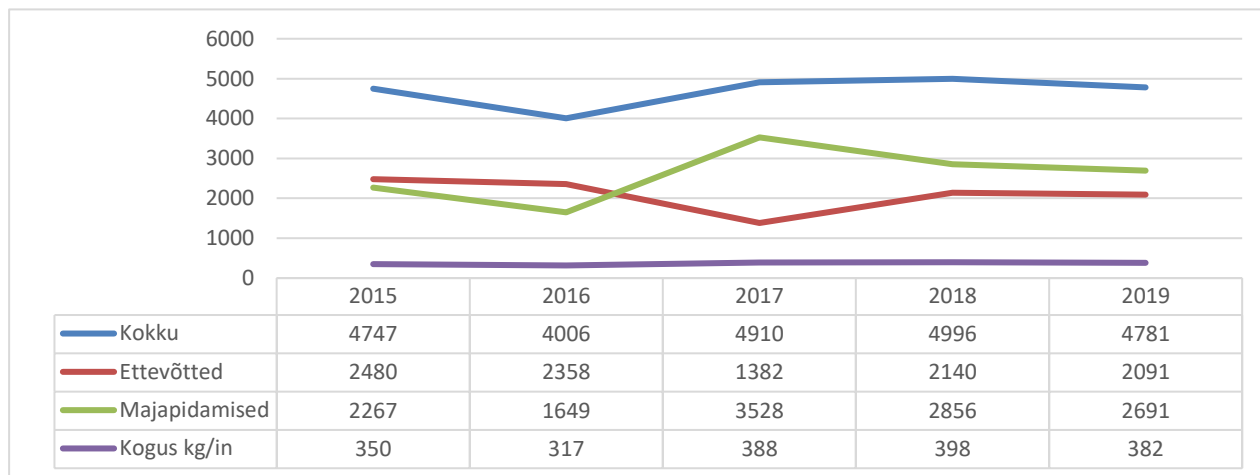
¹³ Liigiti kogutud olmejäätmete osakaal = liigiti kogutud jäätmed (B) x 100 / kogu jäätmete (A). A - kogu jäätmete. Liidetud kokku kõik olmejäätmed (koodiga 20)+ pakendijäätmed (koodiga 15 01); B – liigiti kogutud jäätmed. Liidetud kokku liigiti kogutud pakendid + liigiti kogutud olmejäätmed (siia ei kuulu segaolmejäätmed).

Tabel 4. Liigiti kogutud jäätmete osakaal nende arvutuslikust kogutekkest 2019. aastal.

Jäätmeliik	Liigiti kogutud 2019. aastal tonnides	Liigiti kogutud jäätmete osakaal %	Arvestuslik segaolme-jäätmetest ¹⁴ %	Arvutuslik kogus segaolme-jäätmete hulgas, tonnides	Koguteke (teoreetiliselt olmejäätmete hulgas + liigiti kogutud), tonnides
Plast	24.5	0.6	17.83	1161.6	1186.1
Tekstiil ja rõivad	38.1	0.9	5.81	378.5	416.6
Biolagunevad jäätmed	576.2	14.0	31.74	2067.8	2644.0
Klaas	0.2	0.0	6.43	418.9	419.1
Paber ja kartong	300.3	7.3	17.01	1108.2	1408.5
Puit	0	0.0	1.28	83.4	83.4
Metallid	23.2	0.6	2.33	151.8	175.0
Elektroonika	59.8	1.5	0.89	58.0	117.8
Ohtlikud jäätmed	53.0	1.3	0.09	5.9	58.9
Pakendid	2936.9	71.2	31.65	2061.9	4998.8

2.2.2 Lääne-Harju vald

Jäätmearuandluse põhjal on Lääne-Harju vallas tekkinud olmejäätmete kogus viimasel viiel aastal nii ettevõtete kui majapidamiste jaotuses olnud ebastabiilne. Majapidamiste jaotuses on 2017. aastal olnud olmejäätmete hulk kõige suurem, pärast mida võib näha mõningast olmejäätmete tekke langust. Eeldatavalt võib see tingitud olla sortimisharjumuste paranemisest. Ka ettevõtete jaotuses võib näha viimase viie aasta lõikes olmejäätmete tekke langust.

Joonis 3. Olmejäätmete koguteke Lääne-Harju vallas aastatel 2015–2019 tonnides¹⁵. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Olmejäätmete koguteke omavalitsuses on jäätmearuandluse põhjal olnud suurusjärgus 4006 – 4996 tonni. Olmejäätmete kogused ühe elaniku kohta on olnud viimasel viiel aastal vahemikus 317–398 kg/in ning viie aasta keskmisena 367 kg/in, mis on jäätmete kogutekke kohta arvatuna üsna samaväärne Eesti keskmisega (369 kg).

¹⁴ Arvutatud võttes arvesse SEI Tallinn "Segaolmejäätmete koostise uuringu" põhjal saadud tulemusi vastavalt Eesti keskmisele (arvestades, et Saue vald koosneb nii linna kui maapiirkondadest.
https://www.envir.ee/sites/default/files/sortimisuuringu_lopparuanne.pdf

¹⁵ Nii siin kui edaspidi on praeguse Lääne-Harju valla jäätmekoguse saamiseks liidetud enne haldusreformi esinenud omavalitsuste jäätmekogused

Tabel 5. Olmejäätmete teke (sealhulgas kogutud) Lääne-Harju vallas aastatel 2015-2019 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Kood	Jäätmeliik	2015		2016		2017		2018		2019	
		E	M	E	M	E	M	E	M	E	M
20 01 01	Paber ja kartong	679.6	90.9	158.2	22.6	146.7	30.9	133.3	25.8	91.0	38.7
20 01 08	Biologunevad köögi- ja sööklajajäätmed	16.5	47.5	58.1	29.2	57.0	47.5	159.4	59.6	131.4	59.0
20 01 10	Rõivad	2.2	0.0	3.4	0.0	0.0	0.0	1.1	0.0	4.1	0.0
20 01 11	Tekstiilid	6.4	0.0	7.8	0.0	6.1	0.0	9.4	0.0	4.9	0.0
20 01 13*	Lahustid	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0
20 01 14*	Happed	0.6	0.0	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
20 01 19*	Pestitsiidid	0.0	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
20 01 21*	Luminestsentslambid ja muud elavhõbedat sisaldavad jäätmed	1.6	0.7	1.5	0.4	2.2	0.0	1.0	0.0	0.7	0.1
20 01 23*	Klorofluorosüsivesinikk e sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud seadmed	0.2	7.9	1.2	10.4	0.0	8.2	0.0	16.1	0.0	4.7
20 01 25	Toiduõli ja -rasv	0.9	0.0	0.3	0.0	1.4	0.0	44.0	0.0	61.7	0.0
20 01 26*	Õli ja rasv, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 25	0.0	0.7	0.5	0.0	0.3	0.0	0.0	0.0	0.1	0.3
20 01 27*	Ohtlikke aineid sisaldavad värvid, trükivärv, liimid ja vaigud	11.3	17.3	17.0	6.1	12.1	1.3	6.8	0.0	0.9	11.5
20 01 29*	Ohtlikke aineid sisaldavad pesuained	2.1	0.4	1.2	0.1	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
20 01 33*	Koodinumbriga 16 06 01*, 16 06 02* ja 16 06 03* nimetatud patareid ja akud ning sortimata patarei- ja akukogumid, mille hulgas on selliseid patareisid või akusid	0.4	0.1	0.3	0.1	0.5	0.0	1.8	0.1	0.1	0.1
20 01 35*	Ohtlikke osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud väikesed kodumasinad, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 21* ja 20 01 23*	2.5	14.1	3.3	17.3	0.9	10.3	1.4	12.4	1.8	4.8
20 01 36	Kasutuselt kõrvaldatud elektri- ja elektroonikaseadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 21*, 20 01 23* ja 20 01 35*	2.4	13.9	0.6	16.6	6.1	42.2	2.3	54.0	3.4	30.6
20 01 39	Plastid	0.7	0.0	0.5	0.0	2.6	0.0	0.2	0.4	10.0	7.6
20 01 40	Metallid	5.1	565.2	0.0	116.7	14.5	800.5	153.5	210.6	17.2	455.9
20 01 98*	Sortimata ravimikogumid	0.0	0.3	0.2	0.1	0.1	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0
20 01 99	Nimistus mujal nimetamata muud jäätmed	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.5	2.0
20 02 01	Biologunevad jäätmed	9.6	0.7	0.7	0.3	6.2	0.0	0.0	1.8	0.1	4.9
20 02 02	Pinnas ja kivid	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.8	0.1	4.9
20 03 01	Prügi (segaolmejäätmed)	1734	1472	2049	1392	1113	2569	1603	2439	1729	2026
20 03 07	Suurjäätmed	3.6	35.2	53.3	36.3	11.8	17.5	23.2	33.4	33.0	39.6

Liigiti kogutud olmejäätmete osakaal (arvestades olmejäätmete hulka ka pakendijäätmed) on viimasel viiel aastal olnud 30-43%¹⁶. **Tegu on võrdlemisi madala näitajaga.** Seejuures on alates 2015. aastast liigiti kogutud jäätmete osakaal langenud (2015. aastal oli osakaal 43% ning 2019. aastal 30%).

Liigiti kogutud jäätmete osakaal nende arvutuslikust kogutekkest 2019. aasta andmete alusel on esitatud järgnevas tabelis. Enamiku liigiti kogutud jäätmetest moodustavad pakendijäätmed, metallid ja biolagunevad jäätmed.

Olmejäätmete omavalitsuse sisene taaskasutamine on u 34% olmejäätmete tekkest. Peamiselt tegeleb olmejäätmete taaskasutusega Cronimet Nordic OÜ ning taaskasutatavateks jäätmeliikideks on peamiselt värvilised metallid ja nende sulamid ning mustmetallid. Taaskasutus seisneb jäätmete taaskasutamisele eelnevas sortimises või teatud komponentide eraldamises, millega võib kaasneda mehhaaniline töötlemine (purustamine, tükeldamine, demonteerimine, kokkupressimine, granuleerimine jms), juhul kui selle tulemusel tekivad uued jäätmeliigid ning jäätmete olemus või koostis muutub. Olmejäätmete edasise taaskasutamise osakaalu kohta andmed puuduvad, sest need liiguvad omavalitsusest välja.

Tabel 6. Liigiti kogutud jäätmete osakaal nende arvutuslikust kogutekkest 2019. aastal.

Jäätmeliik	Liigiti kogutud 2019. aastal tonnides	Liigiti kogutud jäätmete osakaal %	Arvestuslik % segaolme-jäätmetest ¹⁷	Arvutuslik kogus segaolme-jäätmete hulgas, tonnides	Koguteke (teoreetiliselt olmejäätmete hulgas + liigiti kogutud), tonnides
Plast	17.6	1.1	17.83	669.4	687.1
Tekstiil ja rõivad	9.0	0.6	5.81	218.1	227.1
Biolagunevad jäätmed	195.4	12.0	31.74	1191.7	1387.1
Klaas	0.0	0.0	6.43	241.4	241.4
Paber ja kartong	129.6	8.0	17.01	638.6	768.3
Puit	0	0.0	1.28	48.1	48.1
Metallid	473.1	29.0	2.33	87.5	560.5
Elektroonika	40.7	2.5	0.89	33.4	74.1
Ohtlikud jäätmed	20.4	1.3	0.09	3.4	23.8
Pakendid	601.9	37.0	31.65	1188.3	1790.2

Olmejäätmete sortimisel tekkekohas tuleb vastavalt keskkonnaministri 16.01.2007 määrusele nr 4 "Olmejäätmete sortimise kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused" (edaspidi *sortimismäärus*) liigiti koguda vähemalt järgmised jäätmeliigid vastavalt jäätmenimistu jäätmeliikide või alajaotiste koodidele:

- 1) **paber ja kartong (20 01 01);**
- 2) **plastid (20 01 39);**
- 3) **metallid (20 01 40);**
- 4) **klaas (20 01 02);**
- 5) **biolagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 01);**
- 6) **biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed (20 01 08);**
- 7) **bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 02, 20 02 03);**

¹⁶ Liigiti kogutud olmejäätmete osakaal = liigiti kogutud jäätmed (B) x 100 / kogu jäätmete (A). A - kogu jäätmete. Liidetud kokku kõik olmejäätmed (koodiga 20)+ pakendijäätmed (koodiga 15 01); B – liigiti kogutud jäätmed. Liidetud kokku liigiti kogutud pakendid + liigiti kogutud olmejäätmed (siia ei kuulu segaolmejäätmed).

¹⁷ Arvutatud võttes arvesse SEI Tallinn "Segaolmejäätmete koostise uuringu" põhjal saadud tulemusi vastavalt Eesti keskmisele (arvestades, et Lääne-Harju vald koosneb nii linna kui maapiirkondadest. https://www.envir.ee/sites/default/files/sortimisuuringu_lopparuanne.pdf

- 8) pakendid (15 01), sealhulgas **paber- ja kartongpakendid (15 01 01), plastpakendid (15 01 02),** puitpakendid (15 01 03), **metallpakendid (15 01 04)**, komposiitpakendid (15 01 05), **klaaspakendid (15 01 07)**, tekstiilpakendid (15 01 09) ja muud jäätmeseaduse §-s 7 esitatud olmejäätmete mõistele vastavad pakendid;
- 9) puit (20 01 38);
- 10) tekstiil (20 01 10, 20 01 11);
- 11) suurjäätmed (20 03 07);
- 12) probleemtoodete jäätmed (20 01 21*, 20 01 23*, 20 01 34, 20 01 35*, 20 01 36);
- 13) ohtlikud jäätmed (jäätmenimistu alajaotises 20 01 tärniga "*" tähistatud jäätmed) ning olmes tekkinud ohtlikke aineid sisaldavad või nendega saastunud pakendid jäätmekoodiga 15 01 10*.

Kohaliku omavalitsuse üksus peab *sortimismääruse* § 4 lg 1² järgi korraldama vähemalt nende jäätmeliikide liigiti kogumise, mis on eelnevas loetelus märgitud **poolpaksus kirjas**.

Riikliku jäätmetatistika kohaselt ei ole viimasel viiel aastal ei **Saue ega Lääne-Harju vallast** praktiliselt üldse kogutud eelpool nimetatud jäätmetest klaasijäätmeid (20 01 02). Väga väikestes kogustes on kogutud **Saue vallas** plastijäätmeid (20 01 39) ja metallijäätmeid (20 01 40) ning **Lääne-Harju vallas** tekstiili ja rõivajäätmeid (20 01 10, 20 01 11).

2.3 Pakend

Pakend on mis tahes materjalist valmistatud toode, mida kasutatakse kauba mahutamiseks, kaitsmiseks, käsitsemiseks, kättetoimetamiseks ja esitlemiseks selle kauba olemusringi vältel: toormest kuni valmiskaubani ning tootja käest tarbija kätte jõudmiseni. Pakendiks loetakse ka samal eesmärgil kasutatavad ühekorrapakendeid.

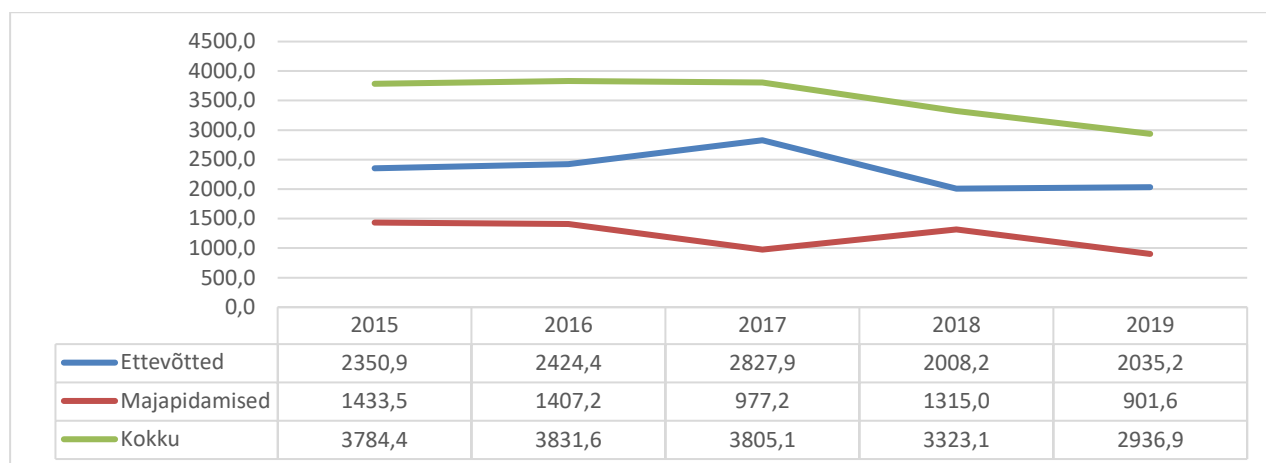
Pakendijääde on mis tahes pakend või pakendimaterjal, mis muutub pärast pakendi kasutamist jäätmeks. Pakendijäätmeteks ei loeta pakendi ja pakendimaterjali tootmisel tekkinud jääke.

Pakendiseadus kehtestab nõuded pakendi ja pakendijäätmete kasutamisele, soodustades sellega pakendi või pakendimaterjali ringlust ja taaskasutamist. Pakendid ja nendest tekkivad jäätmed on üheks oluliseks aspektiks, millele viimasel ajal tähelepanu on pööratud. Suur osa pakendijäätmetest on ühekorrapakendid, mille taaskasutamise süsteem ei ole veel välja kujunenud. Korraldatud on alkoholi- ja joogipakendite (klaas-, plast- ja metallpakendite) kogumine, sorteerimine ja taaskasutamine, millele andis tõuke pakendiaktiisi seadus ja pakenditele kehtestatud tagatiraha süsteem (niinimetatud pandipakendid).

Pakendijäätmed moodustavad olulise osa olmejäätmetest ja prognooside kohaselt pakendijäätmete osatähtsus kasvab. Sihtasutus Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskuse uuringutulemuste põhjal arvatud Eesti keskmine pakendijäätmete sisaldus prügilasse ladestatavates segaolmejäätmetes on 31,65%. Pakendijäätmete arvutuslik koguteke omavalitsustes on sellest lähtuvalt 2019. aastal olnud **Saue vallas** 3367 tonni ja **Lääne-Harju vallas** 1704 tonni.

2.3.1 Saue vald

Saue vallas koguti 2019. aastal pakendijäätmeid 2035 tonni. Pakendijäätmete osakaal kõigist liigiti kogutud olme- ja pakendijäätmetest oli 2019. aastal umbes 71% ehk valdava osa liigiti kogutud jäätmetest moodustavad just pakendijäätmed. Hea näitajana toimib vallas eriliigiliste pakendite kogumine (eriliigiliste pakendite hulk moodustab kogu pakendijäätmete hulgast 83%).

Joonis 3. Pakendijäätmete teke Saue vallas 2015-2019. Allikas: Keskkonnaagentuur.

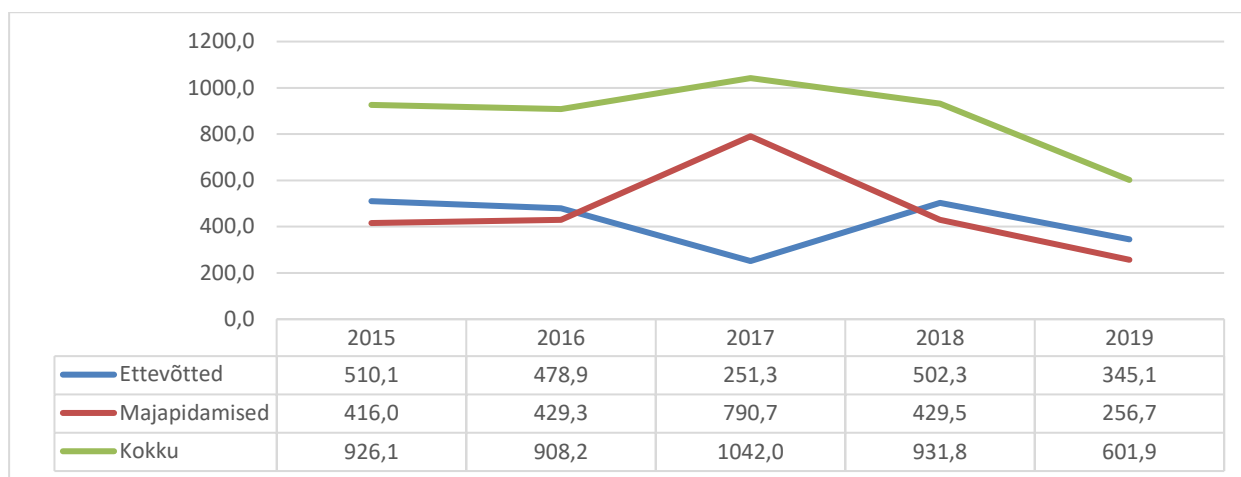
On näha, et pakendijäätmete teke on Saue vallas olnud majapidamiste jaotuses stabiilne. Ettevõtete jaotuses on näha kuni aastani 2017 pakendijäätmete tekke tõusu ning pärast seda on pakendijäätmete osakaal langenud. Arvestades järjest suurenevate pakendite tarbimist on oodata edasiseks perioodiks pigem pakendijäätmete tekke kasvu.

Tabel 7. Saue valla pakendijäätmete teke jäätmearuandluse kohaselt aastatel 2015–2019 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Kood	Jäätmeliik	2015		2016		2017		2018		2019	
		E	M	E	M	E	M	E	M	E	M
15 01 01	Paber- ja kartongpakendid	567.4	12.8	1006.0	13.5	405.8	17.4	512.8	130.8	678.4	51.3
15 01 02	Plastpakendid	461.9	0.0	352.9	0.0	397.9	0.1	330.0	8.2	433.9	1.7
15 01 03	Puitpakendid	415.6	378.8	503.1	413.3	832.3	571.3	499.2	597.1	237.6	315.1
15 01 04	Metallpakendid	81.8	0.5	68.3	12.0	67.6	19.9	62.3	0.0	74.5	0.1
15 01 05	Komposiitpakendid	4.6	0.0	4.1	0.0	3.5	0.0	10.1	0.0	2.96	0.0
15 01 06	Segapakendid	598.8	953.2	193.9	866.9	591.5	169.7	263.9	242.6	262.1	228.8
15 01 07	Klaaspakendid	212.6	88.2	282.2	101.5	517.4	198.6	317.8	335.5	320.9	304.1
15 01 10*	Ohtlike aineid sisaldavad või nendega saastatud pakendid	8.1	0.0	13.9	0.0	12.0	0.2	12.1	0.7	24.9	0.6

2.3.2 Lääne-Harju vald

Lääne-Harju vallas koguti 2019. aastal pakendijäätmeid 602 tonni. Pakendijäätmete osakaal kõigist liigiti kogutud olme- ja pakendijäätmetest oli 2019. aastal umbes 37%, mis on üsna madal näitaja. Samas hea näitajana toimib vallas eriliigiliste pakendite kogumine (eriliigiliste pakendite hulk moodustab kogu pakendijäätmete hulgast 75%).

Joonis 4. Pakendijäätmete teke Lääne-Harju vallas 2015-2019. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Pakendijäätmete teke Lääne-Harju vallas on olnud üldjoontes stabiilne (v.a 2017. a, mil ettevõtete jaotuses tekkis pakendijäätmeid tavapärasest vähem ning majapidamiste jaotuses tavapärasest rohkem). Mõnevõrra murettekitavaks võib pidada pakendijäätmete koguse olulist langust 2019. aastal võrreldes eelnevate aastatega. Arvestades järjest suurenevat pakendite tarbimist, on oodata edasiseks perioodiks pigem pakendijäätmete tekke kasvu.

Tabel 8. Lääne-Harju valla pakendijäätmete teke jäätmearuandluse kohaselt aastatel 2015–2019 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Kood	Jäätmeliik	2015		2016		2017		2018		2019	
		E	M	E	M	E	M	E	M	E	M
15 01 01	Paber- ja kartongpakendid	136.8	29.3	200.6	22.9	67.9	32.9	211.9	64.2	121.0	68.9
15 01 02	Plastpakendid	46.0	0.0	62.4	0.0	37.4	0.3	57.2	11.8	80.1	1.3
15 01 03	Puitpakendid	224.0	278.8	9.8	300.2	7.9	435.3	24.0	15.4	23.4	0.1
15 01 04	Metallpakendid	47.3	0.4	71.4	13.2	61.5	225.0	125.1	248.0	12.0	80.4
15 01 06	Segapakendid	15.8	66.8	92.8	50.6	32.9	39.7	31.4	90.0	51.7	100.9
15 01 07	Klaaspakendid	32.8	38.7	35.0	42.3	35.8	57.5	39.0	0.3	35.9	5.0
15 01 10*	Ohtlike aineid sisaldavad või nendega saastatud pakendid	7.4	1.9	6.9	0.0	7.9	0.0	13.9	0.1	13.1	0.0

2.4 Biolagunevad jäätmed

Biolagunevad jäätmed on aeroobselt või anaeroobselt lagunevad jäätmed, nagu toidujäätmed, paber ja papp ning biojäätmed, mille alla kuuluvad aia- ja haljastusjäätmed, kodumajapidamises, jaemüügikohas, tootlustusasutuses ja toiduainetööstuses tekkinud toidu- ja köögijäätmed.

SA Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskuse läbiviidud uuringu tulemuste kohaselt moodustas biojäätmete sisaldus segaolmejäätmetes Eesti keskmisena 31,74%. Biolagunevate jäätmete koguste vähendamiseks olmejäätmete hulgast tuleb biojäätmed eraldi koguda ning suunata kompostimisele.

Prügilasse ladestatavate olmejäätmete hulgas ei tohi biolagunevaid jäätmeid olla üle 20 massiprotsendi alates 2020. aasta 16. juulist. Riigi jäätmekava alusel pidi biolagunevate jäätmete ringlussevõtu osakaal jäätmeliigi kogumassist 2020. aastaks olema 13%. Aastal 2018 oli ringlussevõtu osakaal jäätmeliigi kogumassist 5%, mis jäi samale tasemele 2011. aasta baastasemega. Seega võib eeldada, et sihttasemele aastaks 2020 ei saavutatud ning biojäätmete lahuskogumine ja kompostimine vajab jätkuvalt propageerimist.

Jäätmearuannete kohaselt Saue vallas tekkinud (sealhulgas kogutud) ehitus- ja lammutusjäätmete liigid ja kogused on toodud järgnevas tabelis.

Tabel 9. Saue vallas tekkinud (sealhulgas kogutud) ehitus- ja lammutusjäätmed aastatel 2015-2019 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Kood	Jäätmeliik	2015		2016		2017		2018		2019	
		E	M	E	M	E	M	E	M	E	M
17 01	Betoon, tellised, plaadid ja keraamikatooted	10493.9	4.9	3248.5	32.8	214.3	4.9	6145.9	57.5	4422.1	13.6
17 02 01	Puit	92.2	1.6	218.9	6.6	107.2	1.7	82.5	4.0	700.7	0.3
17 02 02	Klaas	22.7	0.0	16.6	0.0	29.1	0.0	36.4	0.0	48.2	0.0
17 02 03	Plastid	14.2	0.0	15.5	0.0	0.0	0.0	1.1	0.0	8.7	0.3
17 03	Bituumenitaolised segud ning kivisöe- või põlevkivitõrv ja tõrvasaadused	100.0	0.0	17270.0	1.7	3542.9	0.0	8257.0	2.7	520.5	0.2
17 04	Metallid (sealhulgas sulamid)	1582.2	937.8	2818.3	1612.1	2630.5	2121.1	1879.8	1047.2	1787.6	956.5
17 05	Pinnas (sealhulgas saastunud maa-aladelt eemaldatud pinnas), kivid ja süvenduspinnas	896.7	9.5	37830.6	17.5	2786.3	16.6	21624.1	9.5	28953.4	17.5
17 06	Asbesti sisaldavad isolatsiooni- ja ehitusmaterjalid	68.2	11.8	48.9	26.2	31.3	32.5	59.6	8.7	156.4	79.6
17 08 02	Kipsipõhised ehitusmaterjalid, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 08 01*	35.7	0.0	7.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
17 09 04	Ehitus- ja lammutus segapraht	1665.4	83.8	1949.1	135.1	2381.6	149.9	1859.6	69.2	2112.1	98.6
	Ohtlikud ehitusjäätmed ¹⁸	205.5	0.0	49.3	0.0	84.9	0.0	0.3	0.0	0.0	0.2

2.5.2 Lääne-Harju vald

Lääne-Harju valla territooriumil on liigiti kogutud ehitusjäätmed viimasel viiel aastal kogu ehitusjäätmete tekkest moodustanud 92-95%, mis on üsna hea näitaja. Ehitus- ja lammutusjäätmete tekitajad on eelkõige ettevõtted. Ehitus- ja lammutusjäätmete teke on aastate lõikes olnud väga kõikumine. Aastane jäätmekogus on jäänud viimasel viiel aastal vahemikku 9952 – 29 720 tonni.

2019. aastal tekkis kokku 20 733 tonni ehitus-lammutusjäätmeid ning taaskasutati 87 300 tonni jäätmeid ehk ehitus-lammutusjäätmete taaskasutus toimub tunduvalt suuremal määral kui omavalitsuse enda jäätmete teke. Omavalitsuse territooriumil asub jäätmekava koostamise hetkel 3 Keskkonnaregistrisse registreeritud ehitusjäätmete taaskasutuskohat (pinnasetäitekohad).

Jäätmearuannete kohaselt Lääne-Harju vallas tekkinud (sealhulgas kogutud) ehitus- ja lammutusjäätmete liigid ja kogused on toodud järgnevas tabelis.

¹⁸ Kõik tärniga (*) ehitus- ja lammutusjäätmed (v.a asbesti sisaldavad ehitusjäätmed)

Tabel 10. Lääne-Harju vallas tekkinud (sealhulgas kogutud) ehitus- ja lammutusjäätmekogused aastatel 2015-2019 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur

Kood	Jäätmeliik	2015		2016		2017		2018		2019	
		E	M	E	M	E	M	E	M	E	M
17 01	Betoon, tellised, plaadid ja keraamikatooted	4640.4	2.7	4530.7	28.9	1507.2	4.1	32.0	0.7	3940.8	0.8
17 02 01	Puit	77.9	0.0	116.4	1.0	37.9	0.0	14.1	0.0	49.1	1.6
17 02 02	Klaas	135.2	9.1	93.5	0.0	139.6	9.8	105.5	0.0	103.5	0.0
17 02 03	Plastid	1.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.5	0.0
17 03	Bituumenitaolised segud ning kivisöe- või põlevkivitõrv ja tõrvasaadused	16.9	0.0	0.0	0.0	172.3	0.0	37.3	1.1	0.0	0.0
17 04	Metallid (sealhulgas sulamid)	651.8	2111.6	1001.3	2028.8	15671.4	2901.5	6358.3	3330.3	1502.1	2852.4
17 05	Pinnas (sealhulgas saastunud maa-aladelt eemaldatud pinnas), kivid ja süvenduspinnas	1888.5	17.8	1279.5	2.4	7716.5	30.0	6649.1	0.0	10466.9	0.0
17 06	Asbesti sisaldavad isolatsiooni- ja ehitusmaterjalid	9.6	9.6	52.3	1.8	155.5	0.3	44.9	34.6	693.0	38.5
17 08 02	Kipsipõhised ehitusmaterjalid, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 08 01*	4.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
17 09 04	Ehitus- ja lammutus segapraht	423.0	89.0	604.4	129.8	1324.0	49.4	1382.7	34.8	866.8	199.8
	Ohtlikud ehitusjäätmekogused ¹⁹	32.2	0.0	81.5	0.0	0.0	0.0	2.4	0.0	16.7	0.0

Võib eeldada, et **nii Saue kui Lääne-Harju vallas** tekkivad ehitus- ja lammutusprahi kogused on suuremad kui ametlikus statistikas kajastub, kuna eeskätt majapidamistes tekkivatest ehitusjätmetest käideldakse suur osa segaolmejätmetena või taaskasutatakse kohapeal. Jätakuvalt esineb ehitusjätmete osas ka probleem, et need viiakse asulate äärsetele tühermaadele, metsa või esimesse vedajale sobivasse kohta. Sellist käitumist esineb küll aasta-aastalt vähem, kuid probleem on olemas ja sellega tuleb järjepidevalt tegeleda.

Vallavalitsustel tuleb jätkata kontrolli tugevdamist tekkivate, ladustatavate ja taaskasutatavate jätmete üle. Ehitus- ja lammutusjätmete teke sõltub suuresti ehitustegevuse aktiivsusest, mis on sõltuvuses majanduslikust heaolust. Oodata on ka edaspidi ehitus- ja lammutusjätmete koguse osas ebastabiilsust.

2.6 Ohtlikud jätmed

Ohtlikud jätmed on jätmed, mis oma kahjuliku toime tõttu võivad olla ohtlikud tervisele, varale või keskkonnale.

Valdade ohtlike jätmete teke ja käitlemine on kajastatud järgmises tabelis. Tabelist on näha, et **Saue valla** territooriumil on ohtlike jätmete teke viimasel viiel aastal stabiilselt langenud, v.a 2019. a, mil lahuskogutud ohtlike jätmete kogus on mõnevõrra tõusnud. **Lääne-Harju valla** territooriumil on ohtlike jätmete lahuskogumine viimasel viiel aastal stabiilselt kasvanud (v.a 2017. a), mida võib pidada positiivseks arengusuunaks. Lisaks toimub valdades ohtlike jätmete taaskasutamine. Saue vallas toimub ohtlike jätmete taaskasutus üldjuhul suuremates kogustes kui ohtlikke jätmeid tekib.

¹⁹ Kõik tärniga (*) ehitus- ja lammutusjätmed (v.a asbesti sisaldavad ehitusjätmed)

Vallas tegeles kuni 2020. aastani ohtlike jäätmete taaskasutusega peamiselt ettevõtte High Tech Recycling OÜ, mille põhitegevus oli veega segunenud naftasaaduste (peamiselt masuudist) tarbimisväärtust omavate süsivesinikusegude tootmine. Lääne-Harju vallas tegeleb ohtlike jäätmete taaskasutusega peamiselt SW Energia OÜ, kes tegeleb Paldiski katlamajas ohtlikke aineid sisaldava või nendega saastatud puidu põletamisega.

Tabelist nähtub, et Lääne-Harju vallas tekib aastas ohtlikke jäätmeid kordades rohkem kui Saue vallas – 2019. aastal ligikaudu 15 korda rohkem. Kuna Lääne-Harju vallas asuvad suured sadamad ja naftaterminalid, moodustavad suurima osa ohtlikest jäätmetest just sadamate ja terminalide opereerimisest tekkivad pilsivesi ning õli sisaldavad jäätmed (2019. aastal moodustasid need kaks jäätmeliiki 84% kogu ohtlike jäätmete tekkest).

Tabel 11. Saue ja Lääne-Harju vallas tekkinud (sealhulgas kogutud) ohtlikud jäätmed (kõik * jäätmekoodid) aastatel 2015-2019 tonnides ning nende käitlemine. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Aasta	Saue vald			Lääne-Harju vald			
	Koguteke (sh kogutud)	Taaskasutatud	Transport välja	Koguteke (sh kogutud)	Taaskasutatud	Transport välja	Eksport
2015	1591	3416	532	5861	1774	5770	0
2016	752	5883	386	6069	2239	6481	89
2017	615	3506	381	5750	2815	5618	0
2018	445	5448	411	7542	4091	7254	0
2019	551	461	479	8138	2596	7918	172

Tavaliselt kodumajapidamises tekkivad ohtlikud jäätmed on

- 1) aegunud ravimid;
- 2) elavhõbeda kraadiklaasid;
- 3) kodukemikaalid;
- 4) vanaõli, õlised kaltsud, õlifiltrid;
- 5) värvi-, laki-, liimi- ja lahustijäägid;
- 6) väetised ja pestitsiidid;
- 7) rotimürk jm biotsiidid;
- 8) kompaktlambid (ehk säästupirnid), päevavalguslambid;
- 9) patareid ja akud.

Saue ja Lääne-Harju vallas moodustavad elanike ohtlikud jäätmed peamiselt asbesti sisaldavad ehitusmaterjalid, M1 ja N1 kategooria romusõidukid, pliiaakud ning ohtlikke osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud tavatarbijatele määratud seadmed. Seoses elanike sorteerimisharjumuste paranemisega võib oodata edaspidiseks ohtlike jäätmete koguse pidevat vähest tõusu.

Vanaõli jäätmete teke on kajastatud järgnevas tabelis. Saue vallas toimub vanaõli jäätmete osas väga väikeses mahus kohalik käitlemine (2019. a umbes 1,7% vanaõli kogutekkest), Lääne-Harju vallas vanaõli jäätmete osas kohalikku käitlust ei toimu ning see transporditakse täies mahus omavalitsusest välja.

Tabel 12. Saue ja Lääne-Harju vallas tekkinud (sealhulgas kogutud) vanaõli jäätmed aastatel 2015-2019 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Omavalitsus	Kood	Jäätmeliik	2015	2016	2017	2018	2019
Saue	13 02	Mootori-, käigukasti- ja määrideõlijäätmed	29.6	52.0	46.8	46.1	50.3
	13 05	Õlipüünisejäätmed	3.2	0.1	1.9	13.0	5.0
	13 07	Vedelkütusejäätmed	0.8	0.1	0.3	0.8	1.0

	13 08	Nimistus mujal nimetamata õlijäätmed	3.7	7.1	0.3	1.8	0.5
Lääne-Harju	13 02	Mootori-, käigukasti- ja määrdeõlijäätmed	11.3	54.7	44.3	41.9	36.0
	13 05	Õlipüünisejäätmed	3.0	46.9	8.8	2.0	12.2
	13 04	Pilsivesi	1578.1	1826.3	1619.9	0.0	0.0
	13 07	Vedelkütusejäätmed	19.1	8.8	4.8	12.0	45.2
	13 08	Nimistus mujal nimetamata õlijäätmed	0.1	0.0	0.0	0.4	0.2

Ohtlikke jäätmeid tuleb hoiustada nii, et need ei reostaks pinna- või põhjavett ega põhjustaks teisi keskkonnakahjustusi. Vedelaid ohtlikke jäätmeid peab säilitama kindlalt suletavates kogumismahutites, mis välistab nende sattumise maapinnale, põhjavette või kanalisatsiooni.

2.7 Romusõidukid ja vanarehvid

Keskkonnaministri 16. juuni 2011 määrus nr 33 "Romusõidukite käitlusnõuded" kehtestab nõuded romusõidukite lammutamiseks ja käitlemiseks ning seab tingimused lammutuskodadele. Mootorsõidukid ja nende osad kuuluvad jäätmeseaduse mõistes probleemtoodete hulka. Probleemtoodet on tooted, mille jäätmed põhjustavad või võivad põhjustada nii ohtu tervisele kui ka keskkonnale, keskkonnanäringuid või keskkonna ülemäära risustamist.

Romusõiduk tuleb üle anda tootja või tootja esindaja määratud kogumispunkti või uue sõiduki ostmise korral müügikohta või vanametalli kogumispunkti. Saue vallas võtab romusõidukeid vastu Osatühing VP Autolammutus (JKK3700121) Kiia külas ja Inseneri Auto OÜ (JKK3700593) Ääsmäe külas, Lääne-Harju vallas võtab romusõidukeid vastu OÜ V8 IMPORT (JKK3700565) Lehola külas ning AS Kuusakoski (JKK3700055) Paldiski linnas.

Tabel 13. Saue ja Lääne-Harju vallas tekkinud (sealhulgas kogutud) romusõidukid ning romusõidukite lammutamisel ja sõidukihooldusel tekkinud jäätmed aastatel 2015-2019 tonnides. Allikas: Keskkonnaagenteur

Omavalitsus	Romusõidukid mitmesugustest liiklusvaldkondadest (sealhulgas liikurmasinad) ning romusõidukite lammutamisel ja sõidukihooldusel tekkinud jäätmed 16 01 (välja arvatud 16 01 03)	2015	2016	2017	2018	2019
Saue	Ettevõtted	629.4	473.3	556.0	535.6	461.0
	Majapidamised	255.9	336.6	396.0	177.9	152.0
Lääne-Harju	Ettevõtted	1692.7	2141.1	318.1	847.6	488.9
	Majapidamised	191.9	207.9	282.4	329.4	257.6

Vanade autorehvide kogumise nõuded määrab Vabariigi Valitsuse 17. juuni 2010 määrus nr 80 "Rehvidest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord".

Vanad autorehvid saab ära anda rehvietaevõttesse üksühele uute rehvide ostmisel. Samuti on võimalik eraisikul rehve üle anda Mittetulundusühingu REHVIRINGLUS autorehvide kogumispunktides. Saue vallas on kolm Mittetulundusühingu REHVIRINGLUS kogumispunkti: OÜ Mellson Laagri alevikus, Saue linna jäätmete kogumispunkt ning Ääsmäe vanarehvide kogumispunkt. Lääne-Harju vallas on üks Mittetulundusühingu REHVIRINGLUS kogumispunkt – AS Kuusakoski Paldiskis.

Tabel 14. Vanarehvide teke (sealhulgas kogutud) jäätmearuannete põhjal Saue ja Lääne-Harju vallas aastatel 2015-2019 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Omaavalitsus	Vanarehvid - 16 01 03	2015	2016	2017	2018	2019
Saue	Ettevõtted	65.5	52.6	103.2	29.1	14.9
	Majapidamised	22.9	11.6	0.0	0.0	0.1
Lääne-Harju	Ettevõtted	208.0	132.4	225.3	532.0	64.3
	Majapidamised	72.7	42.7	1.3	0.8	6.0

Riikliku jäätmetatistika alusel tekib kodumajapidamistes väga väikestes kogustes vanarehve. Tegu on tõenäoliselt statistika eripäraga ning eraisikute vanarehvid kajastuvad neid vastuvõtivate ettevõtete jäätmetatistikas. Näiteks on Saue Vallavalitsuse andmetel 2020. aastal majapidamistest ainuüksi kogumisringidel kogutud 18,3 tonni vanarehve.

Vanarehvide osakaal jäätmetekkes tõenäoliselt tõuseb lähiajal seoses autostumise kasvuga. Samas on oodata ka rehvide taaskasutamise suurenemist seoses vanarehvide vastuvõtmise ja taaskasutamise süsteemi arenemisega.

2.8 Elektri- ja elektroonikaseadmed

Elektri- ja elektroonikaseadmete romud on üks kiiremini kasvavaid jäätmevooge. Need jäätmeliigid sisaldavad väärtuslikke metalle, kuid samas hulgaliselt ka äärmiselt keskkonnoahtlikke komponente, nagu elavhõbe, tina, kaadmium, freoonid jne. 2020. aastaks seatud riiklikuks eesmärgiks oli, et elektroonikaromude kogumise osakaal kolmel eelneval aastal turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmete kogumassist ei tohi ületada 65 %. Aastal 2018 oli tegelik tase 63 %.

Elektroonikaromude teke on mõlemas omaavalitsuses olnud viimasel 5 aastal ebastabiilne ja ilma selgete trendideta.

Tabel 15. Elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete teke (sealhulgas kogutud) jäätmearuannete põhjal Saue ja Lääne-Harju vallas aastatel 2015-2019 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Omaavalitsus	Elektri- ja elektroonika-seadmete ning muude seadmete ja aparatuuride jäätmed - 16 02	2015	2016	2017	2018	2019
Saue	Ettevõtted	9.5	9.8	0.0	0.9	1.5
	Majapidamised	13.0	34.3	41.0	34.1	16.0
Lääne-Harju	Ettevõtted	91.2	80.5	120.1	19.1	140.2
	Majapidamised	19.4	44.4	17.8	26.6	14.7

Kuna Saue vallas kogutakse elektroonikaromusid 2 korda aastas kogumisringidega, võib ka siin tegu olla statistika eripäraga ning eraisikute elektroonikaromud kajastuvad neid vastuvõtivate ettevõtete jäätmetatistikas. Näiteks on Saue Vallavalitsuse andmetel 2020. aastal majapidamistest ainuüksi kogumisringidel kogutud 32,5 tonni elektroonikaromusid.

Elektri- ja elektroonikaseadmete romude koguste osas on tulevikus oodata koguste kasvu vastavalt paranevale kogumissüsteemile kui elektroonikaseadmete suuremale kasutamisele ja sellega kaasnevale seadmete vananemisele.

2.9 Reoveesete

Reovee käitlusel tekib jäätmena reoveesete. Viimasel viiel aastal on Saue vallas tekkinud reoveesetet umbes 0 - 63 tonni ning Lääne-Harju vallas 6 – 1272 tonni.

Saue vallas on kokku 10 reoveepuhastit ning vallas tekkiv reoveesete on viimasel viiel aastal enamasti vallast välja transporditud, kuid viimasel kahel aastal on taaskasutatud aastas üle 200 t reoveesetet. Saue vallas asus kuni 2020. aasta lõpuni Keskkonnaregistri andmetel 3 bioloogilise töötusega tegelevat jäätmekäitluskohta, mille tegevuse eesmärk oli olmereovee puhastussetete taaskasutamine haljastuses: Kaselaane 12/Udu 12, Vanamõisa tee 14 ja Järve jäätmekäitluskoht. Ülejäänud tekkiv reoveesete antakse üle edasiseks käitlemiseks väljapoole omavalitsust.

Lääne-Harju vallas on kokku 9 reoveepuhastit (+1 eraomandis olev reoveepuhasti). Lääne-Harju vallas tekkiv reoveesete on viimasel viiel aastal enamasti vallast välja transporditud, kuid viimasel aastal on esinenud reoveesete taaskasutamist, mis tuleneb Paldiski ja Klooga reoveepuhastite kompostimisplatsil tekkinud komposti taaskasutusest. Lisaks tegeleti 2020. aasta lõpuni bioloogilise töötusega Männi tn 7 ja Pooli jäätmekäitluskohas, mille tegevuse eesmärk oli olmereovee puhastussetete taaskasutamine haljastuses. Ülejäänud tekkiv reoveesete antakse üle edasiseks käitlemiseks väljapoole omavalitsust.

Tabel 16. Reoveesete (jäätmekoodiga 19 08) teke ja käitus Saue ja Lääne-Harju vallas 2015–2019 aastal. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Aasta	Saue vald			Lääne-Harju vald		
	Koguteke (sh kogutud)	Taas-kasutatud	Transport välja	Koguteke (sh kogutud)	Taas-kasutatud	Transport välja
2015	0.0	0.0	0.0	10.54	0.0	10.54
2016	7.96	0.0	7.96	5.58	0.0	5.58
2017	18.9	0.0	18.9	28.93	0.0	28.93
2018	15.32	270.4	15.32	35.7	0.0	35.74
2019	63.2	202.54	63.2	1271.70	209.78	532.9

2.10 Tervishoiu- ja veterinaarteenuste jäätmed

Tervishoiujäätmed on nii inimese kui ka loomade tervishoiu, ravimise ning hooldusega seotud asutustes tekkivad jäätmed. Vastavalt Euroopa Nõukogu direktiivile 1999/31/EÜ prügilate kohta on nakkusohlike jäätmete ladestamine tavajäätmete prügilatesse keelatud.

Saue valla territooriumil asub viis perearstiteenust pakkuvat asutust: Saue Perearstikeskus, Laagri Perearstikeskus, Riisipere Medicum, Turba Medicum ja Haiba Medicum. Kokku on Saue vallas 13 perearsti nimistut. Valla territooriumil asub 7 apteeki, millest 4 paiknevad Laagri alevikus ja 3 Saue linnas. Hambaraviteenust pakutakse Saue linnas, Laagris, Riisiperes ja Turbas. Saue linnas asub ka Põhja-Eesti Regionaalhaiga kiirabi tugipunkt. Saue vallas osutavad veterinaarabi Saue Loomakliinik ja Laagri Loomakliinik.

Lääne-Harju valla territooriumil osutatakse perearstiteenuseid Padisel, Paldiskis, Vasalemmas ja Rummu alevikus. Kokku on Lääne-Harju vallas 6 perearsti nimistut. Hambaraviteenuseid osutatakse Paldiski linnas, Vasalemma ja Rummu alevikus ning Padise külas. Valla territooriumil asub 3 apteeki, millest 2 paiknevad Paldiski linnas ja 1 Laulasmaal. Veterinaarteenuse osutajad vallas puuduvad.

Tervishoiuasutused (sh ka veterinaarasutused) peavad välja töötama sisemised juhised jäätmete liigiti kogumiseks ja edasiseks käitlemiseks. Jäätmed tuleb pakkida tekkekohas ja viia tekkekohast pakituna tervishoiuasutuse jäätmeoidlasse kuni üleandmiseni vastavat luba omavale jäätmekäitlusettevõttele. Vastavalt Euroopa Nõukogu direktiivile 1999/31/EÜ prügilate kohta on nakkusohlike jäätmete ladestamine tavajäätmete prügilatesse keelatud.

Vaadeldaval perioodil (2015–2019. a) on Keskkonnaagentuuri andmetel tervishoiuteenuste jäätmete teket **Saue vallas** olnud vahemikus 7,8 – 21,9 tonni aastas ja **Lääne-Harju vallas** vahemikus 0,08 – 2,8 tonni aastas. Perearsti teenust osutavatest asutustest antakse tekkinud meditsiinilised riskijäätmed üle jäätmekäitlejatele edasiseks käitlemiseks.

Seoses rahvastiku vananemisega ja jäätmetekitajate üle kontrolli saavutamisega võib järgnevatks kümneks aastaks prognoosida mõningast raviuasutustes tekkivate jäätmete kasvu.

Loomahaiguste uurimisel, diagnoosimisel, ravimisel või ärahoidmisel tekkinud jäätmed (kood 18 02) tuleb samuti üle anda kas vastavat keskkonnaluba või keskkonnakompleksluba omavatele ettevõtetele. Sellised jäätmed peaksid saama käideldud samal viisil inimeste raviuasutuste- ja haigla jäätmetega. Jäätmearuandluse andmetel tekkis **Saue vallas** viimasel viiel aastal 18 02 koodiga jäätmeid vahemikus 0 - 2,57 tonni aastas ning **Lääne-Harju vallas** vahemikus 0 – 0,06 tonni aastas.

2.11 Tööstusjäätmed

Saue vallas on olulisemad tööstusjäätmed metallide ja plastide mehaanilisel töötlemisel tekkivad jäätmed, nagu näiteks mustmetallitölm ja –kübed, ning plasti-, hõõvli- ja treilaastud, lisaks puidu töötlemisel tekkivad jäätmed, nagu saepuru ja puidutölm.

Lääne-Harju vallas on olulisemad tööstusjäätmed metallide ja plastide mehaanilisel töötlemisel ning metallide pinnatöötlemisel tekkivad jäätmed, lisaks erinevad kuumgalvaanimisjäätmed ning põllumajanduses tekkinud metsamajandusjäätmed.

Tööstusjäätmete teke sõltub suuresti vallas tegutsevate ettevõtete arengutest ning nende teket ei ole võimalik valla jäätmekavas prognoosida. Ettevõtted vastutavad ise oma jäätmete õiguspärase käitlemise eest ning vajadusel reguleeritakse ettevõtete jäätmekäitlust keskkonnalubadega.

2.12 Jäätmete kogumine ja käitlus

2.12.1 Liitumine kogumissüsteemidega

2.12.1.1 Saue vald

Saue vallas on korraldatud segaolmejäätmete, biojäätmete, suurjäätmete ning vanapaberi kogumine valla territooriumil asuvatel füüsilistel ja juriidilistel isikutel. Saue Vallavolikogu on kehtestanud 26.09.2019 määrusega nr 31 Saue valla jäätmehoolduseeskirja, mis kehtib Saue valla haldusterritooriumil ning on lisaks määranud jäätmeveopiirkonnaks Saue valla haldusterritooriumi tervikuna.

Saue vallas kehtiva jäätmehoolduseeskirja järgi peab korterelamutes, kus asub üle nelja korteri, olema kogumismahutid vähemalt segaolmejäätmetele, biolagunevatele köögi- ja sööklajajäätmetele, paberile ja kartongile ning segapakenditele (piirkondades, kus tootjavastutusorganisatsioonid või korraldatud jäätmeveo teenuse osutaja seda teenust korteriühistutele ja -elamutele tasuta võimaldavad). Erakinnistutel eramutes ja ridaelamutes tekkiv paber ja kartong ning segapakendid tuleb omal kinnistul liigiti koguda ja üle anda korraldatud jäätmeveo ettevõttele või tootjavastutusorganisatsioonile või viia jäätmed selleks ette nähtud avalikesse jäätmekogumispunktidesse vastava jäätmeliigi konteinerisse. Mitteelamumaa sihtotstarbega kinnistutel tuleb lisaks segaolmejäätmetele tagada biolagunevatele köögi- ja sööklajajäätmetele ning paberile ja kartongile eraldi kogumismahutid, kui neid jäätmeliike tekib eraldi võetuna üle 50 kg nädalas või kui kinnistul töötab üle 20 inimese.

Saue valla territooriumil ei asu ühtegi jäätmejaama. Saue valla elanikud saavad jäätmeid viia Pääsküla jäätmejaama Tallinnas, kus võetakse muuhulgas vastu ohtlikke jäätmeid ning elektri- ja elektroonikajäätmeid, lisaks võetakse elektroonikaromusid vastu Saue linna jäätmete kogumispunktis ja Ääsmäe küla elektroonikaromude kogumispunktis. Patareide kogumiseks on kauplustes vastavad kogumiskohad. Ravimijäätmeid saab üle anda apteekidesse.

Valla kõigis piirkondades on rajatud avalikud pakendite kogumispunktid koos kogumiskonteineritega eri liiki pakendite kogumiseks ehk nn keskkonnajaaamad, kus saab tasuta ära anda segapakendeid, pappi,

paberpakendeid, kartongi ja klaastarat. Jäätmejaamade ja pakendijäätmete kogumiskonteinerite andmed on leitavad valla kodulehel jäätmemajanduse rubriigis.

Saue vallas puuduvad haljastujäätmete kompostimisplatsid. Haljastujäätmed on liidetud korraldatud jäätmeveoga ning vedu toimub 2 korda aastas – kevadel ja sügisel. Lisaks on valla elanikel võimalik haljastujäätmeid teatud koguseni tasuta üle anda Pääsküla jäätmejaama, kus toimub nende edasine käitlemine. Eramajades kompostitakse haljastujäätmeid oma kinnistu piires.

2.12.1.2 Lääne-Harju vald

Lääne-Harju vallas on korraldatud segaolmejäätmete, vanapaberi, biojäätmete (nii köögi- ja sööklajajäätmed kui haljastujäätmed) ning suurjäätmete kogumine valla territooriumil asuvatel füüsilistel ja juriidilistel isikutel. Alates 01.04.2021 on valla üldplaneeringuga määratud ja hoonestatud tiheasustusaladel, sh aiandus- ja suvilaühistute maa-aladel korraldatud jäätmeveoga liidetud ka pakendijäätmed (lisateenusena).

Lääne-Harju vallas kehtiva jäätmehoolduseeskirja järgi tuleb biolagunevate köögi- ja sööklajajäätmete kogumiseks kasutada eraldi jäätmemahutit tiheasustusalal asuvatel elamutes, kus puudub nõuetekohane komposter, tootlustusega tegelevas asutuses ja mitteelamumaa sihtotstarbega kinnistul, kus tekib üle 20 kg biolagunevaid köögi- ja sööklajajäätmeid nädalas. Hajaasustusalal on eraldi kogutud biolagunevad jäätmed soovitatav kompostida oma kinnistul. Paberi ja kartongi kogumiseks tuleb kasutada eraldi jäätmemahutit elamutes, kus on 4 või enam korterit, ning asutustes ja ettevõtetes, kus tekib nädalas üle 20 kg paberit ja kartongi. Võimaluse korral ja kui see osutub otstarbekaks, tuleb paberit ja kartongi koguda eraldi ka väiksema korterite arvuga elamutes ja väiksema jäätmetekkega mitteelamutes.

Lääne-Harju vallas asub Karjaküla jäätmejaam, kus võetakse muuhulgas vastu ohtlikke jäätmeid ja elektri- ja elektroonikajäätmeid. Patareide kogumiskastid asuvad kohalikes kauplustes. Ravimijäätmeid saab üle anda apteekidesse.

Valla kõigis piirkondades on rajatud avalikud pakendite kogumispunktid koos kogumiskonteineritega eri liiki pakendite kogumiseks ehk nn keskkonnajäätmeid, kus saab tasuta ära anda segapakendeid, pappi ja paberpakendeid, kartongi ja klaastarat. Jäätmejaamade ja pakendijäätmete kogumiskonteinerite andmed on leitavad valla loodud [kaardirakenduse](#) kaudu.

Biolagunevad aia- ja haljastujäätmed on liidetud korraldatud jäätmeveoga. Eramajades kompostitakse haljastujäätmeid oma kinnistu piires.

2.12.2 Pakendijäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Pakendiseadus lähtub tootjavastutuse põhimõttest, mis tähendab, et pakendiettevõtjad (pakendajad, maaletootjad, sisuliselt ka kaubandus) on kohustatud tasuta tagasi võtma kõik pakendid, mis on turule toodud. Pakendiseaduse § 20 alusel on pakendiettevõtja, kes müüb pakendatud kaupa lõppkasutajale või tarbijale, kohustatud lõppkasutajalt või tarbijalt tasuta tagasi võtma müüdud kauba müügipakendi ja -pakendijäätmed. Tagasivõtmise nõue hõlmab vaid pakendit, mille tüüp, kuju ja suurus vastavad selles müügikohas müüdava kauba pakendile ja selle kauba müüja poolt üleantava kauba pakendile. Sellest tulenevalt peab olema müügikohtades informatiivne teade tarbijatele pakendi tagasivõtmise kohast (lähima pakendijäätme vastuvõtupunkti või konteineri asukoht).

Ettevõtte võib pakendijäätmete kogumist ja taaskasutamist korraldada ise või delegeerida oma kohustused akrediteeritud tootjavastutusorganisatsioonidele, kes korraldavad pakendikonteinerite paigalduse ja tühendamise.

Pakendiseaduse kohaselt on tarbija kohustatud pakendi ja pakendijäätmed tagastama tühjalt ja liigiti sordituna vastavalt kohaliku omavalitsuse jäätmehoolduseeskirjas kehtestatud korrale ja pakendiettevõtja või taaskasutusorganisatsiooni nõuetele.

Pakendiseaduse alusel on akrediteeritud üks tagatisrahaga pakendite kogumisega tegelev taaskasutusorganisatsioon (Eesti Pandipakend OÜ) ja kolm peamiselt konteinerite kaudu kogutava muu müügiapakendiga tegelevat taaskasutusorganisatsiooni - MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon (ETO), MTÜ Eesti Pakendiringlus (EPR) ja Tootjavastutusorganisatsioon OÜ (TVO).

2.12.2.1 Saue vald

Eesti Pandipakendi andmetel (22.12.2020) asuvad pandipakendi tagastuspunktid Saue vallas:

- Laagri CO Market, Selver AS, Laagri alevik
- Laagri Rimi Hüpermarket, Rimi Eesti Food AS, Laagri alevik
- Laagri Maksimarket, Harju TÜ, Laagri alevik
- Saue Supermarket, Rimi Eesti Food AS, Saue linn
- Saue kauplus, OG Elektra AS, Saue linn
- Saue kaubakeskus, Keila TÜ, Saue linn
- Saue Maxima, Pandipakendi automatiseeritud käitlussüsteem OÜ, Saue linn
- Ääsmäe Meie pood, RRLeht AS, Ääsmäe küla
- Ruila kauplus, Ruila Kaupluse OÜ, Ruila küla
- Lossi pood, Katriika OÜ, Laitse küla
- Laitse Lossi pood, Laitse Loss OÜ, Laitse küla
- Turba kauplus, Keila TÜ, Turba alevik
- Riisipere pood, RRLeht AS, Riisipere alevik
- Nissi kauplus, Keila TÜ, Riisipere alevik

Saue vallas asuvate pakendikonteinerite asukohad (seisuga 21.12.2020) on esitatud käesoleva jäätmekava lisas 1. Pakendikonteinerite asukohad on leitavad ka <https://kuhuvia.ee>.

2020. aasta detsembri seisuga on pakendiettevõtjate andmetel Saue vallas pakendijäätmete taaskasutusse suunamiseks paigaldatud TVO-l 25 kogumiskohta (kõik segapakendile), ETO-l 49 kogumiskohta (13 klaaspakendile, 5 paberile ja papile ning ülejäänud segapakendile) ning EPR-l 74 kogumiskohta (40 klaaspakendile, 1 paberile ja kartongile ning ülejäänud segapakendile). Pakendikonteineritesse saavad elanikud jäätmeid ära anda tasuta.

Saue linnas, Laagri alevikus ning Alliku ja Koidu külas on käesoleval ajal võimalik liituda ka tasuta vabatahtliku pakendijäätmete liigitikogumise võimalusega. Kortermajadele mõeldud teenusega on võimalik liituda Saue linnas ning Laagri, Turba ja Riisipere alevikus. Teenust pakub RAGN-SELLS AS koostöös TVO-ga.

2.12.2.2 Lääne-Harju vald

Eesti Pandipakendi andmetel (22.12.2020) asuvad pandipakendi tagastuspunktid Lääne-Harju vallas:

- Keila-Joa kauplus, Keila TÜ, Keila-Joa alevik
- Laulasmaa Selver ABC, Selver AS, Laulasmaa küla
- Treppoja kauplus, Keila TÜ, Tuulna küla
- Mezola kauplus, Karjaküla Group OÜ, Karjaküla
- Finbis Trade kauplus, Finbis Trade OÜ, Paldiski linn
- Paldiski Konsum, Harju TÜ, Paldiski linn
- Paldiski kaubamaja, Konvers OÜ, Paldiski linn
- Paldiski kauplus, OG Elektra AS, Paldiski linn
- Paldiski Maxima, Pandipakendi automatiseeritud käitlussüsteem OÜ, Paldiski linn
- Kauplus Solo, Rantsero SP OÜ, Rummu alevik

- Padise kauplus, Kiviorg OÜ, Padise küla
- Kasepere kauplus, Kiviorg OÜ, Kasepere küla
- Pae kauplus, Kemendro OÜ, Pae küla
- Harju-Risti pood, RRLektus AS, Harju-Risti küla

Lääne-Harju vallas asuvate pakendikonteinerite asukohad on esitatud käesoleva jäätmekava lisa 1 (seisuga 21.12.2020). Pakendikonteinerite asukohad on leitavad ka <https://kuhuviaa.ee> ja valla loodud [kaardirakenduse](#) kaudu.

2020. aasta detsembri seisuga on pakendiettevõtjate andmetel Lääne-Harju vallas pakendijäätmete taaskasutusse suunamiseks paigaldatud TVO-l 14 kogumiskohta (kõik segapakenditele), ETO-l 23 kogumiskohta (10 paberile ja papile ning 13 segapakendile) ning EPR-l 19 kogumiskohta (1 paberile ja papile, 8 klaaspakendile ja 10 segapakendile). Pakendikonteineritesse saavad elanikud jäätmeid ära anda tasuta.

2.12.3 Biolagunevate jäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Saue valla elanikel on võimalik teatud koguseni aia- ja haljastujäätmed tasuta üle anda Pääsküla jäätmejaama, kus toimub nende edasine käitlemine. Lisaks on aia- ja haljasjäätmed liidetud korraldatud jäätmeveoga ning vedu toimub 2 korda aastas – kevadel ja sügisel. Eramajades kompostitakse haljastujäätmeid tavaliselt oma kinnistu piires.

Saue vallas kehtiva jäätmehoolduseeskirja järgi on korraldatud jäätmeveoga hõlmatud lisaks aia- ja haljastujäätmetele ka biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed. Biolagunevate köögi- ja sööklajäätmete liigiti kogumine ja äravedu peab olema korraldatud vähemalt nelja korteriga kortermajas. Erakinnistutel ja ridaelamutes võib rakendada oma kinnistul kompostimist, väljaspool oma kinnistut on biolagunevaid jäätmeid lubatud kompostida ainult keskkonnalooga jäätmekäitluskohas.

Kuna alates 2023. aastast rakendub jäätmeseadusega biolagunevate jäätmete konteineri omamise kohustus, juhul kui kohtkompostimise võimalus puudub, tuleb muuta Saue valla jäätmehoolduseeskirja viisil, mis kaotab ära seni kehtinud künniskogused.

Lääne-Harju valla elanikel on võimalik aia- ja haljastujäätmeid hooajaliselt üle anda korraldatud jäätmeveo raames. Eramajades kompostitakse haljastujäätmeid tavaliselt oma kinnistu piires.

Lääne-Harju vallas kehtiva jäätmehoolduseeskirja järgi on korraldatud jäätmeveoga hõlmatud biolagunevad köögi ja sööklajäätmed. Biolagunevate köögi- ja sööklajäätmete kogumiseks tuleb kasutada eraldi jäätmemahutit tiheasustusalal asuvatel elamutes, kus puudub nõuetekohane komposter, toitlustusega tegelevas asutuses ja mitteelamumaa sihtotstarbega kinnistul, kus tekib üle 20 kg biolagunevaid köögi- ja sööklajäätmeid nädalas. Hajaasustusalal on eraldi kogutud biolagunevad jäätmed soovitatav kompostida oma kinnistul. Väljaspool oma kinnistut on biolagunevaid jäätmeid lubatud kompostida ainult asjakohase keskkonnalooga jäätmekäitluskohas.

2.12.4 Ehitus- ja lammutusjäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Vastavalt Saue vallas ja Lääne-Harju vallas kehtivatele jäätmehoolduseeskirjadele tuleb ehitusjäätmed sortida liikidesse nende tekkekohal. Kui ehitusjäätmete tekkekohas puudub võimalus neid sortida või see osutub majanduslikult ebaotstarbekaks, tuleb jäätmed anda töötlemiseks vastavat õigust omavale jäätmekäitlejale, kes teeb selle töö teenustööna. Eelistada tuleks ettevõtjat, kes tagab jäätmete täielikuma taaskasutamise. Ehitusjäätmeid ei tohi anda vedamiseks, kõrvaldamiseks või taaskasutamiseks üle isikule, kellel puudub vastav jäätmeluba või kes ei ole ehitusjäätmete vedajana registreeritud.

Ohtlikud ehitusjätmed tuleb koguda liikide kaupa eraldi kogumismahutitesse. Ohtlike ehitusjätmete valdaja vastutab nende ohutu hoidmise eest kuni jätmete üleandmiseni keskkonnaluba või keskkonnakompleksluba omavale käitlejale.

Käesoleval ajal on ehitus- ja lammutusjätmete lähim vastuvõtupunkt **Saue valla** elanikele Pääsküla jäätmejaam Tallinnas ning **Lääne-Harju valla** elanikele Karjaküla jäätmejaam. Samuti on võimalik erinevatelt teenusepakkujatelt tellida ehituse perioodiks ehitusjätmete konteinereid.

2.12.5 Elektroonikaromude kogumis- ja käitlussüsteem

Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jätmed tuleb koguda muudest jätmetest eraldi ning viia elektri- või elektroonikaseadmete jätmete kogumispunkti või uue toote ostmise korral müügikohta. Eestis korraldab elektri- ja elektroonikaseadmete ning patareide ja akude tootmise ja müügiga tegelevate ettevõtjate poolt neil lasuvate tootjavastutuse kohustuste täitmist MTÜ Eesti Elektroonikaromu ja MTÜ EES-Ringlus.

Käesoleval ajal saavad **Saue valla elanikud** oma elektri- ja elektroonikaseadmete jätmed tasuta ära anda Pääsküla jäätmejaama, Saue linna jätmete kogumispunkti ja Ääsmäe küla elektroonikaromude kogumispunkti. **Lääne-Harju valla elanikud** saavad elektri- ja elektroonikaseadmete jätmed tasuta ära anda Karjaküla jäätmejaama ning EES-Ringlus kogumispunkti Vasalemmas. Eraettevõtetest võtab elektri- ja elektroonikaseadmete jätmeid vastu Kuusakoski AS ja Cronimet Nordic OÜ.

Saue vallas on võimalik elektroonikaromudest vabaneda ka iga-aastase ohtlike jätmete kogumisringi ajal.

2.12.6 Koondandmed eriliigiliste jätmete kogumissüsteemide osas

2.12.6.1 Saue vald

Järgnevas tabelis on esitatud Saue vallas esinevad jätmete üleandmise võimalused jäätmeliikide osas, mis tuleb vastavalt *sortimismäärusele* tekkekohal liigiti koguda.

Tabel 17. Eriliigiliste jätmete olemasolevad kogumislahendused jäätmeliikide kaupa Saue vallas.

Jäätmeliik	Kogumissüsteem	Kirjeldus
Segaolmejätmed	Korraldatud jäätmevedu	Korraldatud jäätmeveo piirkonnaks on jäätmehoolduseeskirja alusel määratud terve valla territoorium.
Paber ja kartong	Korraldatud jäätmevedu, jäätmejaam, jäätmepunkt, avalikud paberi ja papi kogumiskonteinerid	Kui kinnistul puudub eraldi konteiner, tuleb paberit ja kartongi koguda liigiti, viies nimetatud jätmed avalikku kogumiskonteinerisse, jäätmejaama või anda üle vedajale või jäätmekäitlejale. Tasuta vastuvõtt Pääsküla jäätmejaamas ja Riisipere aleviku jäätmepunktis.
Plast	Jäätmejaam	Tasuta vastuvõtt Pääsküla jäätmejaamas.
Klaas	Jäätmejaam, jäätmepunkt	Kuni 1m ³ akna- ja lehtklaasi tasuta ning üle 1m ³ tasuline vastuvõtt Pääsküla jäätmejaamas, tasuta vastuvõtt Riisipere aleviku jäätmepunktis.
Metallid	Jäätmejaamad	Tasuta vastuvõtt Pääsküla jäätmejaamas
Biolagunevad aia- ja haljastusjätmed	Korraldatud jäätmevedu Jäätmejaam Kompostimine oma kinnistul	Jätmete vedu toimub kaks korda aastas – kevadel ja sügisel. Tasuta vastuvõtt Pääsküla jäätmejaamas kuni 0,6m ³ . Eramajades toimub kohtkompostimine.

Biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed	Korraldatud jäätmevedu Kompostimine oma kinnistul	Juhul kui kohtkompostimise võimalus puudub, tuleb omada biolagunevate jäätmete konteinerit. Eramajades toimub kohtkompostimine.
Bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 02, 20 02 03)	Jäätmejaam	Tasuline vastuvõtt Pääsküla jäätmejaamas.
Pakendid	Avalik konteinerpark Jäätmejaam, jäätmepunkt	Avalikud kogumiskohad, asukohad leitavad www.kuhuvii.ee Tasuta vastuvõtt Pääsküla jäätmejaamas ja Riisipere aleviku jäätmepunktis.
Pandipakendid	Kogumispunktid	Kogumisautomaadid kauplustes.
Puit	Jäätmejaam	Kuni 1m ³ töötlemata puidu tasuta vastuvõtt ning töödeldud puidu ja üle 1m ³ töötlemata puidu tasuline vastuvõtt Pääsküla jäätmejaamas.
Tekstiil	Jäätmejaam MTÜ Riidepunkt konteinerid	Kuni 0,6m ³ tasuta ja üle 0,6m ³ tasuline vastuvõtt Pääsküla jäätmejaamas. Kasutuskõlblike rõivaste, tekstiiltoodete ja mänguasjade üleandmiseks on vallas 5 üleandmispunkti.
Suurjäätmed	Korraldatud jäätmevedu Jäätmejaam	Korraldatud jäätmevedu 1 x kuus etetellimisel. Kasutuskõlbliku mööbli tasuta vastuvõtt ning kasutuskõlbmatu mööbli tasuline vastuvõtt Pääsküla jäätmejaamas. Jäätmeseaduse kohaselt peab üleandmisvõimalus olema 15 km kaugusel, mis on korraldatud jäätmeveoga tagatud.
Elektroonikaromud	Jäätmejaam Kogumispunktid Kogumisringid	Tasuta vastuvõtt Pääsküla jäätmejaamas Tasuta vastuvõtt Saue linna jäätmete kogumispunktis ja Ääsmäe küla elektroonikaromude kogumispunktis. Iga-aastased elektroonikaromude kogumisringid.
Ohtlikud jäätmed	Jäätmejaam Kogumispunktid Kogumisringid	Tasuta vastuvõtt teatud kogusteni Pääsküla jäätmejaamas. Saue linna jäätmete kogumispunkt. Iga-aastased ohtlike jäätmete kogumisringid ning eterniidi kogumisringid eelregistreerimise alusel.

2.12.6.2 Lääne- Harju vald

Järgnevas tabelis on esitatud Lääne-Harju vallas esinevad jäätmete üleandmise võimalused jäätmeliikide osas, mis tuleb vastavalt *sortimismäärusele* tekkekohal liigiti koguda.

Tabel 18. Eriliigiliste jäätmete olemasolevad kogumislahendused jäätmeliikide kaupa Lääne-Harju vallas.

Jäätmeliik	Kogumissüsteem	Kirjeldus
Segaolmejäätmed	Korraldatud jäätmevedu	Kogu Lääne-Harju valla territoorium on hõlmatud korraldatud jäätmeveoga ning jäätmehooldusekirja alusel on vallas 5 jäätmeveopiirkonda.

Paber ja kartong	Korraldatud jäätmevedu, jäätmejaam, avalikud paberi ja papi kogumiskonteinerid	Kui kinnistul puudub eraldi konteiner, tuleb paberit ja kartongi koguda liigiti, viies nimetatud jäätmed avalikku kogumiskonteinerisse, jäätmejaama või anda üle vedajale või jäätmekäitlejale. Tasuta vastuvõtt Karjaküla jäätmejaamas
Plast	Puudub	Puudub
Klaas	Jäätmejaam	Kuni 0,1m ³ akna- ja lehtklaasi tasuta ning üle 0,1m ³ tasuline vastuvõtt Karjaküla jäätmejaamas
Metallid	Vanametalli kokkuostu punktid	Elanikud saavad metalli ära anda kokkuostu punktidesse, näiteks Kuusakoskisse.
Biologunevad aia- ja haljastusjätmed	Korraldatud jäätmevedu Kompostimine oma kinnistul	Teatud tingimustel saab hooajaliselt biologunevaid aia- ja haljastusjätmeid üle anda korraldatud jäätmeveo raames. Eramajades toimub kohtkompostimine.
Biologunevad köögi- ja sööklajajätmed	Korraldatud jäätmevedu Kompostimine oma kinnistul	Juhul kui kohtkompostimise võimalus puudub, tuleb omada biologunevate jäätmete konteinerit. Eramajades toimub kohtkompostimine.
Bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljastusjätmed (20 02 02, 20 02 03)	Puudub	Puudub
Pakendid	Avalik konteinerpark Jäätmejaam	Avalikud kogumiskohad, asukohad www.kuhuviaa.ee ja valla kaardirakendus . Tasuta vastuvõtt Karjaküla jäätmejaamas
Pandipakendid	Kogumispunktid	Kogumisautomaadid kauplustes.
Puit	Jäätmejaam	Töötlemata ja töödeldud puidu vastuvõtt Karjaküla jäätmejaamas.
Tekstiil	Puudub	Tekstiiljätmetele eraldi vastuvõtt puudub. Katkised, niiskusplekkidega, kopitanud, koitanud ja määrdunud riided liigitatakse segaolmejäätmeteks.
Suurjätmed	Korraldatud jäätmevedu	Korraldatud jäätmevedu vastavalt ettetellimisega. Jäätmeseaduse kohaselt peab üleandmisvõimalus olema 15 km kaugusel, mis on tagatud.
Elektroonikaromud	Jäätmejaam Kogumispunktid, kokkuostupunktid	Tasuta vastuvõtt Karjaküla jäätmejaamas. Tasuta vastuvõtt EES-Ringlus kogumispunktis Vasalemmas. Elanikel on võimalik elektroonikaromusid viia ka AS-i Kuusakoski.
Ohtlikud jätmed	Jäätmejaam Kogumisringid	Tasuta vastuvõtt Karjaküla jäätmejaamas. Iga-aastased ohtlike jäätmete kogumisringid eelregistreerimise alusel.

2.12.7 Kõrvaldamis- ja taaskasutamisrajatised

Valdav enamik Saue ja Lääne-Harju vallas tekkivaid jäätmeid transporditakse omavalitsusest välja. Liigiti kogutud jätmed (pakendijätmed, vanapaber jms) suunatakse erinevatesse jäätmekäitluskohadesse nii Eestis kui välisriikides edasiseks taaskasutamiseks, sh ringlussevõtuks.

Nii Saue kui Lääne-Harju vallas paikneb 14 registreeritud töötavat jäätmekäitlusk kohta, mille ülevaade on esitatud jäätmekava lisas 2.

2.13 Jäätmemajanduse korraldamine ja rahastamine

2.13.1 Jäätmemajanduse korraldamine

Vastavalt jäätmeseadusele korraldab omavalitsus oma haldusterritooriumil olmejäätmete ja kodumajapidamistes tekkivate ohtlike jäätmete käitlemist. Omavalitsuse õigused ja kohustused hõlmavad:

- 1) jäätmekava, jäätmehoolduseeskirja ja korraldatud jäätmeveo korra ja teiste kohalikul tasandil jäätmekäitlust suunavate dokumentide koostamist, vastuvõtmist ja avalikustamist;
- 2) korraldatud jäätmeveo organiseerimist;
- 3) jäätmete kogumiskoha määramist, kuhu tuleb korraldatud olmejäätmeveoga hõlmatud jäätmed nende edasise veo eesmärgil toimetada;
- 4) õigust nõuda oma haldusterritooriumil tegutsevalt ettevõtjalt jäätmekava, mis käsitleb ettevõtja tegevusega seotud jäätmekäitlust;
- 5) koostöö tegemist teiste omavalitsustega jäätmeseadusega sätestatud nõuete täitmiseks;
- 6) seisukoha andmist keskkonnanõuetega taotlejatele;
- 7) järelevalve teostamist jäätmehoolduseeskirjas sätestatud tingimuste täitmise üle.

Jäätmevaldajate kohustus on järgida kohaliku omavalitsuse kehtestatud nõudeid jäätmete liigiti kogumiseks ja üleandmiseks.

Korraldatud jäätmeveo ainuõiguse saanud jäätmevedaja vastutab veo ohutusnõuete täitmise eest ning jäätmete toimetamise eest hankega määratud jäätmekäitluskohta.

Valla territooriumil Keskkonnaameti poolt väljastatud keskkonnanõuetega, keskkonnakompleksloa või jäätmekäitleja registreeringu alusel tegutsevad jäätmekäitlejad omavad kohustust jäätmekäitluse korraldamiseks vastavalt neile väljastatud loa sätestatud tingimustele.

Keskkonnaamet on Keskkonnaministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus, mis teostab täidesaatvat riigivõimu ja riiklikku järelevalvet ning kohaldab riiklikku suundi seaduses ettenähtud alustel ja ulatuses. Keskkonnaameti osatähtsus kohaliku omavalitsuse jäätmekäitluses on eeskätt arvamuse ja ettepanekute tegemine seaduste alusel ja ulatuses. Keskkonnaameti ülesanne on ka kontrollida keskkonnanõuetega ja keskkonnakompleksloade taotlejate või jäätmekäitleja registreeringute vastavust nõuetele ning vastavaid lube väljastada. Keskkonnaameti kaudu toimub ka jäätmekäitlusala järelevalve, sealhulgas õigusaktide nõuete ning väljastatud keskkonnanõuetega, keskkonnakompleksloade või jäätmekäitleja registreeringute nõuete järgimine.

2.13.2 Korraldatud jäätmevedu

Vastavalt jäätmeseaduse §-le 135 on kohalikul omavalitsusel, mille haldusterritooriumil elab rohkem kui 1500 inimest, kohustus organiseerida oma haldusterritooriumil korraldatud jäätmevedu. Korraldatud jäätmeveo kohustus on alates 2005. aasta 1. jaanuarist. Korraldatud jäätmeveo põhieesmärk on liita kõik jäätmevaldajad jäätmeveoga, et kaoks ära omanikuta prügi probleem ja illegaalne prügistamine.

Korraldatud jäätmevedu on olmejäätmete kogumine ja vedamine määratud piirkonnast määratud jäätmekäitluskohta või -kohtadesse kohaliku omavalitsuse üksuse valitud ettevõtja poolt. Kohaliku omavalitsuse üksus korraldab oma haldusterritooriumil olmejäätmete, eelkõige prügi ehk segaolmejäätmete, nende sortimisjäätmete ja olmejäätmete tekkekohas liigiti kogumisel tekkinud jäätmeliikide kogumise ja veo ning edasise suunamise taaskasutusse või kõrvaldamisele. Korraldatud

jäätmevedu võib hõlmata ka teisi olmejäätmete liike või muid jäätmeid, kui see on vajalik jäätmeseaduse nõuete täitmiseks või seda tingib oluline avalik huvi.

Saue valla haldusterritoorium moodustab jäätmehoolduseeskirja alusel ühe jäätmeveo piirkonna, kuid tinglikult saab jäätmekava koostamise perioodil jagada Saue valla neljaks veopiirkonnaks – endine Saue linn, endine Saue vald, endine Nissi vald ja endine Kernu vald. Enne Saue valla jäätmehoolduseeskirja jõustumist (26.09.2019) sõlmitud korraldatud jäätmeveo kontsessioonilepingud ja nende alusel antud ainuõigused ja jäätmeload kehtivad kuni vastavate kontsessioonilepingute lõppemiseni. Seega ühinenud kohalike omavalitsuste haldusterritooriumite piires moodustatud korraldatud jäätmeveo piirkonnad kehtivad kuni vastavates piirkondades korraldatud jäätmeveo kontsessioonilepingute lõppemiseni, mille järel vastav piirkond liitub automaatselt Saue valla jäätmehoolduseeskirja §-iga 10 moodustatud Saue valla korraldatud jäätmeveo piirkonnaga. Hiljemalt 01.04.2021 toimib valla territoorium ühtse jäätmeveo piirkonnana.

Korraldatud jäätmeveo kontsessioonileping on sõlmitud Saue vallas perioodiks 01.05.2020 – 30.04.2024 ettevõttega RAGN-SELLS AS. Hõlmatud jäätmeliigid on segaolmejäätmed, paber ja kartong, biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed, biolagunevad aia- ja haljastusjäätmed ning suurjäätmed.

Lääne-Harju valla haldusterritooriumil on kokku viis jäätmeveo piirkonda:

- endise Keila valla territoorium – jäätmeveo ainuõigus on Eesti Keskkonnateenused AS-il perioodini 31.12.2021. Alates 01.01.2022 teenindab Eesti Keskkonnateenused AS.
- endise Vasalemma valla territoorium – jäätmeveo ainuõigus oli Eesti Keskkonnateenused AS-il perioodini 31.03.2021. Alates 01.04.2021 teenindab Eesti Keskkonnateenused AS.
- endise Padise valla territoorium – jäätmeveo ainuõigus on Radix Hoolduse OÜ-l perioodini 31.01.2022. Alates 01.02.2022 teenindab Eesti Keskkonnateenused AS.
- Paldiski linn – alates 01.06.2021 teenindab Eesti Keskkonnateenused AS.
- Ämari lennubaasi territoorium - jäätmeveo ainuõigus on Eesti Keskkonnateenused AS-il perioodini 03.11.2021. Alates 04.11.2021 teenindab Eesti Keskkonnateenused AS.

Jäätmekava koostamise perioodil jõustus uus jäätmeveoperiood ning kontsessioonileping sõlmiti perioodiks 01.04.2021-31.03.2025 ettevõttega AS Eesti Keskkonnateenused. Lisaks segaolmejäätmetele, vanapaberile, biojäätmetele ja suurjäätmetele hõlmati korraldatud jäätmeveoga ka pakendijäätmed (lisateenusena), mille kogumine toimub üksnes valla tiheasustusega piirkondades.

Uus kontsessioonileping on sõlmitud ühe teenusepakkujaga ning kogu valla territoorium on korraldatud jäätmeveoga hõlmatud. Samas kehtivad endiste valdade territooriumitel sõlmitud kontsessioonilepingud määratud kuupäevani ning jäätmeveopiirkondades algab vedu erinevatel aegadel ehk vastavalt kehtiva kontsessioonilepingu lõppemisele konkreetsetes veopiirkonnas.

Erandkorras vabastatakse jäätmevaldaja korraldatud jäätmeveoga liitumisest jäätmeseaduses ja jäätmehoolduseeskirjas sätestatud tingimustel. Kui kohaliku omavalitsuse üksus on veendunud, et kinnistul ei elata või kinnistut ei kasutata, võib ta jäätmevaldaja erandkorras vabastada tema taotluse alusel teatud tähtjaks korraldatud jäätmeveoga liitumisest.

Saue valla jäätmevaldajate registri (2021. a alguse seisuga) alusel on korraldatud jäätmeveoga liitunud umbes 8326 kinnistut, perioodiline vabastus on 101-l, ühiskasutus toimub 949-l ja erandkorras vabastatud (min 11 kuud) on 99 kinnistut.

Lääne-Harju valla jäätmevaldajate registri (2021. a alguse seisuga) alusel on korraldatud jäätmeveoga liitunud 3594 kinnistut, perioodiline vabastus on 477-l, ühiskasutus toimub 398-l ja erandkorras vabastatud (min 11 kuud) on 112 kinnistut.

2.13.3 Jäätmehoolduse rahastamine

Jäätmeseaduse alusel toetatakse jäätmehoolduse arendamist jäätmete keskkonda viimise eest makstavast saastetasust.

Jäätmeseadus sätestab põhimõtted, et jäätmekäitluse kulud kannab jäätmetekitaja, korraldatud jäätmeveoga liitunud jäätmevaldaja tasub jäätmeveo teenustasu, mis peab katma jäätmekäitluskohtade rajamis-, kasutamise-, sulgemise- ja järelhoolduskulud ning jäätmete veokulud. Keskkonnapoliitika põhimõte "saastaja maksab" ja "tootja vastutus" tähendab sisuliselt seda, et jäätmekäitluse kulud maksab kinni lõpptarbija.

Jäätmekäitluse finantseerimine toimub vallas järgmiselt: ettevõtted maksavad ise kõikide tekitatud jäätmete käitlemise eest, kaasa arvatud ohtlike jäätmete eest. Elanikud maksavad olmejäätmete käitlemise eest jäätmeveo teenustasu otse jäätmekäitlusettevõttele või läbi kinnisvara haldusteenuseid pakkuva ettevõtte.

Vallaeelarvest kaetakse järgnevad kulud: kohaliku eriliigiliste jäätmete kogumiskoha haldamisega seotud kulud, omavoliliselt ladestatud prügikoristamise kulud, jäätmete kogumiskampaaniatega seotud kulud.

Saue ja Lääne-Harju valla jäätmehoolduse arendamise võimalikud finantseerimisallikad on vallaeelarve, toetuse taotlemine erinevatest fondidest (SA Keskkonnainvesteeringute Keskus, Euroopa Liidu struktuurifondid jt), jäätmetekitajate poolt makstav teenustasu, saastetasu. Fondidest toetatavad tegevused on reeglina sõltuvuses riiklikustest jäätmemajanduse eesmärkidest. Samuti on võimalik jäätmete liigiti kogumise võrgu arendamisse kaasata tootjavastutusorganisatsioonid.

Alates 2019. aastast toetab riik jäätmehoolduse arendamist üksnes riiklike toetusprogrammide kaudu ning otsetoetus on kaotatud

2.14 Andmed suletud prügilate ning jääkreostusobjektide kohta

Saue valla territooriumil on 5 praeguseks suletud prügilat: Tuula prügila (suleti 12.06.2003), Rummu prügila (suleti 31.12.2003), Turba prügila, Mustu prügila ja Haiba-Mõnuste prügila (suleti 31.12.2003).

Lääne-Harju valla territooriumil asub 2 praeguseks suletud prügilat: Paldiski prügila (suleti 31.12.2004) ja Tuudinõmme prügila (suleti 31.12.2001).

Saue valla territooriumile jääb kaks riiklikult registreeritud jääkreostusobjekt ja Lääne-Harju valla territooriumile neli riiklikult registreeritud jääkreostusobjekti, mille andmed on esitatud alljärgnevas tabelis.

Tabel 19. Jääkreostusobjektid Saue ja Lääne-Harju valla territooriumitel, Allikas: EELIS, 2020

KKR kood	Nimi	Tüüp	Staatus	Pindala (m²)	Kirjeldus	Asukoht
Saue valla territoorium						
JRA0000007	Ääsmäe põhjavee-reostus	-	Jääkreostuse likvideerimiseks ei ole meetmeid rakendatud	273 427	Põhjavesi on reostunud tolueeniga. Jääkreostusobjekt asub elutsoonis. Reostus on lahjenenud, põhjavesi joogiks kõlbmatu.	Ääsmäe küla

Saue valla ja Lääne-Harju valla ühine jäätmekava aastateks 2021–2026

JRA0000018	Riisipere ABT	3. kategooria ²⁰	Jääkreostus väheses osas likvideeritud	7000	Territooriumil pinnasereostus, mahutites ca 2300 m3 jääke. Põhjavesi lokaalselt tugevasti reostunud.	Jaanika küla
Lääne-Harju valla territoorium						
JRA0000133	Ämari lennuvälja kütuseetrassi avariikoht	3. kategooria	Jääkreostus suures osas likvideeritud	6000	Jääkreostusobjekt asub elutsoonis. Elumaa piirarve ületav reostus hõlmab ka mitteametlikke suvilaid Ämari aleviku lõunaservas ja Metsapere kraavi vahetus läheduses. Reostus ohustab ka suvilate kaevude vee kvaliteeti.	Veskiküla küla
JRA0000134	Ämari lennuvälja kütusepumpla	2. kategooria ²¹	Jääkreostus suures osas likvideeritud	12 000	Jääkreostusobjekt asub elutsoonis. Kevadeti immitseb reostus kraavidesse ja sealt edasi karjääri.	Vasalemma alevik
JRA0000004	Ämari lennuväli	4. kategooria ²²	Jääkreostus suures osas likvideeritud	22 000	Jääkreostus asub tööstustsoonis. Pinnakatte liivades- kruusades sisalduv veekiht kütuselao piirkonnas reostunud	Ämari alevik
JRA0000016	Paldiski keskkatlamaja	3. kategooria	Jääkreostus väheses osas likvideeritud	32 700	Jääkreostusobjekt asub tööstustsoonis. Ordoviitsiumi põhjavesi on joogiks kõlbmatu. Põhjavesi on reostunud PAH- idega ning mineraalõlidega. Pinnas on reostunud üle piirarvu elutsoonis lenduvate orgaaniliste ühendite, fenoolide, mineraalõlide ja PAH- idega. Pinnasereostus on levinud lubjakivini.	Paldiski linn

²⁰ 3. kategooria - jääkreostusobjektid, kus esinesid lahtised või avariilised OA hoidlad, millel oli märgatav oht lokaalselt reostada pinnast, põhjavett või pinnavett

²¹ 2. kategooria - jääkreostusobjektid, mis reostavad põhjavee- või pinnaveekogumeid ning üksiktarbijate veehaardeid

²² 4. Kategooria - jääkreostusobjektid, kus esineb oht pinnase või pinnavee reostumiseks või, kus lahtised jäätmed ja avariilised mahutid on likvideeritud, kuid teadaolevalt varasemate uuringute alusel või eksperthinnangute tasemel on pinnas reostunud OA-ga

Lisaks asub Lääne-Harju vallas Paldiski linnas mitu kohaliku tähtsusega jääkreostusobjekti, mille andmed on esitatud alljärgnevas tabelis.

Tabel 20. Kohaliku tähtsusega jääkreostusobjektid Paldiski linnas, Allikas: EELIS, 2020

KKR kood	Nimi	Tüüp	Staatus	Pindala (m²)	Kirjeldus
JRA0000141	Pakri ps Leetse II raketibaas	1. kategooria ²³	Jääkreostus suures osas likvideeritud	-	Jääkreostusobjekt asub elutsoonis
JRA0000248	Paldiski endine tuumaobjekt	1. kategooria	Jääkreostuse likvideerimistööd on pooleli (on teostatud reostuse likvideerimistööd)	-	Õlireostus Paldiski objektil oli suur, kuid õliga saastunud pinnas sai kõik eemaldatud 90. aastatel. Samas on õli imunud ka pinnase all olevasse paekivisse, kus kivimi kihtides olevatest lõhedest satub seda näiteks kevadise suurvee ajal objekti kanalisatsioonisüsteemi. Seetõttu on objekti kanalisatsioonitrassile paigaldatud õlipüüdur, mida objekti haldaja regulaarselt kontrollib ja vajadusel tellib vastavat keskkonnaluba omavalt ettevõttelt püüdurist sinna kogunenud õli kogumise ja käitlemise teenust. Sellega võib objekti õlireostuse lugeda ohutustatuks, paekivikihtide väljakaevamine ei ole otstarbekas
JRA0000155	Tuumaobjekt	5. kategooria ²⁴	Jääkreostus suures osas likvideeritud	14 500	Jääkreostus asub tööstustsoonis.
JRA0000143	Paldiski Põhjasadam	5. kategooria	Jääkreostus on aruande/info alusel likvideeritud	-	Jääkreostus asub tööstustsoonis.
JRA0000142	Paldiski piirivalve kordon	5. kategooria	Jääkreostus on aruande/info alusel likvideeritud	80	Jääkreostus asub tööstustsoonis. KOV andmetel ei kuulunud Majaka tee 21 kinnistu piirivalvekordonile (kinnistule on ka ligipääs välistatud, ala piiravad lukustatud väravad ja valvekoer).
JRA0000144	Piiriõppekeskus Paldiskis	5. kategooria	Jääkreostus on aruande/info alusel likvideeritud	-	Jääkreostus asub tööstustsoonis.
JRA0000145	Paldiski Lõunasadam	5. kategooria	Jääkreostus on aruande/info alusel likvideeritud	-	Jääkreostus asub tööstustsoonis.
JRA0000140	Pakri ps Leetse I raketibaas	5. kategooria	Jääkreostus on aruande/info	-	Jääkreostus asub tööstustsoonis. Osaliselt jääb endine raketibaasi ala perspektiivse LNG terminali ja

²³ 1. Kategooria - inimestele otsest ohtu kujutavad jääkreostusobjektid

²⁴ 5. kategooria - jääkreostusobjektid, millel olid reostusallikad likvideeritud ning pinnas tunnistati varasemate uuringute või ka käesoleva hinnangu alusel mittereostunuks või oli reostuse tase alla vastavaid elumaa või tööstusmaa piirarve

			alusel likvideeritud	sadama alale (KÜ 58001:003:0271, KÜ 58001:003:0011). Omanik ja arendaja Pakrineeme Sadama OÜ
--	--	--	-------------------------	--

Paldiski linna olulisim negatiivne tegur on militaarsest minevikust pärinev pinnase ja põhjavee ning maastiku reostus. Sõjaväeobjektide tiheduse poolest oli nõukogude perioodil Pakri poolsaar Eestis vaieldamatult esikohal. Paldiski endisel tuumaobjektil asub käesoleval ajal radioaktiivsete jäätmete vahehoidla.

Alates tuumaobjekti ülevõtmisest on Pakri poolsaarel radioaktiivsest ja mitte-radioaktiivsest saastusest puhastatud ning lammutatud valdav enamus selle territooriumil paiknenud ehitisi. Kunagi objektile paiknenud 39-st ehitisest on alles vaid reaktorisektsioone sisaldav osaliselt renoveeritud peahoone, kuhu on rajatud kaasaegne radioaktiivsete jäätmete vahehoidla ning AS A.L.A.R.A. tööks vajalikud kontori- ja laoruumid, töökojad, valvehoone ja garaaž.

Objekti puhastustööde käigus kogutud jäätmed on käideldud ja ladustatud viisil, mis vastab kaasaegsetele rangetele ohutusstandarditele. Kuigi valdav enamus saastusest puhastamise töid Paldiski endisel tuumaobjektile lõppes aastaks 2012, jäävad reaktorite korpuste lõpliku demontaaži ja ohutuse tagamisega seotud tööd aastatesse 2040-2050.

Euroopa Liidu projekti „Endise sõjaväeala Paldiski tuumaobjekti reaktorisektsioonide dekomissioneerimise ning radioaktiivsete jäätmete lõppladustuspaiga rajamise eeluuringud“ täitmine toimus perioodil 2014-2015. Eeluuringute käigus hinnati Eestis tekkinud ja tulevikus tekkivad radioaktiivsete jäätmete hulgad ning nende käitlemiseks vajalikud tingimused ning anti soovitusel koos majandusliku analüüsiga reaktorisektsioonide dekomissioneerimiseks ja radioaktiivsete jäätmete lõppladustuspaiga rajamiseks.

Reaktorisektsioonide lammutamisel kaaluti eri võimalusi: võtta need osadeks või ladustada ühes tükis. Leiti, et kiirgusohutuse seisukohalt ja majanduslikult on otstarbekas reaktorisektsioonid lammutada väiksemateks tükkideks, kuid reaktori anum ise tuleb ladustada ühes tükis.

Uuriti samuti, kas ja millist tüüpi lõppladustuspaigad tuleb rajada olemasolevate jäätmete ja tulevikus, sealhulgas reaktorisektsioonide dekomissioneerimisel tekkivate jäätmete ladustamiseks. Järeldus oli, et arvestades rahvusvahelisi nõudeid ja jäätmete omadusi (koguseid ja aktiivsusi), tuleb rajada lõppladustuspaik ning pikaajalise ohutuse tagamiseks ja rahvusvaheliste nõuete täitmiseks tuleb Eestis määrata ära selge vastutus radioaktiivsete jäätmete lõpliku käitlemise osas. Lõppladustuspaiga rajamise tähtaeg on 2040. a. ning reaktorisektsioonide lammutamise ning tekkinud jäätmete käitlemise ja lõppladustuspaika paigutamise tähtaeg on hiljemalt 2050.

Lõppladestuspaiga sobivaima asukoha leidmiseks algatas Lääne-Harju Vallavolikogu 28.01.2020.a otsusega kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise. Sellest tulenevalt on eeldatavalt võimalik radioaktiivsete jäätmete lõppladestuspaiga rajamine Lääne-Harju valla territooriumile.

3 Eelnevate jäätmekavade eesmärkide täitmise analüüs

Saue vallas kehtib Lääne-Harjumaa jäätmekava aastateks 2015-2020 (hõlmates Saue linna ja valla, Kernu valla ja Nissi valla) ning Lääne-Harju vallas Lääne-Harjumaa jäätmekava aastateks 2015-2020 (hõlmates Keila ja Padise valla), Paldiski linna jäätmekava 2014-2018 ja Vasalemma valla jäätmekava 2005-....

Jäätmekavade eesmärkide täitmise ülevaade on esitatud järgnevas tabelis.

Tabel 21. Eelmise perioodi jäätmekavade eesmärkide täitmine.

Tegevus	Elluviimine
Lääne-Harjumaa jäätmekava aastateks 2015-2020	
Saue vald	
Meede 1 Jäätmetekke vältimine ja korduskasutuse edendamine	
1.1 Jäätmekäitlusala infomaterjalide loomine ja jagamine omavalitsuse lehes, HÜK ²⁵ loodaval veebilehel, info jagamine külakoosolekutel ja ühistukoosolekutel	Jäätmekäitlusala info on avaldatud Saue valla kodulehel ja MTÜ Jäätmevaldusekeskuse kodulehel ning info on ajakohane. Jäätmete sorteerimisalast infot kajastatakse regulaarselt nii valla lehes kui valla facebooki lehel.
1.2 Jäätmenõustamine ja teavitustöö elanikele, ettevõtjatele	Otseselt küla- ja ühistukoosolekutel jäätmealast infot jagatud pole, see eest näiteks Saue linna ja Laagri aleviku kohvikute päeval. Lisaks on Saue linna sünnipäeval infotehtede jagamise näol propageeritud jäätmete liigiti sorteerimist. 2016. a toimus Saue lasteaias Midrimaa koostöös Tallinna Keskkonnaameti ja OÜ-ga Ühisturundus õpetlik esitlus keskkonnasõbraliku tarbimise ja jäätmete sorteerimise teemal. Osalesid kõik Midrimaa koolieelsete rühmade lapsed ja õpetajad. 2020. a detsembris toimus Laagri koolis TVO korraldatud jäätmeala etendus. Saue noortekeskus, kus toimub jäätmete liigiti sorteerimine, saab lähitulevikus TVO-lt vastava koolituse. Lisaks soetatatakse lähitulevikus (avamisjärgselt) Riisipere halduskeskusesse, lasteada ja kultuurimajja (kõik ühes hoones) vastavad sorteerimissüsteemid ning TVO viib läbi vastava koolituse.
Meede 2 Jäätmehoolduse korraldamine ja pikaajaline planeerimine	
2.1 Lääne-Harjumaa ühise jäätmekava ja jäätmehooldust reguleerivate õigusaktide ajakohastamine.	Jäätmekava ja jäätmehooldust reguleerivad õigusaktid on ajakohased.
2.2 KOV-i jäätmespetsialistide täiendkoolitus	KOV-i jäätmespetsialistidele toimus jäätmete sorteerimisala koolitus 2019. a sügisel.
2.3 Omavalitsuse enda poolt korraldatud jäätmeveo teenuste osutamine	Saue vald ise ei osuta jäätmeveo teenuseid, vaid on teenuse hankinud kontsessiooni kaudu.
2.4 Olulise jäätmetekkega ettevõtete jäätmekava koostamine	Ei ole rakendatud
Meede 3 Jäätmehoolduse infrastruktuuri optimeerimine ja arendamine	
3.1 Korduskasutuskeskuste loomise toetamine	Pääsküla jäätmejaamas on võimalik mööbli andmine, vahetamine ja soetamine. Suviti korraldatakse „kirbuturgusid“, näiteks iga-aastaselt kohvikutepäeval.

²⁵Endine MTÜ Harjumaa Ühisteenuste Keskus, praeguse nimega MTÜ Jäätmevaldusekeskus

	Laagris ja Saue asuvad riiete taaskasutamise tegelevad poed, lisaks on paigutatud MTÜ Riidepunkt konteinerid Saue linna, Laagri, Riisipere ja Turba alevikku ning Haiba külasse.
3.2 Mobiilsete jäätmekäitluslahenduste loomine, jäätmejaamade arendamine multifunktsionaalseks	Valla territooriumil jäätmejaamad puuduvad. Loodud on Saue linna jäätmeplats vanarehvide, ohtlike jäätmete ja elektroonikaromu tasuta äraandmiseks. Mobiilsed jäätmekäitluslahendused on ohtlike-, elektroonika-, vanarehvi-, eterniidi ja lehekoti kogumisringid iga kevad ja sügis. Lisaks on laiendatud nn kollase koti tasuta veoring (Laagri, Alliku, Koidu ja Saue piirkonnas).
3.3 Pakendijäätmete kogumisvõrgustiku arendamine	Pakendiorganisatsioonidega koostöö on olnud pidev. Vald on kaetud konteinerivõrguga, sh on olemas eriliigiliste pakendite konteinerid. Info pakendikonteinerite kohta on leitav valla kodulehelt. Lisaks on laiendatud tasuta pakendikotiteenust Laagri, Alliku, Koidu ja Saue piirkonnas.
3.4 Biolagunevate jäätmete käitlemissüsteemi arendamine, sh kompostimine nende tekkekohas	Biojäätmed on liidetud korraldatud jäätmeveoga, lisaks toimub kohtkompostimine erakinnistutel ning selle propageerimine valla lehe ja kodulehe kaudu.
3.5 Ehitus- ja lammutusjäätmete kogumisvõrgustiku laiendamine	Igal kevadel ja sügisel korraldatakse eterniidi kogumise ringe. Liigiti kogutud ehitusjäätmeid saab tasuta üle anda Pääsküla jäätmejaama.
3.6 Probleemtoodete jäätmete kogumisvõrgustiku täiendamine	Elanikud saavad probleemtooteid üle anda lisaks Pääsküla jäätmejaama, Saue linna jäätmete kogumispunkti ja Ääsmäe küla elektroonikaromude kogumispunkti. Vald korraldab ka iga-aastaseid elektroonikaromude ja ohtlike jäätmete kogumisringe.
Meede 4 Seire- ja järelevalvesüsteemi tõhustamine	
4.1 Jäätmevaldajate registri korrastamine, jäätmevaldajate liitmine süsteemiga	Toiminguid on jooksvalt teostatud valla igapäevase tegevuse raames.
4.2 KOV-id teostavad ühiselt järelevalvet jäätmealaste nõuete täitmise üle	
4.3 Jäätmetestatistika kogumine kõigi kogutud jäätmeliikide kohta	
4.4 Olemasolevate ja tekkivate illegaalsete ladestuskohtade likvideerimine, prügi mahapanekut keelavate siltide paigaldamine	Illegaalseid ladestuskohti likvideeritakse pidevalt. Näiteks 2019. a sügisel likvideerisid kooliõpilased Maailmakoristuspäeval suure koguse olmejäätmeid Kivitammi vana kruusakarjääri äärest. Alliku külas likvideeriti uue ridaelamu ehituse käigus Pääsküla jõe ääres olev ehitus- ja lammutusjäätmete ladestuskoht. Prügi mahapanekut keelavaid silte on paigutatud jäätmemajade juurde ning Kaasiku külla, lisaks on maaomanikke pidevalt teavitatud ning palutud jäätmeid likvideerida.
4.5 Maastikupilti kahjustavate lagunenu ja kasutuseta militaar-, tööstus- ja põllumajandusehitiste lammutamine	Lammutati järgmised objektid: Ääsmäe küla vana sigala; Turba katlamaja ja masuudimahutid; Ellamaa küla Seedri kinnistu vanad kortermajad; Lehetu küla Tondi kinnistu kortermajad. 2021. a hakatakse lammutama Laagri alevikus asuvaid Sagro vanu kasvuhooneid.
Lääne-Harju vald	
Meede 1 Jäätmetekke vältimine ja korduskasutuse edendamine	
1.1 Jäätmekäitlusala infomaterjalide loomine ja jagamine omavalitsuse lehes, HÜK loodaval veebilehel, info jagamine külakoosolekul ja ühistukoosolekul	Jäätmekäitlusala info on avaldatud Lääne-Harju valla kodulehel ja MTÜ Jäätmevalduskeskuse kodulehel ning info on ajakohane.
1.2 Jäätmenõustamine ja teavitustöö elanikele, ettevõtjatele	Küla- ja ühistukoosolekute tarbeks on infot jagatud peamiselt e-posti listi kaudu või eraldi vastavalt pöördumistele.

	Lisaks on jäätmealast teavet jagatud kogukonna korraldatud Targa Valiku Praktikumi raames kahel seminaril: „Jäätmed kui ressurss“ ja „Ringmajanduse edendamine Lääne-Harju vallas“
Meede 2 Jäätmehoolduse korraldamine ja pikaajaline planeerimine	
2.1 Lääne-Harjumaal ühise jäätmekava ja jäätmehooldust reguleerivate õigusaktide ajakohastamine.	Jäätmekava ja jäätmehooldust reguleerivad õigusaktid on ajakohased.
2.2 KOV-i jäätmespetsialistide täiendkoolitus	KOV-i jäätmespetsialistidele pole eraldi koolitusi läbi viidud, see-eest on spetsialistid osalenud mitmetel info- ja teabepäevadel, näiteks ringmajanduse seminar ja Keskkonnaameti korraldatud teabepäevad.
2.3 Omaavalitsuse enda poolt korraldatud jäätmeveo teenuste osutamine	Lääne-Harju vald ise ei osuta jäätmeveo teenuseid, vaid on teenuse hankinud kontsessiooni kaudu. Vastav eesmärk ei ole praeguseks enam asjakohane.
2.4 Olulise jäätmetekkega ettevõtete jäätmekava koostamine	Teadaolevalt ei ole rakendatud.
Meede 3 Jäätmehoolduse infrastruktuuri optimeerimine ja arendamine	
3.1 Korduskasutuskeskuste loomise toetamine	Kloogal tegutseb taaskasutustöökoda Re Studio. Lisaks tegutsevad <i>second-hand</i> poed Paldiskis, Rummu alevikus ja Harju-Ristil.
3.2 Mobiilsete jäätmekäitluslahenduste loomine, jäätmejaamade arendamine multifunktsionaalseks	Mobiilsed jäätmekäitluslahendused on ohtlike ja elektroonikajäätmete ning eterniidi kogumisringid.
3.3 Pakendijäätmete, kogumisvõrgustiku arendamine	Pakendiorganisatsioonidega koostöö on olnud pidev. Vald on kaetud konteinerivõrguga, sh on olemas eriliigiliste pakendite konteinerid. Info pakendikonteinerite kohta on leitav valla kodulehelt.
3.4 Biolagunevate jäätmete käitlemissüsteemi arendamine, sh kompostimine nende tekkekohas	Biojätmed on liidetud korraldatud jäätmeveoga, lisaks toimub kohtkompostimine erakinnistutel.
3.5 Ehitus- ja lammutusjäätmete kogumisvõrgustiku laiendamine	Vald ei ole kogumisvõrgustikku laiendanud, küll aga on ettevõtted loonud kaks uut vastuvõtu kohta Rummu alevikku ja Paldiski linna, millega soovib vald võimalusel koostöölepingud sõlmida.
3.6 Probleemtoodete jäätmete kogumisvõrgustiku täiendamine	Elanikud saavad probleemtooteid üle anda lisaks Karjaküla jäätmejaamale EES-Ringlus kogumispunkti Vasalemmas. Vald korraldab teatava regulaarsusega ohtlike jäätmete kogumisringe.
Meede 4 Seire- ja järelevalvesüsteemi tõhustamine	
4.1 Jäätmevaldajate registri korrastamine, jäätmevaldajate liitmine süsteemiga	Tegevusi on jooksvalt teostatud valla igapäevase tegevuse raames.
4.2 KOV-id teostavad ühiselt järelevalvet jäätmealaste nõuete täitmise üle	
4.3 Jäätmetestatistika kogumine kõigi kogutud jäätmeliikide kohta	
4.4 Olemasolevate ja tekkivate illegaalsete ladestuskohtade likvideerimine, prügi mahapanekut keelavate siltide paigaldamine	Illegaalsete ladestuskohti on likvideeritud Klooga alevikus, Rummu alevikus, Paldiskis (garaažid ja Peetri tn 4), Vasalemmas Ranna tee 8, Ämari garaažid.
4.5 Maastikupilti kahjustavate lagunened ja kasutuseta militaar-, tööstus- ja põllumajandusehitiste lammutamine	Lammutatud on mitmeid objekte: laululava Paldiski linna pargis, endine saunahoone Pakri tn 9, Põllu tn 13 lagunened garaažid, Karjakülas Naaritsa tn 2, Keila tee 5 ja Karjaküla põik 4 ehitised, Klooga aleviku veetorn, Rummu alevikus Kooli tn 5 ehitised.
Paldiski linna jäätmekava 2014-2018	
Meede 1 Elanikkonna keskkonnateadlikkuse tõstmine ja KOV jäätmehoolduse korraldus	
1.1. Infovoldikute koostamine ja levitamine ning jäätmehooldusalaste artiklite avaldamine	Jäätmehooldusalaseid artikleid on avaldatud valla kodulehel ja valla ajalehes.

Saue valla ja Lääne-Harju valla ühine jäätmekava aastateks 2021–2026

1.2. Keskkonna ja jäätmehooldusalaste projektide läbiviimine kooliõpilastele	Infovoldikuid valla poolt levitatud pole.
1.3. Jäätmekava uuendamine	Paldiski linna kooliõpilastele jäätmehooldusalaseid projekte pole valla poolt läbi viidud. Jäätmekava uuendamine toimub käesoleva jäätmekava koostamisega
Meede 2 Ohtlike jäätmete kogumine	
2.1. Ohtlike jäätmete vastuvõtmine kogumispunktis	Ohtlike jäätmete kogumispunkt Paldiski linnas puudub.
Meede 3 Muude taaskasutatavate jäätmete kogumine	
3.1 Vanapaberi ja pakendijäätmete kogumiskonteinerite võrgustiku optimeerimine	Vald (sh Paldiski linn) on kaetud konteinerivõrguga, sh on olemas eriliigiliste pakendite konteinerid.
3.2 Biolagunevate jäätmete kogumisvõrgustiku loomine kortermajade juurde	Biolagunevad jäätmed on Paldiski linnas liidetud korraldatud jäätmeveoga ning kortermajade juures on nõutavad biolagunevate jäätmete konteinerid.
Meede 4 Korraldatud olmejäätmevedu	
4.1. Segaolmejäätmete kogumiseks ja veoks korraldatud olmejäätmete konkursi korraldamine või olemasoleva ainuõiguse pikendamine.	Paldiski linna piirkonnas oli segaolmejäätmete ainuvedamise õigus RAGN-SELLS AS-il kuni 01.04.2019. Teenuse osutamist piirkonnas jätkab alates 01.06.2021 Eesti Keskkonnateenused AS.
4.2. Paldiski linna jäätmevaldajate registri uuendamine	Lääne-Harju valla jäätmevaldajate register on ajakohane.

Vasalemma valla jäätmekava 2005 - ... puhul puuduvad jäätmekavas konkreetsed eesmärgid ja tegevuskava järgmise perioodi täitmiseks. Sellest tulenevalt ei ole tabelis eraldi välja toodud Vasalemma valla eesmärkide täitmise ülevaadet.

4 Jäätmetekke prognoos

4.1 Saue vald

Vastavalt prognoosile "[Rahvastikuproгноos kohaliku omavalitsuste rühmades. Klasteranalüüs](#)" on Saue valla põhjaosas, kus on valdavalt linnalised asulad, oodata perioodil 2020–2025 rahvaarvu kasvamist 1,1% ning Saue lõunapoolsemas osas, kus on peamiselt hajaasustusega piirkond, rahvaarvu vähenemist 0,3%.

Seoses elanike arvu kasvamisega linnalistes asulates on oodata ka olmejäätmete reaalse koguse tõusu, hajaasustuses jällegi mõnevõrra langust. Elanikkonna keskkonnateadlikkuse arendamine aitab eeldatavalt kaasa jäätmete liigiti sorteerimise paranemisele, mis vähendab (või jätab samale tasemele) segaolmejäätmete kogust, samal ajal suurendades liigiti sorteeritud jäätmete kogust. Jäätmetekke prognoosis lähtume, et perioodil 2020–2025 on aastane keskmine olmejäätmete kogus elaniku kohta võrdne eelmise viie aasta keskmisega ehk **326 kg/aastas**.

Perioodil 2015–2019 on pakendijäätmete kogus elaniku kohta olnud keskmiselt **165 kg/a**. Seoses sorteerimisharjumuste paranemise ning samuti pideva pakendite hulga tõusuga on vastavalt riigi jäätmekavale oodata pakendite koguse suurenemist u 2% aastas elaniku kohta.

Perioodil 2015–2019 on ohtlike jäätmete kogus (v.a asbesti sisaldavad ehitusjäätmekad ehk eterniit) elaniku kohta olnud keskmiselt **32 kg/a**. Keskkonnaministeeriumi algatusel kaardistati 2021. a alguses Eesti omavalitsustes asbesti sisaldavate perspektiivsete jäätmete koguseid ning nendest vabanemise võimalik aeg. Saue vallas prognoositakse perioodiks 2021–2025 kuni 156 tonni asbesti sisaldavate jäätmete teket ehk aastas on oodata keskmiselt **31 tonni** eterniidijäätmeid. Prognoosis lähtume, et perioodil 2021–2026 on aastane keskmine ohtlike jäätmete kogus elaniku kohta võrdne eelmise viie aasta keskmisega ning arvestame sellele juurde proportsionaalselt tekkivad eterniidijäätmekad.

Prognoosis on arvutatud eraldi jäätmetekke kogus Saue valla linnalises piirkonnas ning hajaasustusega piirkonnas. Järgnevas tabelis esitatud andmed näitavad Saue valla prognoosi tervikuna ning mõlema piirkonna jäätmetekke kogused on summeeritud.

Tabel 22. Prognoositavad jäätmekogused Saue vallas.

Aasta	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Elanike arv	23902	24092	24326	24566	24814	25068
Olmejäätmete kogus	7792	7854	7930	8009	8089	8172
Pakendijäätmete kogus	4023	4055	4094	4135	4176	4219
Ohtlike jäätmete kogus	796	802	809	817	825	833

4.2 Lääne-Harju vald

Vastavalt prognoosile "[Rahvastikuproгноos kohaliku omavalitsuste rühmades. Klasteranalüüs](#)" on valla põhjaosas, peamiselt endise Paldiski linna, Keila valla ja Vasalemma valla piirkonnas oodata rahvaarvu kahanemist 0,3% ning valla lõunapoolsemas osas, Padise piirkonnas on oodata rahvaarvu kahanemist 1,4%. Seoses elanike arvu vähenemisega on oodata ka olmejäätmete reaalse koguse langust. Elanikkonna keskkonnateadlikkuse arendamine aitab eeldatavalt kaasa jäätmete liigiti sorteerimise paranemisele, mis vähendab (või jätab samale tasemele) segaolmejäätmete kogust, samal ajal suurendades liigiti sorteeritud jäätmete kogust. Jäätmetekke prognoosis lähtume, et perioodil 2020–2025 on aastane keskmine olmejäätmete kogus elaniku kohta võrdne eelmise viie aasta keskmisega ehk **367 kg/aastas**.

Perioodil 2015–2019 on pakendijäätmete kogus elaniku kohta olnud keskmiselt **69 kg/a**. Seoses sorteerimisharjumuste paranemise ning samuti pideva pakendite hulga tõusuga on vastavalt riigi jäätmekavale oodata pakendite koguse suurenemist umbes 2% aastas elaniku kohta.

Perioodil 2015–2019 on ohtlike jäätmete kogus (v.a asbesti sisaldavad ehitusjäätmekogud ehk eterniit) elaniku kohta olnud keskmiselt **507 kg/a**. Kuna vallas asuvad suured sadamad ja naftaterminalid, moodustavad suurima osa ohtlikest jäätmetest ettevõtete pilsivesi ning õli sisaldavad jäätmed (2019. aastal moodustasid need kaks jäätmeliiki 84% kogu ohtlike jäätmete tekkest). Seetõttu on asjakohane hinnata ka ohtlike jäätmete kogust üksnes majapidamiste arvestuses ning sellisel juhul on ohtlike jäätmete kogus elaniku kohta keskmiselt **17 kg/a**.

Keskonnaministeeriumi algatusel kaardistati 2021. a alguses Eesti omavalitsustes asbesti sisaldavate perspektiivsete jäätmete koguseid ning nendest vabanemise võimalik aeg. Lääne-Harju vallas prognoositakse perioodiks 2021–2025 kuni 1435 tonni asbesti sisaldavate jäätmete teket ehk aastas on oodata keskmiselt **287 tonni** eterniidijäätmeid. Prognoosis lähtume, et perioodil 2021–2026 on aastane keskmine ohtlike jäätmete kogus elaniku kohta võrdne eelmise viie aasta keskmisega ning arvestame sellele juurde proportsionaalselt tekkivad eterniidijäätmekogud.

Prognoosis on arvutatud eraldi jäätmetekke kogus Lääne-Harju valla linnalisemas piirkonnas ning hajaasustusega (Padise) piirkonnas. Järgnevas tabelis esitatud andmed näitavad Lääne-Harju valla prognoosi tervikuna ning mõlema piirkonna jäätmetekke kogused on summeeritud.

Tabel 23. Prognoositavad jäätmekogused Lääne-Harju vallas

Aasta	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Elanike arv	12772	12715	12658	12601	12545	12489
Olmejäätmete kogus	4687	10326	10226	10127	10030	9933
Pakendijäätmete kogus	884	880	876	872	868	864
Ohtlike jäätmete kogus	6475	6446	6417	6389	6360	6332
Ohtlike jäätmete kogus majapidamiste arvestuses	217	216	215	214	213	212

5 Tegevuskava

5.1 Kogumissüsteemide valik

5.1.1 Saue vald

Segaolmejäätmete, paberi- ja kartongi, suurjäätmete, biolagunevate köögi- ja sööklajäätmete ning aia- ja haljastujäätmete osas jätkatakse korraldatud jäätmevedu. Järgmine jäätmeveo periood on kavandatud alates 01.05.2024, mis viiakse läbi kahetasandilisena ning vajaduse ilmnemisel liidetakse korraldatud jäätmeveoga segapakendid.

Ohtlike jäätmete, elektri- ka elektroonikaromude jäätmete osas jätkatakse kogumist Pääsküla jäätmejaamas, Saue linna jäätmete kogumispunktis ja Ääsmäe küla elektroonikaromude kogumispunktis. 2021. aastal valmivad ka Riisipere ja Kaasiku jäätmepunktid. Säilivad ka patareide kogumiskastid kauplustes.

Pakendijäätmete ning paberi- ja kartongi kogumist jätkatakse üle valla paigaldatud kogumiskonteinerite abil. Kogumiskonteinerite võrgustik vajab pidevat ülevaatamist. Vajalik on sealjuures säilitada eriliigiliste pakendikonteinerite olemasolu ning võimalusel paigaldada neid juurde võimaldamaks kvaliteetsemate ja paremini taaskasutatavate pakendijäätmete kogumist. Jälgida tuleb, et pakendikonteinerite arv vastaks nõuetele.

Biolagunevate aia- ja haljasjäätmete osas jätkatakse korraldatud jäätmevedu kaks korda aastas – kevadel ja sügisel. Säilib jäätmete vastuvõtt Pääsküla jäätmejaamas. Jätakuvalt tuleb propageerida eramajades kohtkompostimist.

Ehitus- ja lammutusjäätmete puhul soovitakse jätkata süsteemi, kus jäätmeid võtavad vastu jäätmekäitlejad tasu eest. Samuti jätkatakse jäätmete vastuvõttu Pääsküla jäätmejaamas.

Teiste *sortimismääruses* nimetatud jäätmeliikide osas, mille kogumise korraldamise kohustus lasub omavalitsusel, soovitakse jätkata jäätmejaamades kogumist.

5.1.2 Lääne-Harju vald

Segaolmejäätmete, paberi- ja kartongi, suurjäätmete, biolagunevate köögi- ja sööklajäätmete ning aia- ja haljastujäätmete osas jätkatakse korraldatud jäätmevedu. Lisateenusena on liidetud ka pakendijäätmed. Järgmine jäätmeveo periood on kavandatud 2025. aastasse ning viiakse läbi kahetasandilisena.

Ohtlike jäätmete, elektri- ka elektroonikaromude jäätmete osas jätkatakse kogumist Karjaküla jäätmejaamas ja EES-Ringlus kogumispunktis Vasalemmas. Lisaks toimub vastuvõtt Kuusakoski AS-i ja Cronimet Nordic OÜ Paldiskis asuvates kokkuostupunktides. Säilivad ka patareide kogumiskastid kauplustes.

Pakendijäätmete ning paberi- ja kartongi kogumist jätkatakse lisaks korraldatud jäätmeveole ka üle valla paigaldatud kogumiskonteinerite abil. Kogumiskonteinerite võrgustik vajab pidevat ülevaatamist. Vajalik on sealjuures säilitada eriliigiliste pakendikonteinerite olemasolu ning võimalusel paigaldada neid juurde võimaldamaks kvaliteetsemate ja paremini taaskasutatavate pakendijäätmete kogumist. Jälgida tuleb, et pakendikonteinerite arv vastaks nõuetele.

Biolagunevate aia- ja haljasjäätmete osas jätkatakse hooajaliselt korraldatud jäätmevedu. Jätakuvalt tuleb propageerida eramajades kohtkompostimise võimalust.

Ehitus- ja lammutusjäätmete puhul soovitakse jätkata süsteemi, kus jäätmeid võtavad vastu jäätmekäitlejad tasu eest. Samuti jätkatakse jäätmete vastuvõttu Karjaküla jäätmejaamas.

Teiste *sortimismääruses* nimetatud jäätmeliikide osas, mille kogumise korraldamise kohustus lasub omavalitsusel, soovitakse jätkata jäätmejaamas ja kogumispunktides kogumist.

5.2 Jäätmetekke vältimine ja vähendamine

Jäätmekäitluse hierarhia kohaselt tuleb esmajärjekorras vältida jäätmeteket, sest jäätmetekke vältimine aitab tõhustada majanduse ressursikasutust ning vähendada loodusressursside kasutusest ja jäätmete käitlemisest tulenevat negatiivset mõju keskkonnale ja inimese tervisele. Jäätmetekke vältimise ja vähendamise saavutamise aluseks on koostöö riigi, omavalitsuse, ettevõtete ja elanike vahel.

5.2.1 Saue vald

Saue vallas on jäätmetekke vältimise ja vähendamise eesmärgi saavutamise peamiseks meetmeks jäätmetekke vältimisele suunava teadlikkuse järjepidev tõstmine (teemat käsitletakse põhjalikumalt ptk-s 5.8 „Teavituskampaaniad“).

Ühe meetmena soovitakse rohkem tähelepanu pöörata ka toidujäätmetele. Euroopa Liidu ülene soovituslik eesmärk on vähendada toidujäätmeid 2025. aastaks 30% ja 2030. aastaks 50%. Kuna vallas tegutsevad avalikud asutused on kõige suuremad toiduhankijad, soovitakse leida lahendusi koostöös Lääne-Harju vallaga ka toidujäätmete ärakasutamiseks. Lahenduste väljatöötamine on pidev tegevus ning kestab kogu jäätmekava perioodil 2021-2026.

Perioodil 2015-2018 on Saue vallas kogutud olmejäätmete kogus ühe elaniku kohta olnud vahemikus 246-360 kg. Võrdluseks tekkis Eurostati andmete järgi 2019. aastal Eestis keskmiselt 369 kg olmejäätmeid elaniku kohta. Saue vallas tervikuna on oodata mõningast rahvaarvu tõusu, millest tulenevalt võib eeldada ka olmejäätmete koguse tõusu. Samas keskkonnateadlikkuse arendamise tulemusel on võimalik olmejäätmete koguse tõusu vältida.

Jäätmetekke vältimise ja vähendamise eesmärk loetakse täidetuks kui jäätmekava perioodi lõpuks ei ole kogutud olmejäätmete hulk ületanud 360 kg/in, mis on viimase viie aasta suurim näitaja.

5.2.2 Lääne-Harju vald

Ka Lääne-Harju vallas kavandatakse jäätmetekke vältimise ja vähendamise eesmärgi saavutamiseks jäätmetekke vältimisele suunava teadlikkuse järjepidevat tõstmist (teemat käsitletakse põhjalikumalt ptk-s 5.8 „Teavituskampaaniad“). Lisaks kavandatakse jäätmetekke vältimist soodustava tegevusena luua ka teiste organisatsioonidega koostöös taaskasutus-/paranduskeskuseid, mis võimaldavad kasutuskõlblikke esemeid nagu mööbel, mänguasjad, vanad jalgrattad jms uuesti kasutusele võtta, ilma et nad vahepeal jäätmeks muutuks.

Kuna sarnaselt Saue vallaga on vallas tegutsevad avalikud asutused kõige suuremad toiduhankijad, soovitakse Saue vallaga koostöös leida lahendusi ka toidujäätmete ärakasutamiseks. Lahenduste väljatöötamine on pidev tegevus ning kestab kogu jäätmekava perioodil 2021-2026.

Perioodil 2015-2019 on Lääne-Harju vallas kogutud olmejäätmete kogus ühe elaniku kohta olnud vahemikus 317-398 kg. Vallas tervikuna on oodata rahvaarvu langust, millest tulenevalt on oodata ka olmejäätmete tekke langust.

Jäätmetekke vältimise ja vähendamise eesmärk loetakse täidetuks kui jäätmekava perioodi lõpuks on kogutud olmejäätmete hulk inimese kohta väiksem kui 317 kg, mis on viimase viie aasta madalaim näitaja.

5.3 Jäätmete liigiti kogumise, sortimise, taaskasutamise ja ringlussevõtu edendamine

Eesti on võtnud eesmärgiks, et alates 2020. aastast tuleb ringlusse võtta vähemalt 50% ja 2025. aastaks 55% kodumajapidamistest pärinevatest paberi-, metalli-, plasti- ja klaasijäätmetest, muudest liigiti kogutud kodumajapidamisest ja muudest allikatest pärinevatest jäätmetest. Kohaliku omavalitsuse jäätmealased eesmärgid tulenevad eeskätt riigi jäätmekavas seatud eesmärkidest, kuid arvestades, et eesmärgid on seatud aastaks 2020, lähtutakse eesmärkide seadmisel EL raamdirektiivis ja ringmajanduse paketi toodud eesmärkidest aastateks 2025 ja 2030.

Tabel 24. Riigi jäätmekavast, EL jäätmete raamdirektiivist ja ringmajanduse paketist tulenevad eesmärgid.

	Tegelik tase 2018 ²⁶	Riigi jäätmekava Sihttase aastaks 2020	Jäätmete raamdirektiiv Sihttase aastateks 2020, 2025 ja 2030	Ringmajanduse pakett Sihttase aastateks 2025 ja 2030
Olmejäätmete ringlussevõtu osakaal olmejäätmete kogumassist	31%	50%	50% → 55% → 60% 1.01.2025 tuleb tagada tekstiilijäätmete liigiti kogumine	55% → 60%
Pakendijäätmete ringlussevõtu osakaal pakendijäätmete kogumassist	54%	60%	60% → 65% → 70%	65% → 70%
Biolagunevate jäätmete ringlussevõtu osakaal olmejäätmete kogumassist	5%	13%	13%	
Biolagunevate jäätmete osakaal ladestatavates olmejäätmete kogumassist	40%	20% (2023 a lõpuks tagatud, et biojätmeid kogutakse kas eraldi või need võetakse ringlusse tekkekohal)	20%	
Ehitus-lammutusjäätmete taaskasutuse osakaal nende jäätmete kogumassist	84%	75%	70%	
Elektroonikaromude kogumise osakaal kolmel eelneval aastal turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmete kogumassist	63%	65%	65%	
Kantavate patarei ja akujäätmete kogumise osakaal jäätmete kogumassist	30%	45%	45%	

EL jäätmete raamdirektiiv näeb ette, et 2030. aastaks tuleb taaskasutada:

- 1) kodumajapidamisest pärinevaid paberi-, metalli-, plasti- ja klaasijätmeid ja muid liigiti kogutud kodumajapidamisest pärinevaid jätmeid ning muudest allikatest pärinevaid samalaadseid jätmeid, välja arvatud tootmisjätmed ja põllumajanduslikust tootmisest või metsandusest pärinevad jätmed, korduskasutuseks ettevalmistamisena ja ringlussevõtuna – **vähemalt 60 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas;**
- 2) ehitus- ja lammutusjätmeid, välja arvatud sellised looduslikud ained nagu kivid ja pinnas ning ohtlikke aineid sisaldavad kivid ja pinnas, korduskasutuseks ettevalmistatuna, ringlussevõtuna ja

²⁶ Riigi jäätmekava 2014-2020 täitmise aruanne https://www.envir.ee/sites/default/files/lisa_1_riigi_jaاتمekava_2014-2020_taitmise_aruanne.pdf

muul viisil taaskasutatuna, sealhulgas tagasitäiteks, muude ainete asemel – **vähemalt 70 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas.**

Omavalitsuste ülesandeks on Tabelis 24 toodud jäätmete ringlussevõtu ja taaskasutamise sihtarvude täitmine kodumajapidamistest pärit olmejäätmete osas. Samas ei ole riikliku jäätmetestatistika alusel võimalik analüüsida jäätmete ringlussevõtu määrasid omavalitsuse tasandil, vaid üksnes mil määral on omavalitsused jäätmeid liigiti kogunud. **Sellest tulenevalt on asjakohane lähtuda põhimõttest, et ringlussevõtu ja taaskasutamise sihtarvude saavutamise aluseks on jäätmete liigiti kogumine.**

5.3.1 Saue vald

Saue valla jäätmetekke kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete näitajate ülevaade on esitatud jäätmekava peatükis 2. Taaskasutamise ja ringlussevõtu eesmärkide seadmisel lähtutakse jäätmete liigiti kogumisel vajalike tasemete saavutamisest, mis on välja toodud tabelis 25.

Tabel 25. Saue valla jäätmete liigiti kogumise eesmärgid aastaks 2026.

	Saue valla baastase 2019	Saue valla sihttase 2026
Liigiti kogutud olmejäätmete osakaal olmejäätmete kogumassist	39%	56%
Eriliigiliste pakendite osakaal kogu pakendijäätmetest	83%	87%

Üheks olulisemaks eesmärgiks on suurendada liigiti kogutud olmejäätmete osakaalu olmejäätmete kogumassist vähemalt Ringmajanduse paketi 2025-2030 aastateks määratud olmejäätmete ringlussevõtu tasemeni, milleks on 2026. aastal vähemalt 56%. Tegevus on vajalik, kuna üksnes liigiti kogutud olmejäätmeid on võimalik uuesti ringlusesse suunata.

Kuivõrd jäätmeseaduse ja Ringmajanduse paketi mõistes ei ole reguleeritud eriliigiliste pakendite osakaalu sihtarvu kogu pakendijäätmete tekkest, on siiski mõistlik suurendada eriliigiliste pakendite osakaalu kogu pakendijäätmete hulgast, kuna materjalipõhisem kogumine annab suuremad võimalused pakendijäätmeid uuesti ringlusse suunata.

Meetmed tabelis 25 kajastatud sihttasemete saavutamiseks on välja toodud käesoleva peatüki alapeatükkides.

Jäätmete liigiti kogumise, sortimise, taaskasutamise ja ringlussevõtu edendamise eesmärk loetakse täidetuks juhul, kui tabelis 25 seatud sihtarvud täidetakse aastaks 2026.

5.3.2 Lääne-Harju vald

Lääne-Harju valla jäätmetekke kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete näitajate ülevaade on esitatud jäätmekava peatükis 2. Taaskasutamise ja ringlussevõtu eesmärkide seadmisel lähtutakse jäätmete liigiti kogumisel vajalike tasemete saavutamisest, mis on välja toodud tabelis 26.

Tabel 26. Lääne-Harju valla jäätmete liigiti kogumise eesmärgid aastaks 2026.

	Lääne-Harju valla baastase 2019	Lääne-Harju valla sihttase 2026
Liigiti kogutud olmejäätmete osakaal olmejäätmete kogumassist	30%	56%
Eriliigiliste pakendite osakaal kogu pakendijäätmetest	75%	87%

Üheks olulisemaks eesmärgiks on suurendada liigiti kogutud olmejäätmete osakaalu olmejäätmete kogumassist vähemalt Ringmajanduse paketis 2025-2030 aastateks määratud olmejäätmete ringlussevõtu tasemeni, milleks on 2026. aastal vähemalt 56%. Tegevus on vajalik, kuna üksnes liigiti kogutud olmejäätmeid on võimalik uuesti ringlusesse suunata.

Asjakohane on suurendada sarnaselt Saue vallaga ka eriliigiliste pakendite osakaalu kogu pakendijäätmete tekkest, kuna materjalipõhisem kogumine annab suuremad võimalused pakendijäätmeid uuesti ringlusse suunata.

Meetmed tabelis 26 kajastatud sihttasemete saavutamiseks on välja toodud käesoleva peatüki alapeatükkides.

Jäätmete liigiti kogumise, sortimise, taaskasutamise ja ringlussevõtu edendamise eesmärk loetakse täidetuks juhul, kui tabelis 26 seatud sihtarvud täidetakse aastaks 2026.

5.3.2.1 Biojäätmed

5.3.2.1.1 Saue vald

Liigiti kogutud biojäätmed tuleb kompostida kohapeal vastavalt nõuetele või anda üle jäätmekäitlejale. Ilma kompostimisvõimaluseta kinnistute (valdavalt korterelamud tiheasustusaladel, samuti toitlustusasutused) biolagunevate jäätmete (eeskätt köögi- ja sööklajajäätmed) vastuvõttu ja ringlusse suunamist tuleb jätkata korraldatud jäätmeveo raames. Samaaegselt tuleb propageerida biojäätmete lokaalset kompostimist eramute ja väiksemate korterelamute juures. Biojäätmed ei pea olema kinnistul hõlmatud korraldatud jäätmeveoga, kui biojäätmed on võimalik tekkekohal ringlusse võtta ja kasutada. Tiheasustusaladel tuleb võimalusel soodustada ka eramajapidamistes kompostrite soetamist. Tegevust kavandatakse ellu viia vastavalt toetusvõimaluste leidmisele eelistatult perioodil 2021–2024.

Kohalikel haljasaladel ja kalmistutel tekkivate jäätmete käitlemist tuleb jätkata vähemalt Pääsküla jäätmejaamas. Võimalusel tuleks kaaluda koostöös Lääne-Harju vallaga kompostimisväljaku(te) rajamist valla tiheasustusega piirkondades, mis oleks mõeldud üksnes aia- ja haljastusjäätmetele. Tegevus on kavandatud vastavalt toetusvõimaluste leidmisele perioodil 2021-2026. Nissi kalmistule tuleks kaaluda ka hooajalise kogumiskonteineri paigaldamist, kuhu elanikud saaksid kalmistutel tekkivaid haljastusjäätmeid viia. Tegevus on kavandatud aastale 2023. Lisaks tuleb jätkata lehekottide äravedu korraldatud jäätmeveo raames kevadel ja sügisel. Tegevus peab olema pidev ehk kestma kogu perioodi 2021-2026.

Biojäätmete liigiti kogumise, käitlemise ja ringlusse suunamise eesmärk loetakse täidetuks kui säilib praegune kogumisvõrgustik, lisaks on Nissi kalmistule paigaldatud hooajaline kogumiskonteiner, tiheasustusega piirkondade elanikele on võimaldatud soodsamalt kompostrite toetust ning koostöös Lääne-Harju vallaga on rajatud valla tiheasustusega aladele vähemalt 1 aia- ja haljastusjäätmete tarbeks mõeldud kompostimisväljak. Numbrilisi mõõdikuid antud eesmärgi saavutamiseks ei ole võimalik rakendada.

5.3.2.1.2 Lääne-Harju vald

Liigiti kogutud biojäätmed tuleb kompostida kohapeal vastavalt nõuetele või anda üle jäätmekäitlejale. Ilma kompostimisvõimaluseta kinnistute (valdavalt korterelamud tiheasustusaladel, samuti toitlustusasutused) biolagunevate jäätmete (eeskätt köögi- ja sööklajajäätmed) vastuvõttu ja ringlusse suunamist tuleb jätkata korraldatud jäätmeveo raames. Tegevus on pidev ja peab kestma kogu jäätmekava perioodi 2021-2026. Samaaegselt tuleb propageerida biojäätmete lokaalset kompostimist eramute ja väiksemate korterelamute juures. Biojäätmed ei pea olema kinnistul hõlmatud korraldatud jäätmeveoga, kui biojäätmed on võimalik tekkekohal ringlusse võtta ja kasutada. Teavitustegevus peab olema pidev ehk kestma kogu perioodi 2021-2026.

Kohalikel haljasaladel ja kalmistutel tekkivate jäätmete käitlemiseks tuleks kaaluda hooajaliste kogumiskonteinerite paigaldamist, kuhu on võimalik kalmistutel tekkivaid haljastujäätmeid viia. Konteineri haldus tuleb korraldada teenuselepinguga jäätmekäitlejaga. Tegevus on kavandatud aastatesse 2023. Lisaks võiks kaaluda ka koostöö tegemist vee-ettevõtetega, võimaldamaks näiteks Kloogal ja Paldiskis asuvate reoveepuhastite kompostimisplatsidele aia- ja haljastujäätmete üleandmist.

Ühe tegevusena tuleks kaaluda ka koostöös Saue vallaga kompostimisväljaku(te) rajamist valla tiheasustusega piirkondades, mis oleks mõeldud üksnes aia- ja haljastusjäätmetele. Tegevus on kavandatud vastavalt toetusvõimaluste leidmisele perioodil 2021-2026.

Biojäätmete liigiti kogumise, käitlemise ja ringlusse suunamise eesmärk loetakse täidetuks kui säilib praegune kogumisvõrgustik, lisaks on kalmistutel ja avalike haljasaladel tekkivate haljastujäätmete tarbeks paigaldatud hooajalisi kogumiskonteinereid, saavutatud on koostöö vee-ettevõtetega ning koostöös Saue vallaga on rajatud valla tiheasustusega aladele vähemalt 1 aia- ja haljastujäätmete tarbeks mõeldud kompostimisväljak. Numbrilisi mõõdikuid antud eesmärgi saavutamiseks ei ole võimalik rakendada.

5.3.2.2 Pakendite ja pakendijäätmete käitlemise kava

Olemasolevate pakendijäätmete kogumise mahutite andmed, mis sisaldavad asukohta, mahutite suurust, mahutitesse kogutavat jäätmeliiki ning vastutavat taaskasutusorganisatsiooni on välja toodud jäätmekava lisas 1 „Pakendikonteinerite paiknemine Saue vallas ja Lääne-Harju vallas“.

Pakendijäätmete prognoositavad kogused perioodil 2021-2026 on esitatud peatükis 4 „Jäätmetekke prognoos“.

Keskkonnaministri 16. jaanuari 2007 määruse nr 4 "Olmejäätmete sortimise kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused" (edaspidi *määrus nr 4*) § 4 lõike 1² kohaselt peab kohaliku omavalitsuse üksus vastavalt jäätmeseaduse § 31 lõikele 3 korraldama vähemalt määrus nr 4 § 3 lõike 2 p-des 1–6 nimetatud jäätmete ning punktis 8 nimetatud jäätmekoodidega 15 01 01 (paber- ja kartongpakend), 15 01 02 (plastpakend), 15 01 04 (metallpakend) ning 15 01 07 (klaaspakend) määratud pakendijäätmete liigiti kogumise.

Pakendiseaduse § 17¹ kohaselt peab taaskasutusorganisatsioon tagama, et kogumiskohtade tihedus iga taaskasutusorganisatsiooni kohta oleks järgmine:

- 1) kui tiheasustusega alal on asustustihedus rohkem kui 1000 elanikku ühel ruutkilomeetril – vähemalt üks kogumiskoht jäätmevaldajast 500 meetri raadiuses;
- 2) kui tiheasustusega alal on asustustihedus rohkem kui 500 elanikku ühel ruutkilomeetril – vähemalt üks kogumiskoht jäätmevaldajast 1000 meetri raadiuses;
- 3) kui asustustihedus on alla 500 elaniku ühel ruutkilomeetril – kohaliku omavalitsuse territooriumil paiknevates asulates, arvestusega üks kogumiskoht 500 elaniku kohta.

Pakendiseadus sätestab, et kogumiskonteinerite miinimumarv ja miinimummaht ning nende tühjendamissagedus lepitakse iga kogumiskoha kohta kokku taaskasutusorganisatsiooni ja kohaliku omavalitsuse organi vahel.

5.3.2.2.1 Saue vald

Saue vallas on asustustihedus üle 1000 elaniku km² kohta Saue linnas. Seega Saue linnas peab olema vähemalt üks pakendijäätmete kogumiskoht jäätmevaldajast 500 meetri raadiuses. Kokku on Saue linnas 64 konteinerit (neist TVO-l 7, ETO-l 10 ja EPR-l 47). Asustustihedus üle 500 elaniku km² kohta on Laagri, Riisipere ja Turba alevikus ning nendes kohtades peab olema vähemalt üks pakendijäätmete kogumiskoht jäätmevaldajast 1000 meetri raadiuses. Laagri alevikus on kokku 15 konteinerit, Riisipere alevikus 6 ning Turba alevikus 2 konteinerit.

Ülejäänud vallas peab olema üks kogumiskoht 500 elaniku kohta ehk jättes välja Saue linna ning Laagri, Turba ja Riisipere alevikud, peab ülejäänud vallas kokku olema 21 kogumiskohta. Pakendiorganisatsioonide andmetel on Saue vallas väljaspool Saue linna ja eelpool nimetatud alevikke avalikke pakendite kogumiskohti TVO-l 17, ETO-l 21 ja EPR-l 21. Seega ei ole kogumiskohtade hulk piisav ainult TVO-l. Samas valla tiheasustusega aladel toimib hästi TVO pakutav pakendikotiteenus ning seda soovitakse nii eramajadele kui Saue linna kortermajadele rohkem propageerida ja realiseerida. Saue vald ei ole käesoleval ajal sõlminud TVO-ga lepinguid kogumiskohtade tiheduse vähendamiseks pakendikotiteenuse (pakendijäätmete kogumine tekkekohal) pakkumise arvelt, kuid läbirääkimiste ja lepingute sõlmimisega kavatakse alustada 2021. aastal.

Paigutuslikult on pakendikonteinerite paiknemine võrdlemisi hea katvusega - kõigis suuremates asumites on pakendite üleandmise võimalus olemas. Pakendijäätmete kogumissüsteem vajab pidevalt ülevaatamist ja optimeerimist vastavalt inimeste käitumisele ja elamualade arengule. Vajalik on ka pidev inimeste informeerimine pakendite sorteerimise vajadusest ning pakendijäätmete konteinerite sihtotstarbest vältimaks pakendikonteinerite kasutamist olmejäätmete tarbeks. Elanikkonna teavitamine on pidev tegevus, mida tuleb teha kogu jäätmekava perioodil 2021–2026.

Saue linnas, Laagri alevikus ning Alliku ja Koidu külates on käesoleval ajal võimalik liituda ka tasuta vabatahtliku pakendijäätmete kohtkogumise võimalusega. Antud teenust pakub käesoleval ajal RAGN-SELLS AS koostöös TVO-ga. Teenust kasutab Laagri alevikus 142, Alliku külas 141, Saue linnas 119 ja Koidu külas 9 majapidamist. Soovitav oleks, et antud võimaluse olemasolu propageeriks ka omavalitsus. Tihti pelgavad inimesed nn pakendikoti teenust näiteks koti võimaliku purunemise ja hoiustamisega seoses. Kartuse vähendamiseks oleks mõistlik teavitada võimalusest, et kotti võib hoida prügikonteineris vms hoidjas või anumas näiteks segaolmejäätmete konteineri kõrval. Teavitus on kavandatud pidevalt perioodil 2021–2026.

Pakendijäätmete liigiti kogumise ja käitlemise eesmärk loetakse täidetuks, kui 2026 a on laienenud pakendite tekkekohalt kogumise teenus, säilib avalike pakendijäätmete kogumiskonteinerite arv vähemalt praegusel tasemel või on avalikke kogumiskohtade arvu vähendatud proportsionaalselt tekkekohalt kogumisega.

5.3.2.2.2 Lääne-Harju vald

Lääne-Harju valla asumites ei ole asustustihedus üle 500 elaniku km² kohta üheski piirkonnas. Seega peab vallas olema üks kogumiskoht 500 elaniku kohta ehk 26 kogumiskohta. Pakendiorganisatsioonide andmetel on Lääne-Harju vallas avalikke pakendite kogumiskohti TVO-l 14, ETO-l 23 ja EPR-l 19. Seega on kõikidel pakendiorganisatsioonidel avalikke kogumiskohti puudu – TVO-l 12, ETO-l 3 ja EPR-l 7 kogumiskohta.

Paigutuslikult on pakendikonteinerite paiknemine võrdlemisi hea katvusega – kõigis suuremates asumites on pakendite üleandmise võimalus olemas. Samas tuleb kõikidel organisatsioonidel pakendikonteinereid juurde paigutada. Vähemalt Paldiski linnas tuleks tihendada koostööd pakendiorganisatsioonidega võimaldamaks elanikel vabatahtlike pakendikonteinerite või pakendikottide hõlpsamat paigaldamist. Pakendijäätmete kogumissüsteem vajab pidevalt ülevaatamist ja optimeerimist vastavalt inimeste käitumisele ja elamualade arengule.

Vajalik on ka pidev inimeste informeerimine pakendite sorteerimise vajadusest ning pakendijäätmete konteinerite sihtotstarbest vältimaks pakendikonteinerite kasutamist olmejäätmete tarbeks. Elanikkonna teavitamine on pidev tegevus, mida tuleb teha kogu jäätmekava perioodil 2021–2026.

Pakendijäätmete liigiti kogumise ja käitlemise eesmärk loetakse täidetuks kui 2026 a on laiendatud avalike pakendikonteinerite arvu vähemalt Pakendiseaduses sätestatud nõuete tasemeni ning elanikel on tekkinud võimalus vähemalt suuremates tiheasustusaladel (nt Paldiskis) liituda pakendijäätmete kohtkogumise teenusega.

5.3.2.3 Elektroonikaromud ja ohtlikud jäätmed

Vajalik on jätkata ohtlike jäätmete ja elektroonikajäätmete kogumist Saue vallas vähemalt Pääsküla jäätmejaamas ja võimalusel kogumispunktides Saue linnas ja Ääsmäe külas ning Lääne-Harju vallas vähemalt Karjaküla jäätmejaamas ning võimalusel EES-Ringlus kogumispunktis Vasalemmas. Lisaks on vajalik jätkata nii Saue kui Lääne-Harju vallas regulaarsete kogumisringidega. Tegevus on vajalik kogu jäätmekava perioodil 2021–2026.

Ohtlike jäätmete hulgas on jätkuvalt probleemiks asbesti sisaldavate ehitusjäätmete ehk eterniidi teke. Keskkonnaministeeriumi algatusel kaardistati 2021. a alguses Eesti omavalitsustes asbesti sisaldavate toodete koguseid ning nendest vabanemise võimalik aeg. Saue vallas plaanitakse aastatel 2021-2025 vabaneda 156,2 tonnist eterniidist ja Lääne-Harju vallas 1435 tonnist eterniidist. Vähendamaks ohtliku eterniidi ebaseaduslikku käitlemist (matmist, metsa viimist jms) on vajalik jätkata eterniidi vastuvõttu tasuta või mõistliku tasu eest. Vajalik on jätkata ka regulaarsete ohtlike jäätmete kogumisringidega. Tegevus on kavandatud perioodile 2021–2026.

Elektroonikaromude ja ohtlike jäätmete liigiti kogumise ja käitlemise eesmärk loetakse täidetuks kui 2026 a säilib valdades praegune kogumispunktide võrgustik ning on suudetud jätkata ohtlike jäätmete, sh eterniidi kogumisringe.

5.3.2.4 Suurjäätmed

Saue valla elanikud saavad suurjäätmeid anda Pääsküla jäätmejaama, kus kasutuskõlbliku mööbli üleandmine on tasuta ning kasutuskõlbmatu mööbli, sh rõivaste üleandmine, tasu eest. Lisaks on nii Saue vallas kui Lääne-Harju vallas võimalik suurjäätmeid üle anda korraldatud jäätmeveo raames ettetellimisel. Suurjäätmete kogumiskohad peavad asuma jäätmevaldajast maksimaalselt 15 kilomeetri kaugusel. Kuna suurjäätmeid on võimalik korraldatud jäätmeveo raames ära anda, on jäätmeseadusest tulenev suurjäätmete kogumiskoha kauguse nõue valdadel täidetud. Vajalik on jätkata eelpool kirjeldatud tegevust ka perioodil 2021–2026.

Suurjäätmete liigiti kogumise ja käitlemise eesmärk loetakse täidetuks kui 2026 a säilib valdades praegune kogumisvõrgustik.

5.3.2.5 Ehitus- ja lammutusjäätmed

Ehitusjäätmete äravedu on elanikel võimalik tellida mitmetelt eraettevõtjatelt. Samuti võetakse ehitus- ja lammutusjäätmeid Saue valla elanikelt vastu Pääsküla jäätmejaamas ja Lääne-Harju valla elanikelt Karjaküla jäätmejaamas. Saue omavalitsus ei näe käesoleval ajal vajadust täiendava ehitus- ja lammutusjäätmete kogumiskoha rajamiseks. Lääne-Harju omavalitsus soovib leida koostöövõimalusi vallas tegutsevate ehitus- ja lammutusjäätmete käitlemisega tegelevate eraettevõtetega. Läbirääkimised ja koostöövõimaluste sõlmimine on kavandatud perioodile 2022-2023.

Vajalik on jätkata ka vastuvõttu vähemalt Pääsküla ja Karjaküla jäätmejaamades kogu jäätmekava perioodil 2021-2026.

Ehitus- ja lammutusjäätmete liigiti kogumise ja käitlemise eesmärk loetakse täidetuks kui 2026 a säilib valdades praegune kogumispunktide võrgustik ning Lääne-Harju vald on saavutanud koostöö vähemalt ühe ehitus- ja lammutusjäätmete käitlemisega tegeleva eraettevõttega.

5.3.2.6 Koondandmed jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamine koos tähtaegadega ja konkreetsete jäätmeliikide kaupa

Järgnevas tabelis on esitatud koondandmed *sortimismääruses* määratud jäätmeliikide kogumise ja sortimise arendamise kohta.

Tabel 27. Koondandmed jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamine koos tähtaegadega ja konkreetsete jäätmeliikide kaupa Saue ja Lääne-Harju vallas.

Jäätmeliik	Kogumisviis/tegevus Saue vallas	Tähtaeg	Kogumisviis/tegevus Lääne-Harju vallas	Tähtaeg
Paber ja kartong (20 01 01)	Korraldatud jäätmeveo raames kogumise jätkamine. Tasuta vastuvõtu jätkamine Pääsküla jäätmejaamas.	Pidev tegevus 2021-2026 Pidev tegevus 2021-2026	Korraldatud jäätmeveo raames kogumise jätkamine. Tasuta vastuvõtu jätkamine Karjaküla jäätmejaamas.	Pidev tegevus 2021-2026 Pidev tegevus 2021-2026
Plastid (20 01 39)	Vastuvõtu jätkamine Pääsküla jäätmejaamas. Vastuvõtu võimaldamine uutes loodavates jäätme-punktides Saue linnas, Riisipere alevikus ja Kaasiku külas.	Pidev tegevus 2021-2026 Alates 2021	Vastuvõtu võimaldamine Karjaküla jäätmejaamas või mõnes muus jäätmejaamas koostöös teiste oma-valitsustega.	Alates 2023
Metallid (20 01 40)	Kokkuost erinevate Saue vallas paiknevate kokku-ostjate poolt. Tasuta vastuvõtu jätkamine Pääsküla jäätmejaamas.	Pidev tegevus 2021-2026 Pidev tegevus 2021-2026	Kokkuost erinevate Lääne-Harju vallas paiknevate kokkuostjate poolt. Vastuvõtu võimaldamine Karjaküla jäätmejaamas või mõnes muus jäätmejaamas koostöös teiste oma-valitsustega.	Pidev tegevus 2021-2026 Alates 2023
Klaas (20 01 02)	Vastuvõtu jätkamine Pääsküla jäätmejaamas. Vastuvõtu võimaldamine uutes loodavates jäätme-punktides Saue linnas, Riisipere alevikus ja Kaasiku külas.	Pidev tegevus 2021-2026 Alates 2021	Vastuvõtu jätkamine Karjaküla jäätmejaamas.	Pidev tegevus 2021-2026
Biolagunevad aia- ja haljastusjäätmad (20 02 01)	Kalmistujäätmetele hooajalise kogumise- konteineri paigaldamine vähemalt Nissi kalmistule. Korraldatud jäätmeveo raames kogumisega jätkamine kevadeti ja sügiseti. Vastuvõtu jätkamine Pääsküla jäätmejaamas. Kompostimisväljaku rajamine valla tiheasustusega ala(de)le.	2023 Pidev tegevus 2021-2026 Pidev tegevus 2021-2026 Vastavalt toetusvõimalustele 2021-2026	Kalmistujäätmetele hooajalise kogumiskonteineri paigaldamine. Korraldatud jäätmeveo raames kogumisega jätkamine kevadeti ja sügiseti. Harju-Risti ja Madise uuele kalmistule kommunaal-majakesed, koos bio-lagunevate jäätmete kogu-mise aedikuga.	2023 Pidev tegevus 2021-2026 Hiljemalt 2026

Saue valla ja Lääne-Harju valla ühine jäätmekava aastateks 2021–2026

	Kohtkompostimise edendamine eramajades ja kortermajades, kus see on võimalik.	Pidev tegevus 2021-2026	Kompostimisväljaku rajamine valla tiheasustusega ala(de)le. Kohtkompostimise edendamine eramajades ja kortermajades, kus see on võimalik.	Vastavalt toetusvõimalustele 2021-2026 Pidev tegevus 2021-2026
Biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed (20 01 08)	Korraldatud jäätmeveo raames kogumisega jätkamine. Kohtkompostimise edendamine eramajades ja väikestes kortermajades.	Pidev tegevus 2021-2026 Pidev tegevus 2021-2026	Korraldatud jäätmeveo raames kogumisega jätkamine. Kohtkompostimise edendamine eramajades ja väikestes kortermajades.	Pidev tegevus 2021-2026 Pidev tegevus 2021-2026
Bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljastusjäätmed (20 02 02, 20 02 03)	Vastuvõtu jätkamine Pääsküla jäätmejaamas	Pidev tegevus 2021-2026	Vastuvõtu võimaldamine Karjaküla jäätmejaamas või mõnes muus jäätmejaamas koostöös teiste omavalitsustega.	Alates 2023
Pakendid (15 01), sealhulgas paber- ja kartongpakendid (15 01 01), plastpakendid (15 01 02), puitpakendid (15 01 03), metallpakendid (15 01 04), komposiitpakendid (15 01 05), klaaspakendid (15 01 07), tekstiilpakendid (15 01 09) ja muud jäätmeseaduse §-s 7 esitatud olmejäätmete mõistele vastavad pakendid;	Vastuvõtu jätkamine avalike kogumiskonteinerite abil. Avalike kogumiskonteinerite arvu, suuruse ja paiknemise optimeerimine. Koostöö tihendamine pakendiorganisatsioonidega võimaldamaks tiheasustusega alevikes eramajadele ja korteritele vabatahtlike pakendikonteinerite või pakendikoti teenuse osutamist pakendiorganisatsioonide poolt. Vastuvõtu võimaldamine uutes loodavates jäätme-punktides Saue linnas, Riisipere alevikus ja Kaasiku külas. Elanikkonna teavitamine pakendikonteinerite paiknemisest ja pakendijäätmete sorteerimise vajadusest	Pidev tegevus 2021-2026 Pidev tegevus 2021-2026 Alates 2021 Pidev tegevus 2021-2026	Vastuvõtu jätkamine avalike kogumiskonteinerite abil. Avalike kogumiskonteinerite arvu, suuruse ja paiknemise optimeerimine. Koostöö tihendamine pakendiorganisatsioonidega võimaldamaks tiheasustusega alevikes eramajadele ja korteritele vabatahtlike pakendikonteinerite või pakendikoti teenuse osutamist pakendiorganisatsioonide poolt. Elanikkonna teavitamine pakendikonteinerite paiknemisest ja pakendijäätmete sorteerimise vajadusest	Pidev tegevus 2021-2026 Pidev tegevus 2021-2026 Pidev tegevus 2021-2026
Puit (20 01 38)	Vastuvõtu jätkamine Pääsküla jäätmejaamas.	Pidev tegevus 2021-2026	Vastuvõtu võimaldamine Karjaküla jäätmejaamas või mõnes muus jäätmejaamas koostöös teiste omavalitsustega.	Alates 2023
Tekstiil (20 01 10, 20 01 11)	Vastuvõtu jätkamine Pääsküla jäätmejaamas	Pidev tegevus 2021-2026	Vastuvõtu võimaldamine Karjaküla jäätmejaamas või mõnes muus jäätmejaamas	Alates 2023

Saue valla ja Lääne-Harju valla ühine jäätmekava aastateks 2021–2026

	Vastuvõtu jätkamine MTÜ Riidepunkti konteinerite kaudu. Vastuvõtu võimaldamine uutes loodavates jäätme-punktides Saue linnas, Riisipere alevikus ja Kaasiku külas. Elanike teavitamine kasutatud tekstiiljäätmete (rõivad, jalatsid, kangad, mänguasjad jms) ära viimise võimalustest taaskasutuskeskustesse.	Pidev tegevus 2021-2026 Alates 2021 Pidev tegevus 2021-2026	koostöös teiste oma-valitsustega. Vastuvõtu võimaldamine MTÜ Riidepunkti konteinerite kaudu. Elanike teavitamine kasutatud tekstiiljäätmete (rõivad, jalatsid, kangad, mänguasjad jms) ära viimise võimalustest taaskasutuskeskustesse.	Pidev tegevus 2021-2026 Pidev tegevus 2021-2026
Suurjäätmed (20 03 07)	Vastuvõtu jätkamine Pääsküla jäätmejaamas Korraldatud jäätmeveo raames kogumise jätkamine üks kord kuus ettetellimisel.	Pidev tegevus 2021-2026 Pidev tegevus 2021-2026	Vastuvõtu võimaldamine Karjaküla jäätmejaamas või mõnes muus jäätmejaamas koostöös teiste oma-valitsustega. Korraldatud jäätmeveo raames kogumise jätkamine ettetellimisel.	Alates 2023 Pidev tegevus 2021-2026
Probleemtoodete jäätmed (20 01 21*, 20 01 23*, 20 01 34, 20 01 35*, 20 01 36)	Vastuvõtu jätkamine Pääsküla jäätmejaamas ja kogumispunktides. Vastuvõtu võimaldamine uutes loodavates jäätme-punktides Saue linnas, Riisipere alevikus ja Kaasiku külas. Kogumisringidega jätkamine	Pidev tegevus 2021-2026 Alates 2021 Pidev tegevus 2021-2026	Vastuvõtu jätkamine Karjaküla jäätmejaamas ja kogumispunktides. Kogumisringidega jätkamine.	Pidev tegevus 2021-2026 Pidev tegevus 2021-2026
Ohtlikud jäätmed (jäätmenimistu alajaotises 20 01 tärniga „*” tähistatud jäätmed) ning olmes tekkinud ohtlikke aineid sisaldavad või nendega saastunud pakendid jäätmekoodiga 15 01 10*	Vastuvõtu jätkamine Pääsküla jäätmejaamas ja kogumispunktides. Vastuvõtu võimaldamine uutes loodavates jäätme-punktides Saue linnas, Riisipere alevikus ja Kaasiku külas. Kogumisringidega jätkamine. Eterniidi kogumisringidega jätkamine eelregistreerimise alusel.	Pidev tegevus 2021-2026 Alates 2021 Pidev tegevus 2021-2026	Vastuvõtu jätkamine Karjaküla jäätmejaamas. Kogumisringidega jätkamine. Eterniidi kogumisringidega jätkamine eelregistreerimise alusel.	Pidev tegevus 2021-2026 Pidev tegevus 2021-2026

Juhul kui mõne eelnimetatud jäätmeliigi osas tekib vajadus täiendava kogumise osas, siis kaaluvad omavalitsused kogumisringide korraldamist või olemasolevate jäätmejaamade võrgustiku baasil vastuvõtu laiendamist.

Käesoleval ajal on Saue omavalitsus korraldanud koostöös Pääsküla jäätmejaamaga kõikide jäätmeseaduse reguleerimisalasse kuuluvate jäätmeliikide eraldi kogumise kogu valla haldusterritooriumilt ning erandeid jäätmeseaduse § 31 lg 6 alusel tehtud ei ole ega kavandata teha ka järgmise jäätmekava perioodi jooksul.

Lääne-Harju vallas puudub jäätmekava koostamise perioodil plasti, bioloogiliselt mittelagunevate aia- ja haljastujäätmete ning tekstiilijäätmete eraldi kogumise võimalused, kuid käesoleva jäätmekavaga soovitakse antud jäätmeliikide eraldi kogumist võimaldada vastavalt tabelis 27 väljatoodule. Jäätmeseaduse § 31 lg 6 alusel erandite tegemist ei kavandata.

5.4 Kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatava jäätmeveo arendamine, sealhulgas korraldatud jäätmeveo piirkonna määramine

5.4.1 Saue vald

Jäätmeseaduse kohaselt on korraldatud jäätmevedu olmejäätmete kogumine ja vedamine määratud piirkonnast määratud jäätmekäitluskohta kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud konkursi korras valitud ettevõtja poolt. Korraldatud jäätmevedu on vallas käesoleval ajal rakendatud. Uus jäätmevedaja leidmise konkurss on kavandatud 2024. aastasse ning uus veoperiood rakendub 01.05.2024.

Saue valla haldusterritoorium moodustab jäätmehoolduseeskirja alusel ühe jäätmeveo piirkonna, kuid tulenevalt haldusreformist saab kuni eelmiste kontsessioonilepingute kehtivuse lõppemiseni jagada tinglikult neljaks piirkonnaks. Korraldatud jäätmevedu on sõlmitud Saue vallas perioodiks 01.05.2020 – 30.04.2024 ettevõttega RAGN-SELLS AS. Hõlmatud jäätmeliigid on segaolmejäätmed, paber ja kartong, biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed, biolagunevad aia- ja haljastusjäätmed ning suurjäätmed.

Valla territooriumil asub mitmeid väiksemaid aiandusühistute kinnistuid ja talumajapidamisi, mis jäävad küll jäätmeveopiirkonda, kuid pole korraldatud jäätmeveoga liitunud. Valla prioriteediks on kohustada kõiki jäätmetekitajaid korraldatud jäätmeveoga liituma. Lisaks jätkata praktikat, et hooajalisi jäätmevabastusi antakse vaid äärmisel juhul (näiteks kui suvilapiirkonnas on kõik kinnistud liitunud ühise mahuti kasutamise lepinguga ning mitte keegi kinnistu omanikest teatud perioodil kinnistut ei kasuta). Tegevus on pidev kogu perioodi jooksul 2021–2026.

Uue korraldatud jäätmeveo hankega liidetakse vajaduse tekkimisel ka segapakendid. Täiendavate jäätmeliikide hõlmamiseks on vajalik muuta jäätmehoolduseeskirja ning sätestada jäätmeliikide kogumisele jäätmeseadusele vastavad tingimused. Uus jäätmeveo hange kavandatakse läbi viia kahetasandilisena. Tegevus on kavandatud aastale 2024.

Jäätmete sorteerimise parandamiseks on oluline, et korraldatud jäätmeveo hanke läbiviimisel tagatakse eriliigiliselt kogutud jäätmete konteinerite tühjemisele tunduvalt soodsam hind kui segaolmejäätmete konteineritele. Lisaks on asjakohane tõsta tühisõidu hinda konteineri puudumisel.

Juhul kui jäätmeseaduses muutub korraldatud jäätmeveo korraldus, korraldatakse edaspidi jäätmekäitlust vastavalt kehtivale seadusandlusele.

5.4.2 Lääne-Harju vald

Korraldatud jäätmevedu on käesoleval ajal rakendatud. Uus korraldatud jäätmeveo konkurss on kavandatud 2025. aastasse ning uus jäätmeveo hange kavandatakse läbi viia kahetasandilisena.

Võimalusel kaalutakse uue hankega liita ka jäätmejaama/-kogumispunktide haldamine. Tegevus on kavandatud aastale 2025.

Lääne-Harju valla saab tulenevalt haldusreformist kuni eelmiste kontsessioonilepingute kehtivuse lõppemiseni jagada tinglikult viieks piirkonnaks. Korraldatud jäätmevedu on sõlmitud Lääne-Harju vallas perioodiks 01.04.2021 - 31.03.2025 ettevõttega Eesti Keskkonnateenused AS. Hõlmatud jäätmeliigid on segaolmejäätmed, paber- ja kartong, suurjäätmed, segapakendid (lisateenusena valla tiheasustusega piirkondades), biolagunevad köögi- ja sööklajäätmete ning aia- ja haljastujäätmed.

Jäätmete sorteerimise parandamiseks on oluline, et korraldatud jäätmeveo hanke läbiviimisel tagatakse eriliigiliselt kogutud jäätmete konteinerite tühjendamisele tunduvalt soodsam hind kui segaolmejäätmete konteineritele. Lisaks on asjakohane tõsta tühisõidu hinda konteineri puudumisel.

Juhul kui jäätmeseaduses muutub korraldatud jäätmeveo korraldus, korraldatakse edaspidi jäätmekäitlust vastavalt kehtivale seadusandlusele.

5.5 Vajalike jäätmehooldusrajatiste kindlaksmääramine

5.5.1 Saue vald

Valla territooriumil ei ole jäätmejaamasid. Elanikud saavad jäätmeid viia Pääsküla jäätmejaama. Hiljemalt 2022. aastaks soovitakse sõlmida koostöös Lääne-Harju vallaga koostöökokkulepped ka Keila ja Harku jäätmejaamadega. Lisaks kaalutakse koostöös Lääne-Harju vallaga leida sobiv asukoht ühise jäätmejaama rajamiseks, mis võimaldaks ka valla lõunapoolsema piirkonna elanikele jäätmete kiiremat ja mugavamat üleandmist. Tegevus on kavandatud aastale 2024.

Biolagunevate aia- ja haljasjäätmete osas kaalutakse Nissi kalmistule hooajalise kogumiskonteineri paigaldamist, kuhu elanikkonnal on võimalik kalmistutel tekkivaid haljastujäätmeid viia. Konteineri haldus tuleb korraldada teenuselepinguga jäätmekäitlejaga. Tegevus on kavandatud aastasse 2023. Võimalusel tuleks kaaluda koostöös Lääne-Harju vallaga kompostimisväljaku(te) rajamist valla tiheasustusega piirkondades, mis oleks mõeldud üksnes aia- ja haljastusjäätmetele. Tegevus on kavandatud vastavalt toetusvõimaluste leidmisele perioodil 2021-2026.

Elanikele liigiti kogutud jäätmete äraandmise võimaluste suurendamiseks ja ühtse jäätmete sorteerimise süsteemi arendamiseks rajatakse kaks uut jäätmeplatsi – Kaasikusse ja Riisiperre. Platsile paigutatakse konteinerid segapakenditele, paberile ja kartongile, tekstiilile, rõivastele, ohtlikele jäätmetele, elektroonikajäätmetele, vanarehvidele, lehtklaasile, klaaspakenditele ja plastile. Samasuguse põhimõttega jäätmeplats asub ka Saue linnas aadressil Kasesalu 5. Lisaks kavandatakse täiendada Laagri alevikus asuvat Kuuse L7 jäätmeplatsi, kus asuvad käesoleval ajal konteinerid paberile ja papile, rõivastele, tekstiilile, klaaspakendile ja patareidele. Territoorium plaanitakse piirata aiaga ning paigaldada videovalve. Tegevus on kavandatud perioodile 2021.

Saue valla elanikel on võimalus taotleda korterelamute haljastuse ja hoovide korrastamise toetust, mille üheks toetatavaks tegevuseks on süvakogumismahutite rajamine. 2021. aasta esimeseks kvartali lõpuks oli vastavaid taotlusi esitatud umbes viis tükki ning huvi süvamahutite osas kasvab aasta-aastalt. Kuna süvamahutid on esteetiliselt ilusad ja ruumisäästlikud, lisaks puhtad ja lõhnavabad ning neid on turvaline kasutada, on valla eesmärgiks süvamahutite soetamist ja kasutamist võimalikult palju propageerida ning jätkata selles osas ka toetuste andmist. Tegevus on kavandatud kogu perioodile 2021-2026.

Kõikidesse koolidesse, lasteaedadesse ja valla hallatavatesse asutustes kavandatakse paigutada sorteerimissüsteemid. Lisaks propageeritakse sortimissüsteemide soetamist ja kasutuselevõttu ka eraettevõtetele. Koostöös Lääne-Harju valla spetsialistidega viiakse sorteerimissüsteemidega liitunud asutustes läbi teabepäevad/koolitused. Tegevus on kavandatud kogu jäätmekava perioodile 2021-2026.

5.5.2 Lääne-Harju vald

Valla territooriumil asub Karjaküla jäätmejaam. Vajalik on tagada olemasoleva jäätmehooldusrajatise hooldus, inventari ajakohasus ning vastavalt vajadusele optimeerida jäätmejaama tegevust. Tegevus on pidev ning vajalik kogu jäätmekava perioodi aastatel 2021-2026.

Kuna Karjaküla jäätmejaama pole võimalik oluliselt laiendada jäätmejaama kõrval paikneva Karjaküla kalmistu kaitsevööndi tõttu, soovitakse hiljemalt 2022. aastaks sõlmida koostöös Saue vallaga koostöökokkulepped ka Keila ja Harku jäätmejaamadega. Lisaks kaalutakse koostöös Saue vallaga leida sobiv asukoht ühise jäätmejaama rajamiseks ning alustada ettevalmistustöödega. Tegevus on kavandatud aastale 2024.

Elanike liigiti kogutud jäätmete üleandmise lihtsustamiseks on vallal kavas luua jäätmemajad Laulasmaale, Lohusalu, Lehola, Ohtu, Madise, Padise ja Harju-Risti küladesse ning Paldiski linna. Tegevus on kavandatud perioodile 2022-2023.

Harju-Risti ja Madise uuele kalmistule planeeritakse erilahendusega Lääne-Harju vallale kujundatud kommunaalmajakesi, mis võimaldavad jäätmete liigiti kogumist. Majakestes on planeeritud ka biolagunevate jäätmete kogumise aedik, erinevad tööriistade hoiukohad, kalmistu infostend ja pink puhkamiseks. Tegevust kavandatakse ellu viia vastavalt toetusvõimaluste leidmisele eelistatult hiljemalt 2026.

Koolidesse, lasteaedadesse ja valla hallatavatesse asutustesse kavandatakse paigutada sorteerimissüsteemid. Lisaks propageeritakse sortimissüsteemide soetamist ja kasutuselevõttu ka eraettevõtetele. Koostöös Saue valla spetsialistidega viiakse sorteerimissüsteemidega liitunud asutustes läbi teabepäevad/koolitused. Tegevus on kavandatud kogu jäätmekava perioodile 2021-2026.

Et suurendada elanikel tekkivate jäätmete taaskasutust ja ringlussevõttu, peetakse vajalikuks tegevuseks ka taaskasutuskeskuste/paranduskeskuste loomist koostöös teiste organisatsioonidega. Tegevus on kavandatud aastale 2022.

5.6 Ladestamise vähendamise meetmed

Tulenevalt jäätmeseaduse § 42 lg 3 p 13 peab kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava sisaldama ringlussevõtuks või muuks taaskasutamiseks sobivate jäätmete, eelkõige olmejäätmete ja biolagunevate jäätmete ladestamise vähendamise saavutamise plaani ja ladestamise piiramiseks võetud meetmeid. Ladestamise vähendamisele aitab eeskätt kaasa jäätmete liigiti kogumise parandamine, mis vähendab ringlussevõtuks sobivate jäätmete sattumist segaolmejäätmete hulka. Jäätmekavas kavandavad tegevused on läbivalt suunatud ringlussevõtu suurendamisele ning jäätmeliikide kaupa on teemat käsitletud ptk-s 5.3 „Jäätmete liigiti kogumise, sortimise, taaskasutamise ja ringlussevõtu edendamine“.

Järgnevalt on välja toodud olulisemad olmejäätmete ja biolagunevate jäätmete ladestamise vähendamisele suunatud meetmed:

Olmejäätmete prügilasse ladestamise vähendamiseks tuleb nii Saue valla kui Lääne-Harju valla uus korraldatud jäätmeveo hange läbi viia kahetasandilisena, kus eraldi käitluskoha hanke läbiviimine ei võimaldaks enam segaolmejäätmeid prügilas ladestada. Saue vallas on oodata uut hanget aastal 2024 ja Lääne-Harju vallas aastal 2025.

Biolagunevate jäätmete ladestamise vähendamiseks tuleb jätkata biolagunevate jäätmete kogumist korraldatud jäätmeveo raames. Lisaks kaaluvad omavalitsused koostööna rajada valdade tiheasustusega piirkondadesse kompostimisväljak(ud), mis on mõeldud üksnes aia- ja haljastujäätmetele. Kalmistujäätmete kogumiseks soovivad mõlemad vallad kasutusele võtta ka

hooajalised kogumiskonteinerid. Täpsem ülevaade omavalitsuste biolagunevate jäätmete maksimaalsel tasemel ringlusesse suunamiseks on kirjeldatud peatükis 5.3.2.1 „Biojäätmelad“.

Jäätmete ladestamise vähendamise eesmärk loetakse täidetuks, kui aastaks 2026 on rakendatud korraldatud jäätmevedu kahetasandilisena, biojäätmelad on endiselt hõlmatud korraldatud jäätmeveoga ning valdade koostöö tulemusena on loodud vähemalt üks kompostimisväljak aia- ja haljastujäätmetele, lisaks on mõlemas vallas kasutusele võetud kalmistujäätmete kogumiseks hooajalised konteinerid. Numbrilisi mõõdikuid antud eesmärgi saavutamiseks ei ole võimalik rakendada.

5.7 Prügistamise, sh mereprügi vältimise, vähendamise ja koristamise meetmed

Prügistamise vältimiseks tuleks omavalitsustel kasutada võimalust toetuse saamiseks maastikupilti kahjustavate hoonete ja hoonevaremete lammutamiseks. Saue valla ja Lääne-Harju valla territooriumil on käesoleval ajal mitmeid tühjana seisvaid lagunevaid hooneid, mis kahjustavad maastikupilti ning põhjustavad reostusohu, tõmmates ligi ebaseaduslikku prügiladestamist jms. Ka on sellised hooned eraomanduses ning omavalitsusel puudub otseselt võimalus selliste hoonete lammutamiseks. Samas saab omavalitsus kaudselt (vajalike dokumentide vormistamisel abistamine, märgukirjade saatmine jms) toetada hoone omanikke lammutustegevuse elluviimisel.

Maastikupilti kahjustavate hoonete lammutamisel suureneb küll tekkivate lammutusjäätmete kogus, kuid paraneb välisruumi kvaliteet ja väheneb lagunenu hoonetest tulenev reostusohu. Tekkivad lammutusjäätmed tuleb suunata maksimaalselt taaskasutusse. Tegevust kavandatakse ellu viia vastavalt toetusvõimaluste leidmisele eelistatult perioodil 2021–2024.

Jätkuvalt on mõlemas vallas vajalikuks tegevuseks ka pidev omavalitsuste prügi mahapanekukohtade likvideerimine. Tegevus peab olema pidev kogu jäätmekava perioodil 2021–2026.

Nii Saue kui Lääne-Harju vald pakuvad ka korterelamute haljastuse ja hoovide korrastamise toetust. Toetust on võimalus saada erinevatele tegevustele, sealhulgas jäätmemajade ehitamisele, süvakogumismahutite rajamisele või jäätmekogumiskohtade korrastamisele. Saue vald pakub lisaks ka elamistingimuste parendamise toetust, mille toetatavateks tegevusteks on muuhulgas ka ebaseadusliku isetekkelise jäätmeladestuskoha likvideerimine või prügistatud ala koristamine, keskkonnaohtliku või maastikupilti kahjustava ehitise likvideerimine ning reostusallika või tekkinud reostuse likvideerimine. Vajalik on jätkata toetuste andmist kogu jäätmekava perioodil 2021–2026.

Prügistamise vähendamise ja koristamise eesmärk loetakse täidetuks aastaks 2026 on mõlemas omavalitsuses lammutatud maastikupilti kahjustavaid hooneid, iga-aastaselt on korraldatud omavalitsuste prügi mahapanekukohtade koristamisi ning jätkub haljastuse ja hoovide korrastamise toetamise traditsioon.

5.7.1 Mereprügi

Lääne-Harju vallas on üle saja kilomeetri rannajoont, millest tulenevalt on omavalitsusel oluline roll pöörata tähelepanu ka mereprügile.

Keskkonnaministeeriumi 2020. aastal valminud Mereprügi plaanis²⁷ käsitletakse mereprügi olemust, kasutusel olevaid meetmeid ja nende efektiivsust nii globaalsel, Euroopa Liidu, regionaalsel kui riiklikul tasandil ning tegevusplaani mereprügi vähendamiseks. Mereprügi plaanis tuuakse välja, et mõne hinnangu kohaselt on umbes 80% merekeskkonnas leiduvast prügist tekkinud maismaal toimuva inimtegevuse käigus ning mereprügi allikad ei piirdu üksnes inimeste tegevusega rannikualadel. Peamine on rakendada abinõusid maismaal, enne kui prügi jõuab merre. Sellest tulenevalt on kohaliku

²⁷ Mereprügi plaan https://www.envir.ee/sites/default/files/news-related-files/mereprugi_plaan_.pdf

omavalitsuse tasandil mereprügi vältimise ja vähendamise meetmed võimalik saavutada samadel alustel kui üldise jäätmetekke vältimise ja vähendamise meetmed (vt ptk 5.2 „Jäätmetekke vältimine ja vähendamine“). Väga olulisel kohal on elanike keskkonnateadlikkuse tõstmine, rõhutades ringmajanduse põhimõtteid ning materjalide korduskasutust, uuskasutust ja ringlust.

Ühe tegevusena tuleks kaaluda mereprügi vältimiseks ja liigiti kogumise edendamiseks ka eriliigiliste konteinerite paigaldamist avalikesse mererandadesse koostöös tootjavastutusorganisatsioonidega. Tegevus on kavandatud aastasse 2023.

Lisaks tuleks kaaluda võimalusel koostöös teiste rannikuäärsete omavalitsustega mererandade prügi koristamise aktsioonide korraldamist vähemalt üks kord aastas. Tegevusega alustatakse hiljemalt 2023. aastal.

Mereprügi vältimise, vähendamise ja koristamise eesmärk loetakse täidetuks kui aastaks 2026 on elanikele tehtud ringmajanduse põhimõtteid järgivat teavitustööd, koostöös tootjavastutusorganisatsioonidega on mererandadesse paigutatud eriliigilisi konteinereid ning üks kord aastas on korraldatud mererandade prügi koristamise aktsioone. Numbrilisi mõõdikuid antud eesmärgi saavutamiseks ei ole võimalik rakendada.

5.8 Teavituskampaaniad

Jäätmealast infot (sealhulgas korraldatud jäätmeveo ja jäätmete kogumispunktide kohta) edastatakse Saue ja Lääne-Harju valla elanikele nii ajaleheartiklite kui ka valdade kodulehtedel oleva jäätmekäitluse rubriigi kaudu. Info kättesaadavust võib jäätmekava koostamise perioodil hinnata heaks. Samas tuleb jälgida, et info oleks pidevalt ajakohane.

Jäätmekavaga püstitatud eesmärkide elluviimine eeldab jätkuvalt elanike kaasamist ja vastavat selgitustööd.

Lisaks valdade veebilehtedele on elanikele abiks ka Eesti tootjavastutusorganisatsioonide koostöös valminud kaardirakendus „Kuhu viia“ (<https://kuhuvii.ee/>), mis aitab inimestel leida informatsiooni, kuidas vabaneda jäätmetest ja kuhu anda kasutuskõlblikud esemed. Rakendus näitab ka, kus asuvad pakendikonteinerid, taaraautomaadid jms. Veebileheküljel esitatud pakendikonteinerite asukohad vajavad pidevat ajakohastamist. Samalt veebileheküljelt saab infot ka jäätmete sorteerimise kohta. Lisaks on Saue ja Lääne-Harju vallal ühiselt plaanis korraldada sortimisalaseid teabepäevasid koos sortimissüsteemide kasutuselevõtuga eelkõige valdade lasteaedades, koolides ja avalikes asutustes, aga võimalusel ja koostöö edenedes ka ettevõtetes. Tegevus on kavandatud kogu jäätmekava perioodile 2021-2026.

Lääne-Harju valla kodulehel on leitav infoleht, mis käsitleb endas keskkonnasõbralike sündmuste korraldamise meespead (mis koondab ka jäätmealast infot ürituste läbiviimisel). Saue vald soovib Lääne-Harju valla eeskujul samuti juurutada keskkonnasõbralike ürituste korraldamist. Saue valla kodulehele lisatakse vastav infoleht hiljemalt 2022. aastal.

Ka Keskkonnaministeerium on loonud mitmeid Interneti lehekülgi jäätmetemaatika tutvustamiseks. Jäätmekäitluse asjakohast infot koondatakse ja avaldatakse valdade kodulehtedel www.sauevald.ee ja www.laaneharju.ee (jäätmemajanduse rubriigis).

Pideva selgitustöö ja teavitamise aluseks on eesmärgistatud info edastamine. Info edastamise viisideks on kohalikud ajalehed, kuulutused, viidad, bukletid, internet jms. Samas, kuna interneti kasutamine on osade sihtgruppide hulgas eeldatavalt piiratud, siis on informatsiooni osaliselt vajalik dubleerida ka paberkandjal. Täiendavat teavitust vajadust on näha vähemalt aastatel 2024 ja 2025, mil toimuvad valdades uued korraldatud jäätmeveo hanked.

Selgitustöö kavandamisel on oluline arvestada ka sihtgrupist tulenevate asjaoludega. Soovitatav on läbi viia erinevaid kampaaniaid erinevatele sihtgruppidele, arvestades näiteks vanust (täiskasvanud, noored) ja asustust/elukohta (eramajad, korterelamud). Selgitustöö läbiviimisel tuleb arvestada, et sihtgruppi ei koormataks antava informatsiooniga üle, jagatav info peaks olema lihtsalt mõistetav, samas peab olema viide spetsiifilise teabe kättesaadavuse kohta.

Teavitustöö tegemiseks on võimalik finantseerimist leida ka väljaspool vallaeelarvet (näiteks KIK rahastusel). Asjakohane oleks kaasata ka kohalikke ettevõtjaid. Teavitustöökaks kasutatavaid infomaterjale leiab trükitavatel kujudel Keskkonnaministeeriumi jäätmete infolehel.

Senist omavalitsuste poolset teavitustegevust jäätmekäitluse küsimustes võib pidada võrdlemisi heaks. Omavalitsuste kodulehtedelt on info jäätmete üleandmisvõimaluste kohta hästi leitav ja kohalikes lehtedes on avaldatud jäätmekäitlusala seid artikleid. Vajalik on jätkata seniseid tegevusi. Tegevust viiakse ellu pidevalt ehk perioodil 2021–2026.

5.9 Tegevuskava ja rahastusallikad

Kavandatavad tegevused koos kavandatava rahastusega on esitatud järgnevas tabelis.

Tabel 20. Tegevuskava ja rahastusallikad.

Num ber	Tegevus	Tegevusaeg Saue	Tegevusaeg Lääne-Harju	Rahastamis allikas (teostajad)
Jäätmehoolduse kavandamine ja planeerimine				
1.1	Jäätmehoolduseeskirja ajakohastamine riiklike õigusaktide muutumisel.	Pidev	Pidev	(VV) VE
1.2	Kohalike õigusaktide ja arengudokumentide jooksev ülevaatamine ja ajakohastamine	Pidev	Pidev	(VV) VE
1.3	Uue kahetasandilise korraldatud jäätmeveo hanke korraldamine, sh Saue vallas vajadusel segapakendite kogumise hõlmamine korraldatud jäätmeveoga ning Lääne-Harju vallas vajadusel jäätmejaama/-kogumispunktide haldamine korraldatud jäätmeveoga.	2024	2025	(VV) VE
1.4	Kõikide jäätmetekitajate (k.a aiandusühistud, suvilad jms) motiveerimine ja kohustamine liituda korraldatud jäätmeveoga.	Pidev	Pidev	(VV) VE
Jäätmetekke vältimise ja vähendamise meetmed				
2.1	Taaskasutuskeskuste/paranduskeskuste loomine koostöös teiste organisatsioonidega	-	2022	(VV) VE F
2.2	Valdade koostöö tulemusel lahenduste väljatöötamine avalikes asutustes toidujäätmete vähendamiseks.	Pidev	Pidev	(VV)
Jäätmehooldusrajatiste kavandamine				
3.1	Ühise jäätmejaama rajamiseks sobiva asukoha leidmine	2024	2024	(VV) VE
3.2	Saue vallas Riisipere ja Kaasiku jäätmeplatside rajamine	2021-2022	-	(VV) VE F
3.3	Saue vallas Kuuse L7 jäätmeplatsi täiendamine eriliigiliste konteineritega.	2021-2022	-	(VV) VE F
3.4	Lääne-Harju vallas jäätmemajade rajamine	-	2022-2023	(VV) VE F
3.5	Lääne-Harju vallas Harju-Risti ja Madise uuele kalmistule kommunaalmajakeste rajamine koos biolagunevate jäätmete kogumise aedikuga.	-	Hiljemalt 2026	(VV) VE F
3.6	Sorteerimissüsteemide paigaldamine lasteaedadesse, koolidesse, valla	Pidev	Pidev	(VV) VE F

	hallatavatesse asutustesse ja võimalusel ettevõtetesse.			
3.7	Süvamahutite soetamise ja kasutamise propageerimine ning vastavate toetuste andmisega jätkamine.	Pidev	-	(VV) VE F
Jäätmete liigiti kogumise, sortimise, taaskasutamise ja ringlussevõtu arendamine				
4.1	Kalmistutel tekkivate aia- ja haljastusjätmetele hooajalise kogumiskonteineri paigaldamine, vajadusel inventari uuendamine.	Alates 2023 (Nissi kalmistule)	Alates 2023 (v.a Harju-Risti ja Madise kalmistud)	(VV) VE F
4.2	Saue valla tiheasustusalade eramajapidamistele kompostrite soetamise toetuse võimaldamine	Pidev	-	(VV) VE F
4.3	Lääne-Harju vallas koostöö tegemine vee-ettevõtetega, võimaldamaks Kloogal ja Paldiskis asuvate reoveepuhastite kompostimisplatsidele aia- ja haljastusjätmete üleandmist.	-	Pidev	(VV) VE
4.4	Kompostimisväljaku(te) rajamine tiheasustusega ala(de)le	2021-2026	2021-2026	(VV) VE F
4.5	Pakendikonteinerite suuruse ja asukoha optimeerimine ja koostöö tegemine pakendiorganisatsioonidega	Pidev	Pidev	VV / Pakendiorg.
4.6	Koostöö tihendamise pakendiorganisatsioonidega võimaldamaks elanikel vabatahtlike pakendikonteinerite või pakendikottide hõlpsamat paigaldamist vähemalt valla tiheasustusega aladel	Pidev	Pidev	VV / Pakendiorg.
4.7	Saue vallas koostöö tegemine TVO-ga vähendamaks tiheasustusega aladel avalikke pakendikonteinereid ning asendada need võimalusega koguda pakendijäätmed tekkekohal (pakendikotiteenus). Kasutada teenust nii eramajadel kui korterelamutel.	Pidev	-	VV / Pakendiorg.
4.8	Vabatahtlikust pakendijätmete kogumisteenusest elanikkonna teavitamine.	Pidev	Pidev	(VV) VE
4.9	Vähemalt üks kord aastas ohtlike jätmete ja eterniidi kogumisringi korraldamine.	Pidev	Pidev	(VV) VE F
4.10	Lääne-Harju vallas koostöölepingute sõlmimine vallas tegutsevate ehitus- ja lammutusjätmete käitlemisega tegelevate eraettevõtetega.	-	2022-2023	(VV) VE

Elanikkonna keskkonnateadlikkuse tõstmine				
5.1	Valla veebilehe täiustamine ja haldamine jäätmealase teabe osas	Pidev	Pidev	(VV) VE
5.2	Jäätmeteemaliste artiklite avaldamine piirkondlikus lehes	Pidev	Pidev	(VV) VE
5.3	Keskkonnateadliku tarbimise ja jäätmekäitluse põhimõtete tutvustamine läbi kampaaniate ning projektide läbiviimine	Pidev, suuremad teavitused 2024	Pidev, suuremad teavitused 2025	(VV) VE
5.4	„Keskkonnasõbralikud sündmused“ infolehe lisamine valla kodulehele ning kord kvartalis piirkondlikusse ajalehte	Alates 2022	Pidev	(VV) VE
5.5	Sortimisalaste teabepäevade korraldamine koos sortimissüsteemide kasutuselevõtuga lasteaedades, koolides, valla hallatavates asutustes ja võimalusel ettevõtetes.	Pidev	Pidev	(VV) VE
Jäätmehoolduse järelevalve				
6.1	Eraisikute ja ettevõtete jäätmekäitluse kontrollimine, vajadusel rikkujate vastutusele võtmine	Pidev	Pidev	(VV) VE
6.2	Jäätmevaldajate registri haldamine, täiendamine ja vajadusel tarkvara ajakohastamine	Pidev	Pidev	(VV) VE
6.3	Kontroll korraldatud jäätmeveoga liitumise üle	Pidev	Pidev	(VV) VE
6.4	Ehitus- ja lammutusjäätmete jäätmeõiendi nõudmine ehitisele kasutusloa andmisel suuremamahuliste ehitiste puhul	Pidev	Pidev	(VV) VE
Prügistamise, sh mereprügi vältimise, vähendamise ja koristamise meetmed				
7.1	Maastikupilti kahjustavate hoonete lammutamine ja jääkreostusobjektide likvideerimine	Eelistatult 2021-2024	Eelistatult 2021-2024	(VV, MO) VE, MO, F
7.2	Korterelamute haljastuse ja hoovide korrastamise toetuse andmine, Saue vallas lisaks elamistingimuste parendamise toetuse andmine	Pidev	Pidev	(VV) VE
7.3	Omavaliliste prügi mahapaneku kohtade pidev likvideerimine	Pidev	Pidev	(VV, MO) VE, MO
7.4	Koostöös tootjavastutusorganisatsioonidega mererandadesse eriliigiliste konteinerite paigaldamine	-	Alates 2023	VV / Pakendiorg.
7.5	Koostöös teiste rannikuäärsete omavalitsustega mererandade prügi koristamise aktsioonide korraldamine.	-	Alates 2023	(VV) VE
Muud tegevused				

8.1	Naaberomavalitsustega koostöö tegemine jäätmemajanduse korraldamisel, sh koostöökokkulepete sõlmimine Keila ja Harku jäätmejaamadega.	Pidev, koostöölepped hiljemalt 2022.	Pidev, koostöölepped hiljemalt 2022.	(VV)
-----	---	--------------------------------------	--------------------------------------	------

(VV) - teostajaks vallavalitsus

VE - finantseerimine vallaeelarvest

F - finantseerimine keskkonnapondidest projektipõhiselt

MO - maa omanikud

X - jooksev tegevus, mida teostatavad vallavalitsuse töötajad tööülesannete raames ja millele eraldi eelarvet ei kavandata.

* - Maksumus selgub edasise projekteerimise käigus.

Kokkuvõte

Saue ja Lääne-Harju valla jäätmekava aastateks 2021–2026 koostamisel analüüsiti jäätmekäitluse hetkeolukorda Saue ja Lääne-Harju vallas. Sellest lähtuvalt toodi välja jäätmehoolduse probleemid, püstitati jäätmehoolduse arendamiseks vajalikud eesmärgid ning töötati välja tegevuskava püstitatud eesmärkide ellu rakendamiseks.

Saue ja Lääne-Harju valla jäätmekava 2021–2026 koostamise juures on arvestatud hetkel kehtivatest õigusaktidest tulenevate nõuete ja kohustustega. Lisaks on arvestatud riiklikul tasemel seatud eesmärkidest, eeskätt riigi jäätmekavast 2014–2020, mida pikendati tagasiulatuvalt 25.02.2021 kuni riigi uue jäätmekava kehtestamiseni.

Jäätmekavas seatud eesmärkide täitmiseks on oluline elanike keskkonnateadlikkuse kasv ja sortimisharjumuste juurutamine ning jäätmete kohtsorteerimise edendamine, sorteeritud jäätmete üleandmisvõimaluste loomine, taaskasutuse suurendamine ning kontroll jäätmekäitluse üle. Kontrolli aitab tagada võimalikult suure hulga jäätmevaldajate haaratus üldisesse jäätmekäitlussüsteemi ehk korraldatud jäätmeveo rakendamine. Jäätmekava elluviimine aitab vähendada jäätmekäitlusest tulenevat keskkonnamõju.

Kasutatud materjalid

Allikmaterjalid:

- 1) Keskkonnaamet. 2014. Kohaliku omavalitsuse jäätmekava koostamise juhendmaterjal. Versioon 08.01.2016.
- 2) Riigikogu 14.02.2007 otsusega heaks kiidetud "Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030" <https://www.riigiteataja.ee/akt/12793848>
- 3) Riigikontroll. 2008. Ülevaade jäätmehoolduse olukorrast valdades ja linnades. Kas vallad ja linnad on jäätmeseadusest tulenevaid ülesandeid täitnud?
- 4) SA Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus. 2020. Segaolmejäätmete, eraldi kogutud paberi- ja pakendijäätmete ning elektroonikaromu koostise ja koguste uuring. Lõpparuanne
- 5) Vabariigi Valitsuse poolt 22.02.2007 heaks kiidetud "Eesti Keskkonnategevuskava 2007–2013" http://www.envir.ee/sites/default/files/elfinder/article_files/keskkonnategevuskava_2007-2013_uuendatud.pdf
- 6) Vabariigi Valitsuse 13. juuni 2014 korraldusega nr 256 heaks kiidetud "Riigi jäätmekava 2014–2020" <http://www.envir.ee/et/eesmargid-tegevused/jaatmed/riigi-jaatmekava-2014-2020>

Seadused, määrused:

- 1) Jäätmeseadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/105052021004>
- 2) Keskkonnajärelevalve seadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/110072020098>
- 3) Keskkonnaministri 9. veebruari 2005 määrus nr 9 "Elektri- ja elektroonikaseadmete romude käitlusnõuded" <https://www.riigiteataja.ee/akt/125042014009>
- 4) Keskkonnaministri 10. jaanuari 2008 määrus nr 5 "Kasutatud patareide ja akude käitlusnõuded" <https://www.riigiteataja.ee/akt/12910878>
- 5) Keskkonnaministri 16. jaanuari 2007 määrus nr 4 "Olmejäätmete sortimise kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused" <https://www.riigiteataja.ee/akt/119122015005>
- 6) Keskkonnaministri 16. juuni 2011 määrus nr 33 "Romusõidukite käitlusnõuded" <https://www.riigiteataja.ee/akt/120122019017>
- 7) Keskkonnaministri määrus 14. detsembri 2015 nr 70 "Jäätmete liigitamise kord ja jäätmenimistu" <https://www.riigiteataja.ee/akt/118122020026>
- 8) Pakendiseadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/105052021002>
- 9) Vabariigi Valitsuse 7. augusti 2008 määrus nr 124 "Patareidest ja akudest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad" <https://www.riigiteataja.ee/akt/115102013005>
- 10) Vabariigi Valitsuse 17. juuni 2010 määrus nr 79 "Mootorsõidukitest ja nende osadest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad" <https://www.riigiteataja.ee/akt/115102013004>
- 11) Vabariigi Valitsuse 17. juuni 2010 määrus nr 80 "Rehvidest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord" <https://www.riigiteataja.ee/akt/117062014013>
- 12) Vabariigi Valitsuse 20. aprilli 2009 määrus nr 65 "Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad" <https://www.riigiteataja.ee/akt/102072019012>
- 13) Vabariigi Valitsuse 8. detsembri 2011 määrus nr 148 "Jäätmete taaskasutamise- ja kõrvaldamistoimingute nimistud" <https://www.riigiteataja.ee/akt/121062016036?leiaKehtiv>

Andmebaasid:

- 1) Jäätmearuandluse infosüsteem <https://jats.keskkonnainfo.ee/>
- 2) Keskkonnalubade infosüsteem <http://klis.envir.ee/klis>
- 3) Keskkonnaregister <http://register.keskkonnainfo.ee>
- 4) Maa-ameti geoportaal <http://geoportaal.maaamet.ee>
- 5) Statistikaameti statistika andmebaas <http://pub.stat.ee>

Lisad

Lisa 1 Pakendikonteinerite paiknemine Saue vallas ja Lääne-Harju vallas

Tabel 28. Pakendikonteinerite paiknemine Saue vallas pakendiorganisatsioonide kodulehtede ja valla kodulehe alusel (seisuga 21.12.2020)

Pakendi-organisatsioon	Objekti aadress	Liik	Konteineri suurus (m ³)
ETO	Aila küla, Rooma kinnistu jäätmemaja	Segapakend	1,1
ETO	Aila küla, Vanakooli kinnistu jäätmemaja	Segapakend	1,1
ETO	Ääsmäe küla, Kasemäe tee/Kuuskmetsa nurk (Kaseurva)	Segapakend	4,5
ETO	Ääsmäe, Karja ja Karjavahe tee ristmik	Segapakend	1,1
ETO	Ääsmäe, Kasesalu (kooli teeotsas)	Segapakend	1,1
ETO	Ääsmäe, Kasesalu (kooli teeotsas)	Segapakend	1,1
ETO	Ääsmäe, Kasesalu (kooli teeotsas)	Segapakend	1,1
TVO	Allika küla	Segapakend	2,5
EPR	Alliku küla, Allika tee 10	Klaaspakend	5,0
EPR	Alliku küla, Kauri 6b	Segapakend	4,5
EPR	Alliku küla, Kauri 6b	Segapakend	1,1
EPR	Alliku küla, Kauri tee 6b	Klaaspakend	5,0
ETO	Alliku küla, Klaokse	Segapakend	2,5
TVO	Alliku küla, Kurvi tee 411 (jäätmemaja)	Segapakend	0,6
ETO	Ellamaa, Antsuküla tee	Segapakend	2,5
ETO	Ellamaa, Seedri kinnistu	Segapakend	1,1
EPR	Haiba küla, Haiba	Klaaspakend	5,0
EPR	Haiba küla, Haiba	Segapakend	1,1
ETO	Haiba, Kuuse tee (korterimajad)	Segapakend	2,5
ETO	Haiba, Kuuse tee (korterimajad)	paber papp	2,5
EPR	Hüüru küla, Hüüru	Klaaspakend	5,0
EPR	Hüüru küla, Hüüru	Segapakend	1,1
TVO	Hüüru küla, Hüüru mõisa ees parklas	Segapakend	1,1
TVO	Hüüru küla, Sauna tn (jäätmemaja)	Segapakend	0,6
TVO	Jõgisoo küla, Seltsimaja, jäätmemaja	Segapakend	1,1
ETO	Kaasiku küla, Laitse seltsimaja	Segapakend	2,5
ETO	Kaasiku küla, Laitse seltsimaja	Paber papp	2,5
ETO	Kaasiku küla, Laitse seltsimaja	Klaaspakend	3,0
EPR	Kernu küla, Kernu	Klaaspakend	5,0
EPR	Kernu küla, Kernu	Segapakend	1,1
TVO	Kiia küla, Kiia tee 1 (jäätmemaja)	Segapakend	1,1
TVO	Kohatu küla tankla	Segapakend	2,5
EPR	Koidu küla, Koidu tee	Segapakend	4,5
EPR	Koidu küla, Koidu tee	Klaaspakend	5,0
TVO	Koppelmaa küla, Voore mõis (jäätmemaja)	Segapakend	0,6
ETO	Koppelmaa, Karu tn äärne plats (Alliku küla, Möldre, Väriheina tee)	Segapakend	2,5
EPR	Laagri alevik, Kuuse 29	Klaaspakend	5,0
EPR	Laagri alevik, Kuuse 29	Segapakend	1,1
EPR	Laagri alevik, Sae 2	Segapakend	4,5
EPR	Laagri alevik, Sae 4	Klaaspakend	3,0
TVO	Laagri alevik, Viljaku/Nõlvaku	Segapakend	1,1
ETO	Laagri, Kuuse põik L7	Segapakend	2,5
ETO	Laagri, Kuuse põik L7	Segapakend	2,5
ETO	Laagri, Kuuse põik L7	Klaaspakend	3,0
ETO	Laagri, Kuuse tn 26	Segapakend	2,5
ETO	Laagri, Kuuse tn 26	Klaaspakend	1,5

Saue valla ja Lääne-Harju valla ühine jäätmekava aastateks 2021–2026

ETO	Laagri, Pärnu mnt 556a (RIMI Hypermarket)	Klaaspakend	1,5
ETO	Laagri, Pärnu mnt 556a (RIMI Hypermarket)	Klaaspakend	1,5
ETO	Laagri, Pärnu mnt. 558a (Maksimarketi taaramaja kõrval)	Klaaspakend	3,0
ETO	Laagri, Pärnu mnt. 558a (Maksimarketi taaramaja kõrval)	Paber papp	2,5
ETO	Laagri, Pärnu mnt. 558a (Maksimarketi taaramaja kõrval)	Paber papp	2,5
TVO	Lehetu küla, Saida ja Papli kinnistute vaheline ala	Segapakend	2,5
ETO	Lossi 6c, Laitse	Segapakend	2,5
ETO	Maidla keskus, bussipeatuse juures	Segapakend	2,5
TVO	Maidla küla, bussipeatuse juures	Segapakend	1,1
EPR	Maidla küla, Haraka 1	Klaaspakend	5,0
EPR	Maidla küla, Haraka 1	Segapakend	1,1
TVO	Maidla küla, Madise (jäätmemaja)	Segapakend	0,6
TVO	Munalaskme küla hooldekodu juures	Segapakend	2,5
TVO	Pärinurme küla, Kopli	Segapakend	0,6
EPR	Riisipere alevik, Riisipere	Klaaspakend	5,0
EPR	Riisipere alevik, Riisipere	Segapakend	1,1
ETO	Riisipere, Nissi tee 53c parkla	Segapakend	2,5
ETO	Riisipere, Nissi tee 53c parkla	Segapakend	2,5
ETO	Riisipere, Nissi tee 53c parkla	Klaaspakend	3,0
ETO	Riisipere, Töökoja 9	Segapakend	2,5
EPR	Ruila küla, Ruila	Klaaspakend	3,0
EPR	Ruila küla, Ruila	Segapakend	1,1
TVO	Saue linn, Aiamaa/Istiku tn nurk	Segapakend	1,1
EPR	Saue linn, Kadakamarja 1	Klaaspakend	5,0
EPR	Saue linn, Keskuse tn 1a	Klaaspakend	5,0
EPR	Saue linn, Kiviloo 8	Klaaspakend	5,0
EPR	Saue linn, Kohvi 2	Klaaspakend	1,5
EPR	Saue linn, Kohvi 2	Segapakend	1,1
EPR	Saue linn, Koondise 19	Klaaspakend	5,0
EPR	Saue linn, Koondise 19	Paber- ja kartong	0,6
EPR	Saue linn, Koondise 19	Segapakend	1,1
EPR	Saue linn, Kütise 11	Klaaspakend	1,5
EPR	Saue linn, Kütise 11	Segapakend	1,1
EPR	Saue linn, Kütise 3	Klaaspakend	3,0
EPR	Saue linn, Kuuseheki 48	Klaaspakend	5,0
EPR	Saue linn, Kuuseheki 48	Segapakend	1,1
EPR	Saue linn, Kuuseheki tn 2	Klaaspakend	5,0
EPR	Saue linn, Kuuseheki tn 2	Segapakend	1,1
EPR	Saue linn, Lehtla 2	Klaaspakend	5,0
EPR	Saue linn, Lehtla 2	Segapakend	1,1
TVO	Saue linn, Nõmmiku tn 26	Segapakend	1,1
EPR	Saue linn, Nurgakivi 2b	Klaaspakend	5,0
EPR	Saue linn, Nurgakivi 2b	Segapakend	1,1
EPR	Saue linn, Nurmesalu 9	Klaaspakend	5,0
EPR	Saue linn, Nurmesalu 9	Segapakend	1,1
EPR	Saue linn, Raiesmiku/ Ladva	Klaaspakend	1,5
EPR	Saue linn, Raiesmiku/ Ladva	Segapakend	1,1
EPR	Saue linn, Rauna 7	Klaaspakend	5,0
EPR	Saue linn, Rauna 7	Segapakend	1,1
EPR	Saue linn, Sarapiku/ Kiviloo	Klaaspakend	5,0
EPR	Saue linn, Sarapiku/ Kiviloo	Segapakend	1,1
EPR	Saue linn, Saue vald	Klaaspakend	5,0
EPR	Saue linn, Tammelehe 21	Klaaspakend	1,5
EPR	Saue linn, Tammetõru 14b	Klaaspakend	5,0
EPR	Saue linn, Tammetõru 14b	Segapakend	1,1
EPR	Saue linn, Tammetõru 2	Segapakend	1,1
EPR	Saue linn, Tammetõru 60	Klaaspakend	5,0
EPR	Saue linn, Tammetõru 60	Segapakend	1,1

Saue valla ja Lääne-Harju valla ühine jäätmekava aastateks 2021–2026

TVO	Saue linn, Tammetõru tn 79	Segapakend	1,1
TVO	Saue linn, Tõkke põik 5	Segapakend	1,1
EPR	Saue linn, Tõkke/ Koore	Segapakend	1,1
EPR	Saue linn, Tõkke/ Rauna	Klaaspakend	1,5
EPR	Saue linn, Tõkke/ Rauna	Segapakend	1,1
TVO	Saue linn, Tule 18	Segapakend	1,1
EPR	Saue linn, Tule 4	Klaaspakend	5,0
EPR	Saue linn, Tule 4	Segapakend	1,1
EPR	Saue linn, Tule 5	Klaaspakend	3,0
EPR	Saue linn, Tule 6	Klaaspakend	5,0
TVO	Saue linn, Uusaru tänav	Segapakend	1,1
EPR	Saue linn, Vana- Keila/ Tõkke	Klaaspakend	3,0
EPR	Saue linn, Vana- Keila/ Tõkke	Segapakend	1,1
EPR	Saue linn, Vana-Keila/Kivipõllu 2	Klaaspakend	5,0
EPR	Saue linn, Vana-Keila/Kivipõllu 2	Segapakend	1,1
EPR	Saue linn, Viida 1	Klaaspakend	1,5
EPR	Saue linn, Viida 1	Segapakend	1,1
TVO	Saue linn, Viida tänav, alajaama kõrval	Segapakend	1,1
ETO	Saue, Männi 6 vastas	Klaaspakend	3,0
ETO	Saue, Männi 6 vastas	Segapakend	3,0
ETO	Saue, Pärnasalu 31 (RIMI)	Segapakend	3,0
ETO	Saue, Pärnasalu 31 (RIMI)	Segapakend	3,0
ETO	Saue, Pärnasalu 31 (RIMI)	Klaaspakend	1,5
ETO	Saue, Pärnasalu 31 (RIMI)	Klaaspakend	1,5
ETO	Saue, Ridva 15 (Kaubakeskus)	Segapakend	3,0
ETO	Saue, Ridva 15 (Kaubakeskus)	Segapakend	3,0
ETO	Saue, Ridva 15 (Kaubakeskus)	Klaaspakend	1,5
ETO	Saue, Ridva 15 (Kaubakeskus)	Klaaspakend	1,5
EPR	Tabara küla, Hinno	Klaaspakend	5,0
ETO	Turba, Jaama tee kauplus	segapakend	2,5
ETO	Turba, Jaama tee kauplus	klaaspakend	3,0
TVO	Tuula küla, Kuristu 2 (jäätmemaja)	Segapakend	0,6
TVO	Tuula küla, Mõisa 1 (jäätmemaja)	Segapakend	0,6
EPR	Tuula küla, Vana-Tuula tee 13	Klaaspakend	5,0
EPR	Tuula küla, Vana-Tuula tee 13	Segapakend	1,1
ETO	Valingu, Hoidla, Puiste tee kõrval parklas	Segapakend	4,5
ETO	Vanamõisa küla, Paju tee 52c ligidal, Tominga ja Välja rist (Välja haljasala 3)	Segapakend	2,5
ETO	Vanamõisa küla, Paju tee 52c ligidal, Tominga ja Välja rist (Välja haljasala 3)	Segapakend	2,5
EPR	Vanamõisa küla, Viirpuu tee 2a	Klaaspakend	5,0
EPR	Vanamõisa küla, Viirpuu tee 2a	Segapakend	1,1
ETO	Vanasilla 6d kinnistu	Segapakend	4,5
ETO	Vanasilla 6d kinnistu	Paber papp	4,5
TVO	Vansi küla, aiandusühistute piirkond	Segapakend	0,6
TVO	Vatsla küla, Vatsla-Kodasema tee rist	Segapakend	1,1

Tabel 29. Pakendikonteinerite paiknemine Lääne-Harju vallas pakendiorganisatsioonide kodulehtede ja valla kodulehe alusel (seisuga 21.12.2020)

Pakendi-organisatsioon	Objekti aadress	Liik	Konteineri suurus (m³)
EPR	Audevälja küla	Klaaspakend	3,0
EPR	Audevälja küla	Segapakend	1,1
EPR	Audevälja küla	Segapakend	1,1
TVO	Harju küla, Madise	Segapakend	0,6
ETO	Harju-Risti, koolimaja juures	Paber ja papp	2,5
ETO	Harju-Risti, koolimaja juures	Segapakend	2,5
TVO	Kasepere küla, Kusti pood	Segapakend	2,5
ETO	Keila-Joa alevik, Lossi 1 KÜ juures	Segapakend	1,1
ETO	Keila-Joa alevik, Lossi 10 KÜ juures	Paber ja papp	2,5
ETO	Keila-Joa alevik, Lossi 10 KÜ juures	Segapakend	1,1
ETO	Klooga alevik, Liiva 3 KÜ	Paber ja papp	1,1
ETO	Klooga alevik, Liiva 3 KÜ	Segapakend	1,1
ETO	Klooga alevik, Saare 5/Liiva5 (Klooga Maja 1 KÜ)	Paber ja papp	1,1
ETO	Klooga alevik, Saare 5/Liiva5 (Klooga Maja 1 KÜ)	Paber ja papp	1,1
ETO	Klooga alevik, Saare 5/Liiva5 (Klooga Maja 1 KÜ)	Segapakend	1,1
ETO	Klooga alevik, Saare 5/Liiva5 (Klooga Maja 1 KÜ)	Segapakend	1,1
EPR	Laulasmaa küla, Selver ABC juures	Klaaspakend	5,0
EPR	Laulasmaa küla, Selver ABC juures	Klaaspakend	1,5
EPR	Lehola küla	Klaaspakend	3,0
EPR	Lehola küla	Segapakend	1,1
TVO	Maeru küla, Maeru trahter	Segapakend	1,1
TVO	Ohtu küla	Segapakend	1,1
ETO	Padise küla, Padise keskuse	Segapakend	2,5
ETO	Padise küla, Padise keskuse	Paber ja papp	2,5
TVO	Padise küla, Viikingi tee	Segapakend	2,5
EPR	Pae küla	Klaaspakend	5,0
EPR	Pae küla	Segapakend	1,1
ETO	Paldiski linn, Rae 34 (lasteaed Naerulind)	Paber ja papp	1,1
ETO	Paldiski linn, Rae 34 (lasteaed Naerulind)	Segapakend	0,8
ETO	Paldiski linn, Rae 44 ja Tuule 9a vahel	Segapakend	2,5
ETO	Paldiski linn, Rae 48 (lasteaed Sipsik)	Paber ja papp	0,8
ETO	Paldiski linn, Rae 48 (lasteaed Sipsik)	Segapakend	0,8
ETO	Paldiski linn, Rae 56 (Paldiski Gümnaasium)	Paber ja papp	2,5
EPR	Paldiski linn, Rae tn 15	Klaaspakend	5,0
ETO	Paldiski linn, Rae tn 15	Segapakend	2,5
EPR	Paldiski linn, Rae tn 16	Segapakend	1,1
EPR	Paldiski linn, Tallinna mnt 20	Klaaspakend	5,0
EPR	Paldiski linn, Tallinna mnt 21	Segapakend	1,1
TVO	Rummu alevik, Aia tn	Segapakend	1,1
TVO	Rummu alevik, Haapsalu mnt 14	Segapakend	1,1
TVO	Rummu alevik, Sireli tn	Segapakend	1,1
EPR	Tõmmiku küla, Karjaküla jäätmejaam	Segapakend	4,5
EPR	Tõmmiku küla, Karjaküla jäätmejaam	Paber ja papp	4,5
TVO	Vasalemma alevik, Haapsalu mnt 5	Segapakend	1,1
TVO	Vasalemma alevik, Kivi 4	Segapakend	1,1
TVO	Vasalemma alevik, Kivi tn 1a	Segapakend	1,1
ETO	Vasalemma alevik, Kivi tn 4B	Segapakend	1,1
ETO	Vasalemma alevik, Ranna tee 8 (vallamaja garaazid)	Segapakend	1,1
ETO	Vasalemma alevik, Ranna tee 8 (vallamaja garaazid)	Paber ja papp	2,5
TVO	Veskiküla, Allika puhkeküla	Segapakend	1,1
TVO	Ämari alevik, Ämari koolimaja	Segapakend	1,1
EPR	Ämari alevik, Lennu tn L1	Klaaspakend	3,0

Saue valla ja Lääne-Harju valla ühine jäätmekava aastateks 2021–2026

EPR	Ämari alevik, Lennu tn L2	Segapakend	1,1
TVO	Änglema küla, Puuna pood	Segapakend	0,6

Lisa 2 Jäätmekäitluskohad Saue ja Lääne-Harju vallas**Tabel 30. Saue valla ja Lääne-Harju valla territooriumil registreeritud jäätmekäitluskohad 18.03.2021 seisuga. Allikas: Keskkonnaregister**

Registrikood	Nimetus	Käitaja	Asukoht	Tegevuse liik
Saue valla territoorium				
JKK3700043	Naftabaasi ohtlike jäätmete käitluskoht	High Tech Recycling OÜ	Harju maakond, Saue vald, Jaanika küla	Ohtlike jäätmete käitluskoht
JKK3700512	Päiklimäe tee-ehitusjäätmete vaheladustuskoh	Aktsiaselts EVORE	Harju maakond, Saue vald, Kohatu küla	Muu tegevus, Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK3700273	Harku karjääri sõelmete taaskasutuskoh	Aktsiaselts Harku Karjäär	Harju maakond, Saue vald, Hüüru küla	Tavajäätmete käitluskoht
JKK3700189	Alliku vanarehvide käitluskoht	aktsiaselts Alliku OS	Harju maakond, Saue vald, Alliku küla	Vanarehvide käitluskoht
JKK3700492	Kalsepa jäätmekäitluskoht	OÜ Kalsep	Harju maakond, Saue vald, Alliku küla	Tavajäätmete käitluskoht, Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK3700121	Kiia autolammutus	Osaühing VP Autolammutus	Harju maakond, Saue vald, Kiia küla	Autolammutuskoda
JKK3700518	Keldri 3 ehitusjäätmete käitluskoht	Prügiekspress OÜ	Harju maakond, Saue vald, Laagri alevik	Tavajäätmete käitluskoht, Sortimisliin, -tehas, Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK3700495	Tammi ABT	Nordecon AS	Harju maakond, Saue vald, Vatsla küla	Muu tegevus, Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK3700593	Mõisa tee 17 autolammutuskoda	Inseneri Auto OÜ	Harju maakond, Saue vald, Ääsmäe küla	Autolammutuskoda
JKK3700762	Harku ABT	AS TREV-2 Grupp	Harju maakond, Saue vald, Hüüru küla	Muu tegevus, Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK3700781	Mõisa tee 15 pinnasetäite koht	Infokaitse OÜ	Harju maakond, Saue vald, Ääsmäe küla	Muu tegevus
JKK3700721	Vanamõisa matkarada	OÜ Kalsep	Harju maakond, Saue vald, Vanamõisa küla	Muu tegevus
JKK3700629	Mõisataguse pinnasetäite koht	Lõhmus, Lauren	Harju maakond, Saue vald, Alliku küla	Muu tegevus
JKK3700631	Õisiku pinnasetäite koht	Lõhmus, Lauren	Harju maakond, Saue vald, Alliku küla	Muu tegevus
Lääne-Harju valla territoorium				
JKK3700165	Paldiski kuumtsinkimise tehas	AS Paldiski Tsingipada	Harjumaa, Lääne-Harju vald, Paldiski linn	Ohtlike jäätmete käitluskoht
JKK3700581	Aru rohumaa 3 jäätmekäitluskoht	OÜ Fiber Trans	Harjumaa, Lääne-Harju vald, Tõmmiku küla	Tavajäätmete käitluskoht
JKK3700752	Käesalu Tuule pinnasetäite koht	AS TREV-2 Grupp	Harjumaa, Lääne-Harju vald, Käesalu küla	Muu tegevus
JKK3700565	Rehe tee 6 autolammutuskoda	OÜ V8 IMPORT	Harjumaa, Lääne-Harju vald, Lehola küla	Ohtlike jäätmete käitluskoht, Autolammutuskoda
JKK3700584	Klooga reoveepuhasti	Aktsiaselts Lahevesi	Harjumaa, Lääne-Harju vald, Klooga alevik	Tavajäätmete käitluskoht, Bioloogiline töötus
JKK3700711	Haapsalu mnt 11 ehitus- ja lammutusjäätmete käitluskoht	Harju Prügiveod OÜ	Harjumaa, Lääne-Harju vald, Rummu alevik	Tavajäätmete käitluskoht
JKK3700475	Linnamäe tee 12 jäätmekäitluskoht	Puruplast OÜ	Harjumaa, Lääne-Harju vald, Ohtu küla	Tavajäätmete käitluskoht, Ümberlaadimisjaam, vaheladu

Saue valla ja Lääne-Harju valla ühine jäätmekava aastateks 2021–2026

JKK3700779	Pargimetsa tee // Pesapuu tee pinnasetäite koht	AS TREV-2 Grupp	Harjumaa, Lääne-Harju vald, Meremõisa küla	Muu tegevus
JKK3700698	Kungla mets 2 pinnasetäite koht	AS TREV-2 Grupp	Harjumaa, Lääne-Harju vald, Meremõisa küla	Muu tegevus, Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK3700585	Paldiski reoveepuhasti kompostimisplats	Aktsiaselts Lahevesi	Harjumaa, Lääne-Harju vald, Paldiski linn	Bioloogiline töötus
JKK3700811	Pakri tavajäätmete käitluskoht	Rakse OÜ	Harjumaa, Lääne-Harju vald, Paldiski linn	Tavajäätmete käitluskoht
JKK3700466	Rae põik 8 jäätmekäitluskoht	Cronimet Nordic OÜ	Harjumaa, Lääne-Harju vald, Paldiski linn	Metallijäätmete käitluskoht, Elektroonikaromude käitluskoht, Autolammutuskoda, Tavajäätmete käitluskoht, Ümberlaadimisjaam, vaheladu
JKK3700525	Paldiski katlamaja	SW ENERGIA OÜ	Harjumaa, Lääne-Harju vald, Paldiski linn	Koospõletustehas
JKK3700055	Rae põik 14 metallijäätmete käitluskoht	AS Kuusakoski	Harjumaa, Lääne-Harju vald, Paldiski linn	Jäätmekäitluskeskus, Ohtlike jäätmete käitluskoht, Metallijäätmete käitluskoht, Elektroonikaromude käitluskoht, Tavajäätmete käitluskoht, Ümberlaadimisjaam, vaheladu